

**Pražská vysoká škola psychosociálních studií**



**Proč jsem se stala poutníkem?**

**Pohnutky, které vedly k rozhodnutí vydat se na Camino de Santiago**

Bc. et Bc. Linda Macholdová

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Magdalena Kot'ová, Ph.D.

**Praha 2023**

**Prague College of Psychosocial Studies**



**Why did I become a pilgrim? The motives that led to the decision to walk the  
Camino de Santiago**

Bc. et Bc. Linda Macholdová

The Diploma Thesis Work Supervisor:

PhDr. Magdalena Kot'ová, Ph.D.

**Prague 2023**

Prohlášení:

1. Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů, literatury a dalších odborných zdrojů.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne .....

Podpis .....

**Poděkování:**

Ráda bych poděkovala své vedoucí PhDr. Magdaleně Koťové, Ph.D., která mi byla velkým rádcem v nelehkých situacích a mohla jsem se na ni obracet ve chvílích, kdy jsem potřebovala navést kam dále.

Také bych ráda poděkovala své rodině a nejbližším, kteří mne opravdu velice podporovali, což mi velmi pomohlo.

**Anotace:**

Diplomová práce je věnována tématu pohnutek, které vedly k rozhodnutí vydat se na pěší pouť Camino de Santiago.

Cílem této diplomové práce je zjistit pohnutky, které vedly celkem pět žen k tomu, aby se samy vydaly na pěší pouť Camino de Santiago. S ženami byly vedeny polostrukturované rozhovory a data byla následně zpracována metodou tematické analýzy. Z analýzy dat vyplynula čtyři hlavní témata – inspirace, péče, výzva a manželství. V rámci teoretické části práce je nastíněna historie Svatojakubské poutě a výzkumné studie, týkající se především motivace poutníků.

**klíčová slova:** Camino de Santiago, poutnictví, ženy, pohnutky, kvalitativní výzkum, tematická analýza

**Abstract:**

The thesis is dedicated to the topic of the motives that led to the decision to walk the Camino de Santiago.

The aim of this thesis is to find out the motives that led a total of five women to embark on the Camino de Santiago walking pilgrimage alone. Semi-structured interviews were conducted with the women and the data was subsequently processed using the method of thematic analysis. Four main themes emerged from the data analysis - namely inspiration, care, challenge and marriage. The theoretical part of the thesis outlines the history of the St. James Pilgrimage and the research studies, mainly concerning the motivations of the pilgrims.

**keywords:** Camino de Santiago, pilgrimage, women, motives, qualitative research, thematic analysis

## Obsah

<b>1</b>	<b>POUŤ – SVATOJAKUBSKÁ CESTA .....</b>	<b>2</b>
1.1	HISTORIE SVATOJAKUBSKÉ POUTĚ .....	3
1.1.1	<i>Svatojakubská pouť – Česká republika .....</i>	<i>4</i>
1.1.2	<i>Svatojakubská pouť – Španělsko .....</i>	<i>5</i>
1.2	POUŤ PRAKTICKY .....	6
1.3	STUDIE ZAMĚŘUJÍCÍ SE NA MOTIVACE POUTNÍKŮ .....	7
<b>2</b>	<b>METODIKA VÝZKUMU .....</b>	<b>9</b>
2.1	CÍL VÝZKUMNÉ SONDY .....	9
2.2	VÝZKUMNÁ OTÁZKA .....	9
2.3	PŘEDPOROZUMĚNÍ PROBLEMATICE.....	9
2.3.1	<i>Osm věků člověka - E.H. Erikson.....</i>	<i>9</i>
2.3.2	<i>Maslowova pyramida - A. H. Maslow .....</i>	<i>12</i>
2.3.3	<i>Reflexe vlastní zkušenosti.....</i>	<i>14</i>
2.4	VÝBĚR RESPONDENTEK .....	15
2.5	RESPONDENTKY – PŘEDSTAVENÍ .....	17
2.6	METODA SBĚRU DAT .....	17
2.6.1	<i>Etické aspekty výzkumu.....</i>	<i>18</i>
2.7	PILOTNÍ VÝZKUM .....	20
2.8	METODA ANALÝZY DAT.....	20
2.8.1	<i>Postup při analýze dat.....</i>	<i>21</i>
2.9	KONKRÉTNÍ PROVEDENÍ ANALÝZY A UKÁZKA KÓDŮ .....	21
2.10	ZPRACOVÁNÍ DAT – PRŮBĚH ANALÝZY .....	23
2.10.1	<i>Libuše – pilotní výzkum – rozhovor příloha A.....</i>	<i>23</i>
2.10.2	<i>Shrnutí výsledků .....</i>	<i>33</i>
2.10.3	<i>Alžběta – rozhovor příloha B.....</i>	<i>34</i>
2.10.4	<i>Shrnutí výsledků .....</i>	<i>39</i>
2.10.5	<i>Žofie – rozhovor Příloha C.....</i>	<i>40</i>
2.10.6	<i>Shrnutí výsledků .....</i>	<i>45</i>
2.10.7	<i>Daniela – rozhovor Příloha D.....</i>	<i>45</i>
2.10.8	<i>Shrnutí výsledků .....</i>	<i>53</i>
2.10.9	<i>Pavla – rozhovor Příloha E.....</i>	<i>53</i>
2.10.10	<i>Shrnutí výsledků .....</i>	<i>61</i>
2.10.11	<i>Shrnutí výsledků – celková analýza.....</i>	<i>62</i>
2.11	DISKUSE .....	70
2.11.1	<i>Další možnosti rozpracování výzkumu .....</i>	<i>71</i>

2.12	ZÁVĚR.....	71
<b>3</b>	<b>SEZNAM LITERATURY: .....</b>	<b>73</b>
<b>4</b>	<b>PŘÍLOHY .....</b>	<b>76</b>
4.1	PŘÍLOHY - ROZHOVORY .....	76
4.1.1	PŘÍLOHA A - LIBUŠE.....	76
4.1.2	PŘÍLOHA B - ALŽBĚTA: .....	82
4.1.3	PŘÍLOHA C - ŽOFIE:.....	86
4.1.4	PŘÍLOHA D - DANIELA: .....	89
4.1.5	PŘÍLOHA E - PAVLA: .....	94
4.2	INFORMOVANÝ SOUHLAS.....	101



## Úvod

Poutnictví zasahuje v různých formách do lidských životů přes dávnou historii až do nynější doby, ve které nabývá na veliké popularitě. Fenomén poutnictví se tak rozšiřuje napříč celými generacemi, kdy se na různé druhy pěších poutí vydávají jedinci i skupiny lidí z různých koutů světa.

Diplomová práce s názvem *"Proč jsem se stala poutníkem"* Pohnutky, které vedly k rozhodnutí vydat se na pěší pout' se zabývá zjišťováním pohnutek, které vedly ženy k tomu, že se samy vydaly na Svatojakubskou cestu, která je známá také jako Cesta svatého Jakuba nebo Camino de Santiago. Jde o dlouhé poutní putování, které vede z různých míst Evropy do města Santiago de Compostela ve Španělsku, kde se nachází hrob svatého Jakuba Staršího, jednoho z apoštolů Ježíše Krista.

Zaměření této diplomové práce, tedy na život žen před poutí, bylo ze dvou důvodů. Prvním byl subjektivní zájem autorky a touha se na Camino jednou vydat, druhým byl záměr rozšířit toto téma a zařadit se tak mezi výzkumy zaměřující se na období života poutníka před poutí, jelikož se autorka po rešerši zdrojů domnívá, že je mnohem více studií zaměřující se na pout' jako takovou či případně období života po pouti.

V prvních kapitole teoretické části je popsána Svatojakubská cesta, v práci nazývána zkráceně "Camino", text obsahuje zejména informace o historii poutě, ale i popis Svatojakubské poutě v České republice a ve Španělsku. Třetí kapitola popisuje pout' prakticky. Čtvrtá a následující kapitoly obsahují výzkumná sondu zabývající se motivací poutníků.

V empirické části diplomové práci je nastíněna kvalitativní výzkumná sonda, jejímž cílem je zkoumat pohnutky, které vedly ženy ve věku mezi čtyřiceti a padesáti lety k tomu, aby se vydaly na pout' Camino de Santiago. K tomu je v práci využita kvalitativní metodologie. Celkem pět polostrukturovaných rozhovorů bylo analyzováno metodou tematické analýzy. V rámci diplomové práce se autorka věnuje také teoriím E.H. Eriksona a A. Maslowa, které poskytují pohled na životní stádia člověka a základní lidské potřeby. V rámci diskuse k výzkumné sondě se autorka krátce věnuje také komparaci získaných dat s teoriemi uvedených autorů.

Jelikož se práce zaměřuje na období života žen před poutí a na to, co ženy vedlo k tomu, že se na pout' vydaly, je výzkumná otázka jasná. Jaké byly pohnutky, které vedly ženy k rozhodnutí vydat se na Camino?

## TEORETICKÁ ČÁST

Následující kapitoly se věnují obecnému popisu poutě. Obsahují popis její historie, poutě v České republice a Španělsku a také nastínění toho, jak pout' může vypadat prakticky. Tyto kapitoly považuji za důležité, jelikož to vnímám za podstatný úvod do tématu a rozšíření informací v případě, že čtenář Svatojakubskou pout' vůbec nezná.

### 1 Pout' – Svatojakubská cesta

Svatojakubská cesta je jednou z nejstarších a nejznámějších poutí v Evropě a je spojena s mnoha legendami, tradicemi a historickými událostmi. V minulosti ji poutníci absolvovali z náboženských důvodů, aby se poklonili svatému Jakobovi nebo získali odpuštění hříchů. Dnes se na ni vydávají lidé z různých důvodů, jako může být vyhledávání duchovního zážitku, setkání s novými lidmi, poznávání nových míst nebo zlepšení fyzické nebo psychické kondice.

Slovo "pout'" pochází ze staroslovenského slova "pút" a kořeny tohoto slova je možné vysledovat ke staroindickému slovu "panthás", jehož překladem je "cesta". Jak uvádí webová stránka jakubskacesta.cz, která je hlavním projektem na podporu Svatojakubské cesty po Moravě, propojením těchto slov může vzniknout myšlenka, *že každá pout' je především cestou, v symbolickém smyslu je pak iniciačním aktem a úkolem odevzdání.* (Pout' do santiaga, 2018).

Jak uvádí ve svém článku autoři Mau et al. (2021), chůze na dlouhé vzdálenosti se praktikovala celé věky napříč mnoha kulturami. Nyní pěší poutě narůstají ještě větší oblibě, kdy je, vydat se na pout', motivováno širokým spektrem různých důvodů. Mezi důvody řadí tito autoři například oblasti duševního, fyzického nebo duchovního zdraví (Mau et. al., 2021).

Byť neexistuje přesná definice, která by zahrnovala a zcela vystihla fenomén pěších poutí (poutnictví), Janet Hall (2015) přichází s tímto popisem:

Je to závažná a náročná cesta, při níž se poutník pěšky přesouvá na určité místo a při níž žádá a přijímá cosi, co je pro něj důležité. Účelem této cesty je fyzická a duchovní obroda, ozdravení, oživení, omlazení a načerpání nových sil (Janet Hall, 2015, s. 2).

Mau et al. (2022), ve svém druhém článku přichází s dalším popisem pěší poutě, ve kterém se domnívají, že charakteristickým aspektem poutní cesty je možnost určitého, dosud nepoznaného, duševního stavu či rozpoložení. Tento stav je stavem otevřenost, které může poutník naplnit jakýmkoli myšlenkami či pocity, které se, zrovna v konkrétní moment, objeví (Mau et al., 2022).

Poutní cestu autoři popisují jako stav, kdy je člověk mimo svůj domov, je odpoután od povinností a nemusí se zabývat otázkou čím se může zabývat, až dojde do cíle, jelikož je od cíle (obzvláště v úplných začátcích), dostatečně daleko.

Dále srovnávají klasickou, krátkou procházku a pěší poutě v souvislosti s cílem. Běžná procházka je známá a má svůj cíl, který přesně známe, na dosah, zatímco pěší pouť se dle autorů vyznačuje duševní otevřeností, která neustále leží před poutníkem a kterou je potřeba překonat, než ke kýženému cíli dojde. Běžných, krátkých procházek, může znát člověk mnoho. Může to být procházka se psem, na nákup, s dítětem do parku či na hřiště a další.

Co všechny typy krátkých procházek spojuje, je fakt, že člověk zná cíl, který je propojen s úvahami týkající se toho, co člověk v daném cíli musí udělat.

Tento fakt je v rozporu s pěší poutí, která má, dle autorů, charakteristický rys právě

v tom, že chodec zažívá určitý stav otevřenosti, ve kterém se nezamýšlí nad cílem, právě proto, že je cíl dostatečně daleko. Ve svém stavu otevřenosti žije chodec přítomností, nechává volně proudit myšlenky a pocity, na které se v daném momentu může zaměřovat.

## **1.1 Historie Svatojakubské poutě**

Historik umění prof. Štěpánek (2008) uvádí, že Apoštol Jakub Starší byl jedním z prvních Ježíšových učedníků, po Ježíšově smrti odjel kázat do Hispánie, kde r. 44 zemřel mučednickou smrtí. Podle legend bylo místo uložení jeho ostatků na několik let ztraceno až do doby, kdy na ně ukázaly zářící hvězdy (Štěpánek, 2008).

Svatojakubská pouť patří mezi nejvýznamnější křesťanské poutě a její počátky se datují kolem 10. století. Během 12. začalo docházet ke vzniku poutnických manuálů a v roce 1993 byla tato pouť zapsána na seznam světového dědictví UNESCO (Rabe, 2009).

V roce 899 došlo na tomto místě k vysvěcení nového kostela, který se stal významným poutním místem, ale až počátkem 12. století se Santiago stalo poutním místem na úrovni Říma a Jeruzaléma. Stalo se tak roku 1095, kdy byl městu udělen statut apoštolského stolce (Štěpánek, 2008).

Štěpánek (2008) uvádí, že v roce 1122 proběhla papežem Kalixtem (Calixtus, papežem byl období 1119-1124) kázání, během kterých vyzýval k poutím do Santiaga. Ve 12. století vznikly a ustálily se čtyři hlavní trasy, po kterých poutníci, napříč celou Evropou, putovali k apoštolovu hrobu. Na těchto trasách byly postupně budovány kamenné kříže, orientační kameny a upravovány studánky, které pomáhaly ve snazším putování dalším poutníkům (Štěpánek, 2008).

Webová stránka jakubskacesta.cz, která je oficiálním projektem na podporu a rozvoj Svatojakubské cesty po jižní Moravě, uvádí: Putování provozované jako turistika je na Svatojakubské cestě fenoménem dvacátého století, odstartovaným zejména postmodernistickým individualismem a hledáním osobních civilizačních kořenů a duchovního prostoru pro vlastní ego (Pouť do Santiaga, 2018).

### **1.1.1 Svatojakubská pouť – Česká republika**

Oficiálních tras Svatojakubské poutě je v České republice celkem šest. Směřují z různých počátečních míst na hranice ČR, odkud vedou další trasy přes další země, až do Santiaga. Některé mají svá počáteční místa na hranicích a vedou naopak do středu republiky, proto lze procházet cestu i naopak v případě, že chce poutník putovat dále. Na trasách je možné zastavit se u významných poutních míst,

v historických městech a na významných památkách. Všechny cesty také prochází okolo kostelů sv. Jakuba, po trase je také možné sbírat razítka do Credencialu, díky čemuž svou pouť poutník potvrdí lze být považována za uznanou. Razítka jsou umístěna ve speciálních schránkách, které byly na trasách právě k tomuto účelu vytvořeny. Každá z tras je rozdílná, vede jinými místy i terénem. Lze putovat přes kopce, louky, pole, lesy, podél řek a jezer či přes vesnice a velká města.

V České republice jsou trasy Svatojakubské poutě následující:

- ❖ Žitavská – 135 km, Žitava – Praha
- ❖ Všerubská – 206 km, Praha – Všeruby
- ❖ Železná – 257 km, Praha – Železná
- ❖ Východočeská – 264 km, Libná (PL/CZ) - Vlašim
- ❖ Jihočeská – 213 km, Vlašim – Dolní Hraničná
- ❖ Moravskoslezská – 276,5 km, Opava – Mikulov

Je mnoho způsobů, jak si na trasách zajistit potraviny či místa přespání. Někteří poutníci volí přespávání ve volné přírodě pod širou oblohou či ve stanu

a nesou si tak potraviny i věci na přespání neustále sebou. Jiní volí variantu přespávání v ubytovnách, které jsou během trasy. Přespání je možné v penzionech

a hotelech, které se nachází ve větších obcích či městech nebo je též možné přespát

v poutních místech jako například fary či Emauzy, někdy také např. sokolovny.

### **1.1.2 Svatojakubská pout' – Španělsko**

Svatojakubská cesta, či jinak nazývaná Cesta svatého Jakuba, je síť oficiálně šesti poutních cest z různých koutů Španělska, které všechny, z různých počátečních míst, vedou k hrobu svatého Jakuba Staršího. Otázka počtu cest je zapeklitá, jelikož poutník může začít ve Francii či Portugalsku, kde se na hranicích se Španělskem propojí. Z tohoto důvodu uvádí mnoho zdrojů také oficiální počet tras devět, jelikož se započítávají i trasy z Francie a Portugalska. Hrobka svatého Jakuba staršího je umístěna v katedrále v Santiagu de Compostela ve Španělsku (Jørgensen et al., 2020). Každá z tras má rozdílný počátek i délku a pro poutníky není povinností, aby začali přímo v tomto počátečním bodě. Cest po celé Evropě je mnoho, jen v ČR jsou Svatojakubských cest šest. Všechny končí na hranicích České republiky a navazují na další, zahraniční trasy a po všech těchto cestách lze dojít až k samotné katedrále.

Svatojakubská cesta je též nazývána ve španělském jazyce jako Camino de Santiago a tento název je často mezi poutníky užíván pouze ve zkratce "Camino"

Symbolem Svatojakubské cesty je mušle, konkrétně hřebenatka svatojakubská, kterou poutníci nosí jako znak na batohu či oděvu. Štěpánek (2008) zmiňuje, že mušle je symbolem člověka a jeho pěti smyslů (hvězdice s pěti cípy) a sloužila také z praktických důvodů, při kterých poutník snadno nabere pomocí mušle vodu, která je na pouti tolik potřebná. Mušle se na pouti vyskytuje nejen v souvislosti s poutníkem, ale je také oblíbeným značením na různých trasách nejen po Španělsku, ale po celé Evropě. Trasy jsou často značené modrými šipkami, na kterých je právě žlutá hřebenatka (Štěpánek, 2008).

## 1.2 Pout' prakticky

Jak již bylo výše uvedeno, tras je po Španělsku oficiálně šest, pokud připočítáme trasy z Francie a Portugalska navazující na Španělsko, celkově jich je devět (avšak může jich být i více, jelikož je cest mnoho a mohou se křížit či navazovat) a liší se místem počátku i délkou cesty.

Oficiální webová stránka o Camino de Santiago uvádí, že nejvíce oblíbená je Francouzská trasa začínající z místa The Cebreiro a měřící celkem 160 km. (*The french way*. (n.d.). [caminodesantiago.gal](http://caminodesantiago.gal))

Poutník je vybaven tzv. pasem poutníka, jehož oficiální název je "Credencial". Credencial má podobu malé knížky a poutník si do něj zaznamenává razítka se symbolikou sv. Jakuba, které po své cestě získává v různých budkách, ve kterých se nachází razítka na řetízku a kniha vzpomínek, které mohou poutníci dle své volby zaznamenat. Druhá možnost, jak získat poutnické razítka bývá také často v kostelech u vstupních dveří.

Po cestě je možné přespávat na ubytovnách, které byly přímo pro poutníky postaveny nebo je možné domluvit se s místními, kteří poutníky často vřele vítají. Vždy je ale důležité, aby měl u sebe poutník právě Credencial, jelikož právě ten funguje jako potvrzení, že je jedinec poutníkem, který je aktuálně na své pěší pouti.

V cíli u katedrály je možné dostat certifikát o absolvování poutě. Podmínkou je, aby jedinec ušel minimálně 100 km pěšky či ujel 150 km na koni či kole po jedné z oficiálních tras Svatojakubské poutě. Katedrála v Santiagu však není jediným cílem a z tohoto místa lze pokračovat jinými cestami i dále, není to již však považováno za Camino, tato pout' v katedrále končí.

### 1.3 Studie zaměřující se na motivace poutníků

Mnohá literatura uvádí jako možnou motivaci osobní krize jako je například ztráta víry, smysl života, duchovní krize nebo přechodová krize, dále zdravotní potíže či náhlé životní změny (Mau et. al.2022). Gamper Reuter (2012) ve své kvantitativní studii uvádí, že 23,4 % poutníků uvedlo během výzkumu jako hlavní motivaci náboženské motivy a stejné procento uvádí touhu poznat jiná náboženství. (Gamper&Reuter, 2012)

Jako velmi významnou motivaci uvádí Kuratt (2019) individualistický motiv, přesněji uniknout každodennímu života a najít sám sebe. S hledáním sama sebe souvisí také další motiv, kterým je překonání životních krizí, ve kterých ztráta sebe sama může často objevovat (Kuratt, 2019). S tímto faktem souhlasí také Haab (1998), který popisuje jako hlavní faktory právě kvůli existenciálním fyzických nebo psychických krizích, často také na přelomu určitého věkového období (Haab, 1998)

V rámci rozsáhlé studie zacíleným na motivaci poutníků na pouti Camino rozčlenil autor studie Kurrat (2019) poutníky do jednotlivých skupin dle jejich motivace a jednotlivé typy poutníků jsou v práci následně popsány:

- ❖ *crisis pilgrim* – charakteristickým rysem tohoto typu je fakt, že se poutník zamýšlí během své cesty nad krizí, ve které se právě nachází a hledá možnosti řešení. Negativní zkušenost týkající se přímo poutníka nebo někoho z blízkého okolí jedincem otřásla natolik, že je pouť způsobem, jak mohou tuto krizi překonat a se šokem se srovnat. Kurrat (2019) uvádí, že může často pomoci sdílení s ostatními poutníky, slyšení o jiných životních osudech nebo se učí skrze inspiraci od jiných lidí krizi zpracovat na základě toho, co pomohlo jiným.
- ❖ *"time-out pilgrim"* - tento typ poutníka si bere tzv. profesionální přestávku, při které zvažuje priority ve své profesi. Často to jsou dle autora lidé, kteří mají vysoké profesní nároky a nemají mnoho času na svůj osobní život, což způsobuje vyhoření. Na pouti tak mohou tito lidé najít inspiraci ke změně profese, vyvážení priorit, nalézt klid a pohodu díky nalezení nového životního rytmu, což je velmi často jejich cílem.
- ❖ *transitional pilgrim* – lidé, kteří se rozhodli jít na pouť díky této motivaci jsou lidé, kteří jsou v období určitého přechodu. Může se jednat o mladé lidi, kteří mají krátce po studiích a jsou tak na přechodu mezi vzděláváním a začátkem profesního života, o jedince ukončující svůj profesní život a odchází tak do důchodu nebo jsou to rodiče, kterým se právě odstěhovaly děti. Tito

lidé často přemýšlí o své minulosti, reflektují si jednotlivé milníky a plánují budoucnost.

- ❖ *new start pilgrim – tento* typ poutníka se může podobat všem předchozím typům, je to ale ovšem zásadní a extrémní forma. Tímto typem poutníků jsou lidé, kteří plánují zásadní změnu svého života a chtějí svůj život začít zcela od začátku. Může se jednat o odchod z dlouhodobé práce, přestěhování se na zásadně jiné místo či do jiné země nebo opuštění dlouholetého partnera. Pro tyto typy poutníků je charakteristický fakt, že pouť berou jako iniciační obřad, který symbolizuje změnu a nový start v jejich životě.

V celém výčtu motivací výše zmíněných chybí určitý typ motivace, který přidávají autoři Gallegos et al. (2007), přesněji se jedná o motivaci zažít dobrodružství a zvládnout náročnou fyzickou aktivitu. Souhlasí s tím, že pro vysoké procento poutníků je primární motivací spiritualita, autoři ale ve svém výzkumu došli ke zjištění, že spiritualita se týká hlavně poutníků, kteří jdou pěšky, zatímco poutníci, kteří jedou na kole mají jako primární motivaci velkou fyzickou aktivitu a touhu zažít dobrodružství.

Poté, co jsou zde popsány tyto kategorie je možné si, všimnout, že studie uvádí různorodé pohnutky a motivace, které vedly poutníky k rozhodnutí vydat se na pouť. Jak již bylo zmíněno, pohnutky, které výše zmínění autoři popsali, mohou být například náboženské, životní krize, potřeba změny či nového života a další.



## PRAKTICKÁ ČÁST

### 2 Metodika výzkumu

#### 2.1 Cíl výzkumné sondy

Cílem výzkumu v této diplomové práci je zjistit jaké pohnutky vedly celkem pět žen, k vydání se o samotě na pěší pouť do Santiaga, zkráceně řečeno Camino.

Výzkum si klade za cíl získat skrze analýzu dat témata (pohnutky), kvůli kterým se žena na pouť vydala.

#### 2.2 Výzkumná otázka

Hlavní výzkumná otázka je v této diplomové práci formulována takto:

- ❖ Co vedlo člověka k rozhodnutí vydat se na pěší pouť?

#### 2.3 Předporozumění problematice

##### 2.3.1 Osm věků člověka - E.H. Erikson

Jak uvádí autoři Collin et al. (2019), v knize *Kniha psychologie*, Erik Homburger Erikson byl významný americký psycholog německého původu. Narodil se v roce 1902 a zemřel v roce 1994. Proslul zejména svou teorií vývoje osobnosti jmenující se Osm věků člověka. Tato teorie se zakládá na osmi fázích vývoje, každá z nich s vlastním konfliktem, který jedinec musí vyřešit, aby se mohl úspěšně vyvíjet. Jeho teorie vývoje osobnosti zahrnuje celý životní cyklus, od dětství až po stáří

a ukazuje, jak jednotlivé fáze ovlivňují celkový vývoj osobnosti (Collin et al., 2019).

1. Věk důvěry (0 - 18 měsíců): V tomto věku se dítě učí, zda může důvěřovat svému okolí. Pokud bude dítě dostatečně péči a lásky, vyvine se zdravé ego a získá důvěru v okolní svět.
2. Věk autonomie vs. stud (18 měsíců - 3 roky): V tomto věku se dítě učí, že má své vlastní já a nezávislost. Pokud bude dítě podporováno v této fázi, může vyvinout zdravé sebevědomí a autonomii.
3. Věk iniciativy vs. viny (3 - 6 let): V této fázi se dítě učí, jak být iniciativní a samostatné. Pokud bude dítě podporováno v jeho snahách a touhách, vyvine se u něj zdravé sebevědomí a iniciativu.
4. Věk pracovitosti vs. ničení (6 - 12 let): V této fázi se dítě učí, jak být produktivní a pracovat s ostatními. Pokud bude dítě úspěšné v této fázi, vyvine se u něj zdravý pocit práce a schopnosti spolupráce.

5. Věk identity vs. zmatku (12 - 18 let): V této fázi se dospívající učí, kdo je a jaký je jeho vztah k okolnímu světu. Pokud se dospívající úspěšně vyrovná s konfliktem identity, vyvine se u něj zdravé sebevědomí a identita.
6. Věk intimity vs. izolace (18 - 40 let): V této fázi se jedinec učí, jak být blízký a intimní s ostatními lidmi. Pokud se jedinec úspěšně vyrovná s konfliktem intimity, vyvine se u něj zdravý vztah k druhým lidem.
7. Věk generativity vs. stagnace (40 - 65 let): V této fázi se jedinec učí, jak být produktivní a přinášet přínos svému okolí. Pokud se jedinec úspěšně vyrovná s konfliktem generativity, vyvine se u něj zdravý pocit smyslu a účelu života.
8. Věk integrity vs. zoufalství (65 let a více): V této fázi se jedinec učí, jak se vyrovnat se smrtí a zhodnotit svůj život. Pokud se jedinec úspěšně vyrovná s konfliktem integrity, vyvine se u něj zdravý pocit spokojenosti a moudrosti.

Ve výše zmíněných bodech jsou stručně popsány jednotlivé fáze vývoje, tato práce se zaměřuje právě na věk, který se týká sedmé fáze – Věk generativity vs. stagnace. Jelikož je při výzkumu užito věkové rozmezí žen mezi čtyřiceti a padesáti lety, právě proto je tato fáze pro práci klíčová. Věk generativity vs. stagnace, který popisuje jako období, kdy se jedinec učí, jak být produktivní a přinášet přínos svému okolí. Podle Eriksona je generativita v první řadě spojena s plozením a vedením příští generace, ale zahrnuje i obecnou produktivitu a tvořivost.

Erikson ve své knize Osm věků člověka (2015) zdůrazňuje, že generativita je důležitá pro vývoj osobnosti, ačkoliv ne každý jedinec musí prožívat generativitu vztahující se k jeho vlastnímu potomstvu. Projevem generativity může být i touha vytvářet, být prospěšný a pečovat o někoho (Erikson, 2015).

Slater (2003) ve svém článku popisuje hlavní jádro sedmého věku v Eriksonově teorii. Generativitu vs. Stagnaci popisuje jako fázi, kdy je považována za hlavní konflikt dospělosti a zároveň je spojena s přežitím lidského druhu, které závisí na ochotě rodičů starat se o své potomky. Zároveň existuje vzájemnost mezi dítětem a dospělým, kdy dítě potřebuje být opečováváno a dospělý potřebuje být potřebný. V článku autor vychází z Eriksonovy teorie a popisuje, že v průběhu dospělosti dochází k postupnému rozšiřování zájmů ega, což se projevuje v širším uplatnění stádia generativity v rodině, vztazích, práci a ve společnosti obecně. Generativita se tedy, dle autora, zaměřuje na založení a vedení další generace. Také popisuje, že v této fázi často přichází krize rodičovství. Následnou a častou krizi rodičovství je potřeba řešit a její výsledky vyvolávají nutnost přehodnocení životních rolí. Tato

krize může nastat kdykoli od raného mládí až po začátek čtyřicítky a bývá spojena s pocitem generativity nebo stagnace.

I další krize mohou hrát důležitou roli v pocitu generativity nebo stagnace. Mezi tyto krize může patřit například rozvod manželství a následné trauma, které nutí k přehodnocení životních otázek. Krize generativity se může vyskytnout také v pracovním prostředí.

Autor uzavírá kapitolu článku tím, že lze celkově říci, že fáze generativity versus stagnace je velmi důležitou fází dospělosti, která se týká nejen rodičovství, ale i širšího uplatnění v životě. Krize, které s touto fází souvisejí, mohou být náročné, ale zároveň přinášejí možnost přehodnocení vlastních životních rolí a cílů. Pro shrnutí je zde uvedeno sedm konfliktů v kontextu generativity, které Charles L. Slater v rozšíření Eriksonova modelu vytvořil (Slater, 2003).

Následující body jsou převzaty z knihy Psychologie celoživotního vývoje (Blatný, 2016, str. 253):

- ❖ inkluzivita vs. exkluzivita – zahrnutí dítěte nebo dalšího člena rodiny do vztahu, případně jeho vyloučení
- ❖ pýcha vs. zahanbení – hrdost na vlastní děti nebo naopak jejich neuznávání
- ❖ zodpovědnost vs. ambivalence – závazek k provádění činnosti nebo bezcílné změny aktivity
- ❖ kariérní produktivita vs. neadekvátnost – úspěch v činnosti nebo pocit nedostatečnosti
- ❖ rodičovství vs. sebeabsorbce – zanícení pro děti nebo zaměření se na sebe sama
- ❖ být potřebován vs. odcizování – zdravý vztah s druhými lidmi nebo odcizení se od lidí a od sebe sama
- ❖ upřímnost vs. popření – kvalita vztahu k sobě i ostatním lidem

Z Eriksonova psychoanalytického přístupu vychází také Marcia et al. (1993), kteří zavedli nový termín, který nesouvisí nutně s předchozím ani následným vývojem – status identity. Tento termín popisuje styl, jakým dospívající procházejí krizí identity, a také výsledný charakter jejich identity (Marcia et al. 1993). Autoři se zaměřili na čtyři stavy identity, které jsou následující:

- ❖ Identita dosažení – popisuje osobu, která prošla krizí a vybudovala si identitu.
- ❖ Moratorium – popisuje osobu v přechodném období, která stále prochází krizí identity.
- ❖ Uzavření – popisuje osobu, která neprošla krizí a nevybudovala si identitu.
- ❖ Rozptýlení identity – popisuje přetrvávající stav zmatku.

Slater (2003) uvádí, že podle psychoanalytického pohledu Erika Eriksona se každý jedinec aktivně podílí na vytváření různých aspektů své psychosociální identity. Patří sem otázky typu: "Kdo vlastně jsem?", "Kde se nacházím?", "Jaké mám pocity?" Někdy se stane, že jedinci prožívají "krizi identity" a v této fázi hledají řešení, která ovšem nefungují jen pro ně, ale mohou být klíčová i pro celkové řešení daného problému (Slater, 2003).

Právě díky těmto otázkám a rozpracovaným teoriím vycházející z Eriksonovy teorie se domnívám, že by i pohnutky proč jít na pouť, mohly vycházet z těchto fází

a konfliktů, ve kterých se jedinec právě nachází. Považuji za důležité zmínit, že tento předpoklad je mou osobní domněnkou, která bude více rozpracována v závěrečné kapitole Diskuze.

### **2.3.2 Maslowova pyramida - A. H. Maslow**

Maslowova hierarchie potřeb je významnou motivační teorií v oblasti psychologie, která se zaměřuje na lidské potřeby. Jedná se o pětiúrovňový model potřeb, který bývá často znázorněn jako pyramidová struktura. Podle této teorie jsou potřeby rozděleny do pěti hierarchických úrovní, přičemž potřeby na nižší úrovni musí být uspokojeny, aby mohl jedinec přejít k potřebám na úrovni vyšší. Hierarchie potřeb Maslowa vypadá následovně:

1. Fyziologické potřeby – zahrnují základní biologické potřeby, jako je potřeba jídla, vody, spánku, dýchání, sexu a dalších fyziologických funkcí.

2. Bezpečnostní potřeby – zahrnují potřebu pocitu bezpečí, stability, ochrany a zabezpečení základních potřeb.

3. Potřeby lásky a sounáležitosti – zahrnují potřebu přátelství, lásky, intimity, rodiny a pocitu sounáležitosti.

4. Potřeby uznání – zahrnují potřebu ocenění, uznání, prestiže, respektu a sebeúcty.

5. Potřeby seberealizace – zahrnují potřebu dosáhnout svého plného potenciálu, rozvoje vlastních schopností a sebeaktualizace.

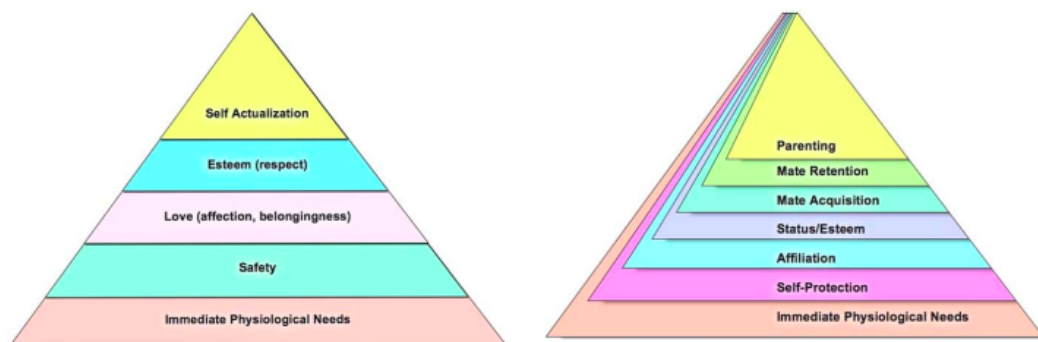
Jak uvádí McLeod (2007), deficitní potřeby vznikají v důsledku nedostatku určitého zdroje, jako je jídlo, voda nebo bezpečí, a způsobují, že lidé se snaží tyto potřeby uspokojit. Pokud jsou tyto potřeby nedostatečně uspokojeny, mohou být

motivací pro chování, které by pomohlo tyto potřeby naplnit. Například, když má člověk hlad, bude motivován hledáním jídla (McLeod, 2007).

Jakmile jsou tyto deficitní potřeby uspokojeny, začnou se objevovat růstové potřeby, které se zaměřují na touhu růst jako osobnost. Tyto potřeby nevznikají z nedostatku, ale spíše z vnitřní touhy a zájmu jedince. Když jsou tyto potřeby uspokojeny, může člověk dosáhnout nejvyšší úrovně v hierarchii potřeb, kterou je seberealizace.

Autor ovšem uvádí, že životní zkušenosti, jako jsou rozvod, ztráta zaměstnání, nebo jiné události, mohou způsobit, že se člověk vrátí k nižším úrovním hierarchie potřeb. Tyto skutečnosti mohou způsobit kolísání jedince mezi jednotlivými úrovněmi a případný fakt, že se jedinec nebude pohybovat v hierarchii potřeb vždy jednosměrně (McLeod, 2007).

Autoři Kenrick et al. (2010), kteří renovovali Maslowovu pyramidu potřeb tvrdí, že na základě jejich studie, která pohlíží na Maslowovu pyramidu z hlediska teoretických vývojů na rozhraní evoluční biologie, antropologie a psychologie uvádí, že po zvážení motivů na třech různých úrovních tvrdí, že základní strukturu pyramidy je potřeba zachovat, nicméně je nutné následující vrstvy rozšířit. Dle autorů dojde přidáním současných prvků ke zdůraznění spojení mezi základními motivy a okamžitými situačními hrozbami a příležitostmi. Autoři také navrhují explicitní zahrnutí motivací spojených s reprodukcí a pářením, přičemž zdůrazňují, že reprodukce není jen o sebeuspokojení, ale zahrnuje také sociální interakce a přerozdělování zdrojů. Autoři také poukazují na to, že motivy se vyvíjejí v průběhu životního cyklu, a ne vždy se starší motivy nahrazují novějšími. Namísto toho koexistují a jsou aktivovány v závislosti na konkrétních situacích a individuálních rozdílech. Klíčovým bodem je tedy zaměření na trvajícím dynamickou interakci mezi motivy a prostředím, ve kterém se člověk nachází (Kenrick et al. 2010).



Renovating the Pyramid of Needs (Kenrick et al. 2010)

Na základě této teorie se domnívám, že by mohla být spojitost mezi jednotlivými potřebami také v otázce pohnutek, které vedly člověka k tomu, aby se vydal na pouť. Lze se domnívat, že ve chvíli, kdy má jedinec uspokojené nižší potřeby, může mít kapacitu a energii na to, aby toužil po naplnění potřeb vyšších - např. právě seberealizaci, při které se vydá na pouť. Tento příklad je ovšem pouze názorný, jelikož nelze tvrdit, že cílem a naplnění potřeby seberealizace každého člověka je jít na pěší pouť, jelikož každý člověk vidí seberealizaci v jiné oblasti a měřítku.

### **2.3.3 Reflexe vlastní zkušenosti**

I přes to, že se tato práce zaměřuje na pouť Camino ve Španělsku a má zkušenost je ze Svatojakubské poutě v České republice, považuji za důležité do této práce přidat i tuto kapitolu. Jako důležitou ji považuji z toho důvodu, že i když se jedná o zemi, ve které žiji, a tím pádem by pro někoho rozhodnutí pouť jít mohlo být možná snadné, jelikož člověk nemusí dlouze cestovat, pro mne rozhodnutí nebylo lehké a trvalo mi dlouho, než jsem se rozhodla. Vždy jsem tuto pouť měla jako něco, co jsem chtěla vyzkoušet. Slýchávala jsem od spousty lidí, že je to něco, co si vždy přáli jít a neodhodlali se a že je to velký zážitek. Proto ve chvíli, kdy jsem se cítila ztracená, chtěla jsem sama na vlastní pěst něco dokázat a chtěla jsem být někde, kde jsem jen já, příroda a ticho, začala jsem opravdu o pouti přemýšlet. A jelikož jsem měla mladého psa, byla pouť v České republice jasnou volbou.

Abych zamezila ovlivnění při hodnocení výsledků vlastní zkušeností, sepsala jsem si svá hlavní témata či spíše důvody, kvůli kterým jsem se na pouť vydala a co pro mne znamenaly. Zde je jejich následující popis:

#### **1. Hodnoty/Priority**

Na pouť jsem se chystala s tím, že si budu klást otázku "Co je pro mne důležité?" Začala jsem ve svém životě totiž vnímat, že je pro mne spousta i například drobností velmi stresujících. V takových situacích jsem stres snášela velmi špatně a ovlivňoval mne na delší dobu v řádu dní, což bylo pro běžné fungování velmi nepříjemné.

Proto pro mne bylo důležité si urovnat, co je pro mne v životě důležité a co už není natolik podstatné, abych se tím v takové míře stresovala, ovlivňovala si tím celkovou pohodu a narušovala klid. Chtěla jsem se proto zaměřit sama na sebe, co se

mnou stres dělá, v jakých situacích a vnímat sama v sobě, co je pro mne opravdu důležité a co nikoliv a jen se to zprvu zdá.

## **2. Přiblížení sama k sobě**

Uvědomila jsem si, že během každodenních povinností málo vnímám sama sebe. Proto jsem šla na pout' také s cílem, že budu více vnímat sama sebe. Jak se cítím jak po psychické, tak po fyzické stránce, jak se to během dne mění a co mi mé tělo říká. Během každodenního fungování jsem totiž potlačovala to, jak mi je, a nedala dostatečný průchod emocím, které jsem v sobě držela. Překvapením pro mne tudíž bylo, kolik emocí se během poutě vyplavilo na povrch.

## **3. Výzva**

Dalším důvodem, proč jsem na pout' šla, byl fakt, že pout' představovala velikou výzvu. Jak bylo již zmíněno, spousta lidí mi pout' popisovala jako svůj sen, něco, co si splnili až po letech nebo nikdy. Vnímala jsem pout' jako něco jedinečného, jako velkou výzvu, kterou bych chtěla pokořit. Líbila se mi totiž představa, že se pro něco rozhodnu a to, pro co jsem se rozhodla, jsem dokázala. I když jsem již během plánování viděla, že vyhlídky nebyly vůbec jednoduché a již při plánování mi bylo jasné, že pro mne pout' bude znamenat veliké vystoupení z komfortní zóny. Líbila se mi představa jít sama, starat se pouze o to, kde budu spát a co budu jíst, kolik zvládnu denně ujít a jaká dobrodružství budu na cestě potkávat.

### **2.4 Výběr respondentek**

V rámci účelového (záměrného) výběru jsem sestavila tři kritéria, které respondentky musely splnit:

- ❖ respondent(ka) je žena
- ❖ věk v rozmezí 40 - 50 let
- ❖ ženy, které se rozhodly jít Camino samy

Právě kritéria označuje Miovský (2006) jako důležitá pro metodu záměrného výběru, kdy si výzkumník stanovuje kritéria, na základě kterých sestavuje výzkumný soubor.

Kritéria byla vytvořena čistě ze subjektivního důvodu, jelikož má ve svém okolí mnoho žen v tomto věkovém rozmezí, které se na pout' touží vydat. Dle lze také domnívat, že tato věková kategorie je často v období krize středního věku, která často

vede k velkým životním změnám, na což poukazují také autoři Hrdlička&Blatný (2021). Výběr pohlaví se odvíjela z mé zkušenosti se Svatojakubskou poutí, kdy pro mne bylo také velkou otázkou, zda jít sama vzhledem k tomu, že jsem žena a pociťovala jsem mírný strach z putování o samotě.

Zvažovala jsem, jakým způsobem budu respondentky oslovovat, a nakonec jsem se rozhodla pro Facebookovou skupinu zaměřující se na Camino, ve které byli poutníci z celé České republiky. Do fóra této skupiny jsem vyvěsila výzvu s prosbou, zda by byla některá z žen ve věku 40 - 50 let poskytnout online rozhovor. V příspěvku byl napsán název diplomové práce a zaměření výzkumu.

Nečekala jsem, jaký ohlas bude tato výzva mít. Přihlásilo se více než dvacet žen, které byly ochotné mi rozhovor poskytnout a velmi je celé téma diplomové práce zajímalo. Také jsem měla velmi pozitivní ohlasy pod samotným příspěvkem o výzkumu, jehož téma a zaměření se celé komunitě velmi líbilo.

Výběr respondentek jsem následně zvolila postupný, kdy jsem realizovala rozhovory podle pořadí, v jakém mne ženy kontaktovaly. Opakovaně se stávalo, že mne ženy kontaktovaly i přesto, že neodpovídaly věkovému rozmezí, a v takovém případě jsem musela objasnit tato kritéria a respondentky do výzkumu s vysvětlením odmítnout, jelikož by jiný věk snižoval validitu výzkumu a následně získaná data by tak nemohla být použita.



## 2.5 Respondentky – představení

Z důvodu ochrany soukromí a dodržení anonymity je každá z respondentek v této diplomové práci vedena pod jiným křestním jménem. Pravá jména žen jsou uvedena pouze na vyplněném informovaném souhlasu, který není v této práci zveřejněn (v sekci Přílohy se nachází jako názorný příklad nevyplněný informovaný souhlas). V celé této práci jsou tak ženy vedeny pod pseudonymy. Následující tabulka je čistě informační a doplňuje základní informace o každé respondentce.

Tabulka č. 2 - Představení respondentek

PŘÍLOHA	JMÉNO RESPONDENTKY	VĚK	VZDĚLÁNÍ	PROFESE
I.	Libuše	41	VŠ	Práce ve zdravotnictví
II.	Alžběta	50	VŠO	Restaurátorka
III.	Žofie	42	VŠ	Práce ve zdravotnictví
IV.	Daniela	47	VŠ	Práce ve školství
V.	Pavla	45	VŠ	Senior Data Privacy Analyst

Všechny ženy splňovaly kritéria týkající se věku a šly Camino samy. Každá z nich měla ovšem jiný příběh, jehož témata, jak se v analýze ukázalo, byla v hlavní, tematické rovině, stejná. Tento fakt popisuji ve společné analýze, ve které všechna získaná témata spojuji dohromady a vytvářím jednu hlavní, celkovou analýzu dat.

## 2.6 Metoda sběru dat

Jelikož si výzkum v této diplomové práci klade za cíl zjistit pohnutky, které člověka vedly k vydání se na pěší pouť Camino, byla zvolena metoda polostrukturovaných rozhovorů. Polostrukturované interview (Hendl, 2005) umožňuje vytvořit určité schéma či okruhy témat a otázek, které je potřeba v rozhovoru položit a probrat. Právě scénář rozhovoru jsem si vytvořila na základě vlastní zkušenosti, při které jsem si kladla podobné otázky také. Otázky ale nebyly přesně a pokaždé stejně formulované a následná hlubší témata se odvíjela od konkrétního vyprávění.

Během rozhovoru jsem ale i přes odlišnosti v tématech držela linii popisu života před poutí, co respondentky k pouti táhlo, jak se o pouti dozvěděly či co rozhodlo o tom, že se na pout' již jistě vydají. Tato metoda byla zvolena kvůli různorodosti příběhu každé z dotázaných žen a každé vyprávění mělo jiné emoční zabarvení. Polostrukturované rozhovory tak poskytovaly určitou míru volnosti ve vyprávění, možnost rozšířit určité téma více či méně a klást otázky zpřeházeně podle toho, jak to každý příběh dané ženy přirozeně vyžadoval.

Rozhovory byly realizovány během ledna a února 2023 online formou přes platformu Google Meet a následný zvukový záznam byl nahráván na záznamník. Jelikož se jednalo o polostrukturované rozhovory, odpovídala této skutečnosti také délka rozhovorů, která se mírně lišila u každého z nich. V časovém rozmezí se ale jednalo o délku rozhovorů mezi 20 - 30 minutami.

Během rozhovorů jsem si se všemi respondentkami, kromě jedné, vykala, tuto otázku jsem nechala na iniciativě žen. Dle mého názoru vedl k tykání fakt, že jsem ve vyvěšené výzvě zmiňovala, že jsem šla také Svatojakubskou pout', a tudíž jsem byla začleněna mezi poutníky, kde je tykání automatické.

### **2.6.1 Etické aspekty výzkumu**

Jako první krok, který jsem považovala za důležitý, bylo ve výzvě sdílené na Facebooku zmínit, kde mne mohou ženy kontaktovat. Pokládala jsem za důležité, aby mne mohly kontaktovat soukromou cestou skrze mail nebo na Facebookovém profilu, nikoliv skrze komentáře pod příspěvkem, které jsou veřejné. Žádost o účast ve výzkumu obsahovala tedy kontakt na mne, základní informace o výzkumu (na co se zaměřuje a jaký studuji obor) a jakým stylem bude rozhovor probíhat.

Respondentky si tedy mohly již na začátku přečíst, že se bude jednat o rozhovory o délce 30 - 40 minut a také skrze online prostředí, což mohlo být pozitivním aspektem pro rozhodování, jelikož odpadla povinnost jezdit na osobní setkání a případně snažit se zkombinovat časové možnosti.

Poté, co mne ženy zkontaktovaly, jsme se skrze Messenger zprávy na Facebooku domlouvaly na konkrétním datu a čase, kdy rozhovor proběhne. Do té doby jsem respondentkám zaslala dokument s názvem Informovaný souhlas, který obsahoval informace o nahrávání rozhovoru, možnosti od rozhovoru kdykoli odstoupit, informace o anonymitě a další – informovaný souhlas se nachází v kapitole Příloha

Informovaný souhlas této diplomové práce. Po konzultaci s vedoucí této diplomové práce, PhDr. Magdalenou Kořovou, Ph.D., jsem z informovaného souhlasu vyčlenila okruhy otázek, které budou v rozhovoru pokládány, jelikož jsem tyto okruhy považovala za faktor, který může omezovat autentičnost odpovědí. Ještě před započítím rozhovorů zaslaly respondentky podepsané dokumenty zpět.

Před, během i po rozhovoru jsem podporovala respondentky k případnému dotazování se, poskytovala jsem informace o uložení této diplomové práce, a tudíž možnosti si práci a výsledky výzkumu přečíst (tato informace se též nachází v informovaném souhlasu)

Považovala jsem za velmi důležité, abychom se věnovaly pouze bezpečným tématům a nedošlo tak k situacím, které by respondentky citově ranily. Opakovaně jsem se proto během rozhovoru ujistovala, že dané téma, ke kterému jsme se případně dostaly, jsou pro ženy bezpečná k rozebrání a sdílení a zda je pro ně v pořádku pokračovat. Tyto vstupy se ukázaly býti velmi oceňované a podpořily tak uvolněnější a příjemnou atmosféru během rozhovoru což bylo také dalším faktorem, na který jsem se snažila velmi hledět – aby byl rozhovor uvolněný, příjemný a ženy se tak cítily během svého sdílení o svém soukromém životě a událostí v něm, dobře.

Téma pohnutek, které poutníky vedly na pouť Camino může být, jak již bylo výše zmíněno, mnoho. Jakožto autorka této diplomové práce bych ráda přidala svou vlastní zkušenost, kterou považuji také za důležitou. Okolo sebe jsem vnímala mnoho lidí, kteří Camino šli, a všimla jsem si nárůstu změn, které se u poutníků z jejího okolí objevily. Blízcí přátelé šli (převzato z rozhovorů v osobní, přátelské rovině, nikoliv ve výzkumné části týkající se DP) na Camino kvůli výzvě, hledání sebe sama, dovolené, zajímavé zkušenosti a další. Ze sdílení s blízkými, kteří pouť šli, mám pocit, že je pouť jakýmsi magickým momentem a také jedním z nezapomenutelných zážitků. Přece jen, ze své zkušenosti vím, že to může být velký krok, který může stát spoustu odhodlání a nemusí (dle mé zkušenosti) to být něco, pro co se člověk rozhodne ze dne na den.

Další množství různých pozitivních ohlasů společně se sdílením velkých změn díky pouti jsem sledovala i na Facebookové skupině, která čítá již více jak patnáct tisíc členů. Tyto změny, nárůst popularity a má vlastní zkušenost, kdy jsem šla Svatojakubskou poutí v České republice, vedly k rozhodnutí věnovat se tomuto tématu i v diplomové práci.

Během získávání a hledání informací a dalších potřebných podkladů, důležitých pro dostatečné před porozumění tomuto tématu, mne zaujaly teorie E.H. Eriksona a A.Maslowa. Domnívám se, že by se pohnutky, na které se výzkum zaměřuje, mohly týkat i potřeb člověka nebo by se jedinec mohl ocitat v určité životní fázi, ve které by mohl např. přehodnocovat své dosavadní životní role nebo hodnoty. Tyto souvislosti jsou ale mé pouhé domněnky a otázka, zda s těmito teoriemi pohnutky nějak souvisí, bude prodiskutována v kapitole Diskuse v závěru diplomové práce. I přes to, že se jedná o pouhé domněnky, jsem považovala za důležité v následujících kapitolách teorie alespoň obecně nastínit.

## **2.7 Pilotní výzkum**

První rozhovor byl pojat jako pilotní výzkum, jelikož jsem si byla vědoma možných nepřesností, které rozhovor obsahoval, a proto mohlo dojít k případnému zkreslení získaných dat. Nepřesnosti vznikly kvůli mé nervozitě během rozhovoru, jelikož se jednalo o mou první zkušenost a rozhovor tak obsahoval například mé reflektování sdělení, což se později ukázalo jako možné označování nějaké skutečnosti, které ale sama respondentka sama nepopsala či se může jednat o hodnocení z mé strany, které ale nebylo hodnocením dané ženy. Toto označování nebo hodnocení (v prvním rozhovoru konkrétně např. u mého reflektování "takže jste to vnímala možná jako nějaké znamení") mohlo zkreslovat či označovat něco, co respondentka říci nechtěla či to chtěla popsat jiným způsobem. Tyto vstupy jsem označila ve výzkumu jako nežádoucí, možně zkreslující data a z tohoto důvodu byl rozhovor pojat jako pilotní.

## **2.8 Metoda analýzy dat**

Jako výzkumnou metodu jsem zvolila tematickou analýzu, která patří mezi základní metody zpracování dat v kvalitativním výzkumu. Cílem této metody je získání seznamu témat, které se např. během rozhovorů objevují.

Braun a Clarke (2006) rozdělují tematickou analýzu do šesti fází: seznámení se s daty, generování počátečních kódů, hledání témat, přezkoumání témat, pojmenování (definování) témat a podání zprávy.

### 2.8.1 Postup při analýze dat

Jak již bylo zmíněno výše, Braun a Clarke (2006) rozdělují tematickou analýzu do šesti fází. Fáze jsou nyní podrobněji popsány do jednotlivých bodů, dle kterých jsem postupovala také při analýze dat.

- ❖ 1. fáze – seznámení se s daty. Výzkumník si po přepsání data (první rozhovor) opakovaně pročítá a podrobně se s nimi seznamuje. Opakovaně si rozhovor a jednotlivé věty pročítá, podtrhuje si jednotlivé věty a fráze, které ho zaujaly. Po seznámení se s daty z prvního rozhovoru výzkumník přistupuje k dalšímu, až takto zpracuje všechny rozhovory.

- ❖ 2. fáze – tvorba počátečních kódů. Výzkumník pracuje s podtrhanými částmi rozhovoru a přidává k němu případně vlastní komentáře. Je důležité, aby výzkumník nepřeformuloval danou větu do jiné podoby, než ji respondent formuloval, aby nedošlo ke zkreslení dat. Kódy identifikuje a vytváří označení datům, která jsou potenciálně důležitá pro výzkumné otázky. Kódy mohou být popisného charakteru nebo mohou obsahovat výrok. Vše, co se vztahuje k výzkumným otázkám a výzkumníkovi se zdá důležité je nutné kódovat, aby nedošlo k přehlédnutí důležité části.

- ❖ 3. fáze – hledání témat. Výzkumník aktivně hledá témata, která reprezentují určitou formu vzorových odpovědí. Zde se znovu zabývá daty a hledá to, co je pro ně společné – spojitost mezi kódy. Témata musí mít hloubku, to znamená, že obsahují velké množství jednotlivých kódů, které dávají dohromady smysl.

- ❖ 4. fáze – ověření potenciálních témat. Výzkumník se zamýšlí, zda jsou témata smysluplná, zda se v kategoriích nepřekrývají či někde neopakují. Pracuje s tématy a s původními daty, může je přesouvat do jiných kategorií či témata nazývat jinak, dle toho, k čemu při ověřování dospěl. Je důležité, aby bylo v této fázi téma dokládáno skrze konkrétní citace z rozhovoru.

- ❖ 5. fáze – finální definování a pojmenování témat. Ve chvíli, kdy má výzkumník jasně pojmenovaná témata, definované kategorie a tím pádem konkrétní citace z rozhovorů v každé kategorii (nutné k doložení tématu), dochází ke konečnému pojmenování výsledných témat získaných z analýzy rozhovorů.

- ❖ 6. fáze – psaní zprávy. Na základě výsledků analýzy dat výzkumník sepisuje zprávu, ve které popisuje svůj postup a získané výsledky.

### 2.9 Konkrétní provedení analýzy a ukázka kódů

Při zpracovávání dat analýzou jsem důsledně dbala na návodné pokyny autorů Braun a Clarke (2006). Měla jsem obavy z přehlédnutí důležitých pasáží či formulací, a proto jsem si rozhovory pročítala opakovaně, postupovala krok po kroku podle návodu a některé kroky jsem pro jistotu opakovala, abych zamezila případnému pochybení.

V prvním kroku jsem se seznamovala s daty. Po přepsání rozhovorů jsem si, již vytištěné rozhovory, opakovaně jsem si pročítala a podtrhávala si věty či slova, která mne zaujala. Tyto kroky jsem dělala opakovaně u každého rozhovoru, abych nic nepřehlédla a vytyčila si tak, pro mne, důležitá data. Je důležité také zmínit, že již při zpracovávání rozhovorů jsem pracovala s pseudonymy, tudíž následně uvedené příklady zahrnují již pseudonym respondentky.

Tabulka č. 1 - ukázka kódů

VÝROK	RESPONDENTKA	KÓD
"No, po tom rozchodu jsem, jak to říct, půl roku jenom brečela, protože pro mě prostě se zhroutil svět."	Daniela	Rozvod
"No ale jako ta krize v manželství jako byla dýl... z mého pohledu, bych řekla."	Žofie	Krize v manželství
"Já jsem vnímala nějakou právě nutnost nějakýho většího přiblížení jo, já jsem myslím strávila zhruba dekádu jako v zahraničí, kde jsem byla jakože hodně v kontaktu i s nějakou jakože skupinou lidí věřících, ale když jsem se přestěhovala zpátky, tak vlastně až do této chvíle i se ženou, která je věřící, jsme jakoby nenašly vyloženě místo, kam jako zapadnout a i díky nějakýmu lesbickému zaměření je spousta míst, který tomu nejsou nakloněni, žejo, nejsou otevřeni, ale i tak, to, že věřím, to tam prostě je."	Pavla	Víra

Nejdříve jsem si mnou zvýrazněné pasáže přepsala ručně, což se ukázalo jako nefunkční. Proto jsem si je přepírovala do programu MS Word, a následně k nim přiřazovala kódy. Propojováním zvýrazněných témat tak začaly vznikat první témata, které jsem průběžně přejmenovávala nebo upravovala podle toho, jak se během opakovaného pročítání měnila.

Vytvořená témata jsem opakovaně přezkoumala, pročítala jsem opět výroky, porovnávala, zda tématu odpovídají a také zda se témata a celé kategorie týkají

a odpovídají na výzkumnou otázku. Témata a subtémata jsem se snažila vytvářet tak, aby pokryly co nejvíce kódů a zároveň aby kódy stále odpovídaly tématu a nedocházelo k překrývání se. Také jsem neustále dbala na to, abych každý kód řádně propojovala s citací výroku, aby byl kód a téma doloženo.

## **2.10 Zpracování dat – průběh analýzy**

Jak již bylo výše zmíněno, rozhovory byly zpracovávány nejdříve každý zvlášť, následně byla vytvořena témata, která budou diskutována v podkapitole Výsledky.

Po zanalyzování všech rozhovorů a získání dat jsem přistupovala k další fázi výzkumu, ve kterém jsem propojila všechny výsledná témata z jednotlivých rozhovorů a vytvořila jednu velkou myšlenkovou mapu, která obsahuje hlavní výsledná témata z celého výzkumu, která odpovídají na výzkumnou otázku.

Vytvořila jsem jednotlivé podkapitoly, které se zaměřují na každou respondentku zvlášť. U každé je vytvořena tabulka se získanými tématy a následně jsou témata rozebrána a doplněna o konkrétní citace obsažených v rozhovorech.

### **2.10.1 Libuše – pilotní výzkum – rozhovor příloha A**

Libuši je čtyřicet jedna let, pracuje v oblasti zdravotnictví. Rozhovor, který trval 30 minut, byl velmi uvolněný, přátelský, a i po rozhovoru jsme si vyměnily pár zpráv týkající se dojmů z rozhovoru.

Právě rozhovor s Libuší byl pojat v rámci výzkumu jako pilotní, jelikož z mé strany, často kvůli nervozitě a první zkušenosti s rozhovory, mohlo dojít k hodnocení, tvrzení či reflektování výroku, který ale nebyl reflektováním respondentky. Příkladem může být tato citace, která se nachází v příloze A §4:

**Libuše:** "No my jsme si s kamarádkou daly takový limit, že když nám bude 42 a 45, tak i s tou mojí kamarádkou vyrazíme, ona má trošku mladší děti než jo, já mám trošku starší a že to bude tak ten věk, kdy si řeknem "Tak a teď už je čas zelená a teď vyrazíme."" (§4)

**Linda:** "Takže tam faktorem byly ty děti a konkrétně ten věk?"

Hodnocení, tvrzení či reflektování nebylo mým záměrem, jednalo se spíše o konstatování z mé strany, což se později, během konzultace s vedoucí ukázalo jako fakt, který se během výzkumu nesmí objevovat, jelikož to může ovlivnit pravdivost získaných dat.

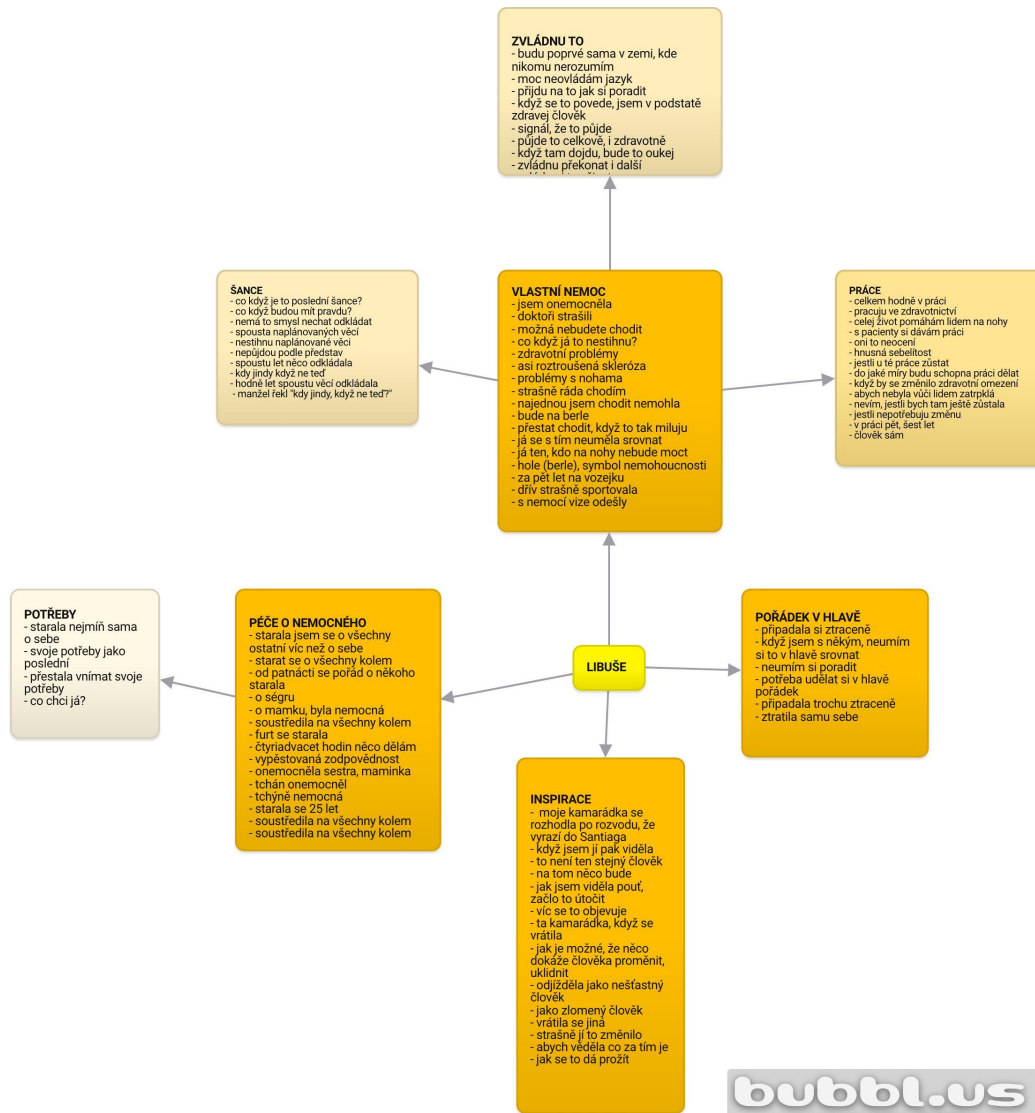
Po zkontrolování provedení rozhovorů, pokládání otázek a celých okruhů s vedoucí mé práce PhDr. Magdalenou Kořovou, Ph.D., jsem si tuto chybu uvědomila a v dalších rozhovorech jsem se takovýchto vstupů snažila vyvarovat.



Tabulka č. 2 - témata Libuše

TÉMA	SUBTÉMA
INSPIRACE	
PÉČE O NEMOCNÉHO	POTŘEBY
VLASTNÍ NEMOC	ZVLÁDNU TO ŠANCE PRÁCE
POŘÁDEK V HLAVĚ	

Při kódování a vytváření témat jsem vytvořila ke každému rozhovoru také myšlenkové mapy, které obsahují jednotlivé kódy. U každé respondentky je mapa vložena, nyní je zde vložena myšlenková mapa s kódy z rozhovoru s Libuší.



bubbl.us  
created with <https://bubbl.us>

## INSPIRACE

Toto téma nese název inspirace z mnoha důvodů, kterými může být například zkušenost Libušiny kamarádky, která jela po rozvodu na Camino a vrátila se úplně jiná a změna, kterou na ni Libuše viděla, byla dle Libuše opravdu významná. Libuše čerpala také inspiraci ze své vlastní zkušenosti, kterou prožila před třemi roky.

*"Když moje kamarádka se rozhodla po rozvodu, že vyrazí do Santiaga. Teprve tehdy jsem poprvé slyšela, že existuje Santiago. Já jsem pouť znala, protože jsem věřící člověk, ale o Santiagu poprvé vlastně od ní. A když jsem jí pak viděla, když přijela, tak jsem si pořád říkala, že to není ten stejný člověk, že na tom něco bude."*  
(§1, ř. 2)

Libuše věděla o kamarádce, která se na Camino vydala.

*"..mě to zaujalo a mě hlavně zaujala ta kamarádka, když se vrátila, když jsem jí viděla, jsem si říkala, jak je možné, že něco dokáže člověka jako takhle proměnit, uklidnit. Ona opravdu odjížděla jako strašně nešťastný člověk, takový jako zlomený a vrátila se úplně jiná."* (§3)

Vnímala rozdíl, kamarádka odjížděla úplně zlomená a vrátila se úplně jiná.

*"... já to chci podniknout taky, abych věděla prostě co za tím i trošku je nebo prostě jak, jak to, jak se to dá prožít."* (§3, ř. 6)

Lákalo ji to zkusit také, aby viděla co za tím je nebo jak se to dá prožít.

*"To jsem šla prostě se skupinou, ještě s děckama jako doprovod. Prostě to jsme šli jenom z Opavy, vlastně na Velehrad a a já sama jsem šla vlastně noční pouť, ale bylo to taky jako s davem lidí [...]a tam už jsem si říkala jako ten pocit, když šel člověk sám tu noc, takže to bylo takové jiné. Člověk jsem měla čas trošku jinak vnímat, všechno to tak nějak jinak ..." (§2)*

Zde Libuše popisuje vlastní zkušenost s, byť, menší poutí a s davem lidí. Už při této zkušenosti ale vnímala, že když šla sama noční pouť, měla příležitost vnímat jiným způsobem spoustu věcí.

## PÉČE O NEMOCNÉHO

Další téma jsem nazvala "péče o nemocného", jelikož poukazuje na náročnost péče o Libušiny nemocné příbuzné. Jádrem tohoto tématu je péče o všechny ostatní a neustálé starání se. Subtématem tohoto tématu je téma s názvem "potřeby", jelikož Libuše sdílela uvědomění, že přes starání se o ostatní nevnímala své vlastní potřeby. Níže uvedené výroky opodstatňují téma péče.

*"Protože fakt já nevím, od svých asi 15 ti se pořád o někoho jakoby jsem starala, o ségru, pak jen o mamku, která byla nemocná, pak byly ty děti, do toho nemocná tchýně." (§17, ř. 3)*

*"Nejdřív onemocněla sestra, pak maminka [...] no a do toho tchán onemocněl a posledních sedm let byla tchýně nemocná. Takže jsem se starala dlouho, asi 25 let." (§26)*

*"A další věc je, že prostě tím, že jsem se furt starala, a ještě do toho vlastně ještě předtím o tu tchýni, tak jsem měla pocit, že furt čtyřicet hodin, furt něco jako dělám, jakože pořád." (§25, ř. 5)*

Libuše si začala uvědomovat, že neustále něco dělá. Že péče o nemocné příbuzné není krátkodobá, ale starala se 25 let, jelikož byly v rodině zdravotní potíže postupně v řádu let. Vnímala velkou náročnost, protože se nikdy nezastavila a měla pocit, že neustále něco dělá.

*"A najednou ona tu péči už nepotřebovala, ty děti už taky neměly takovou tu potřebu. No a najednou, co vlastně chci já, že jo?" (§25, ř. 7)*

V těchto výrocích Libuše popisuje své zamýšlení se, které se objevilo poté, co rodina nepotřebovala její péči. Uvědomila si, že nevnímala své potřeby a zamýšlela se nad tím, co by chtěla. Na základě tohoto uvědomění bylo vytvořeno subtéma "potřeby", které Libuše popisuje, že přehlížela.

## POTŘEBY

*"No, starala jsem se víc o všechny ostatní víc než o sebe. Měla jsem pocit, že se furt musím starat o všechny kolem a nejmiň asi sama o sebe. Tak to bylo předtím bych řekla, že jsem si tak nějak to svoje nechávala až úplně jako poslední." (§15)*

Své potřeby Libuše nevnímala a pokud ano, byly až na posledním místě, jelikož měla pocit, že je péče o ostatní přednější.

*"... že vůbec jsem si nakonec odjela, tak to bylo nějak plus pro mě. Asi to, že poprvé fakt dělám něco čistě jen pro sebe." (§16)*

Libuše popisuje již moment rozhodnutí, kdy si uvědomila, že je to poprvé, co něco dělá jen sama pro sebe a pro nikoho jiného.

*"Jo, jakože jsem se tak strašně soustředila na všechny kolem sebe, na jejich potřeby, až jsem asi přestala vnímat ty svoje." (§24)*

Libuše si uvědomila, že přestala vnímat své potřeby, nijak se sama o sebe nestarala.

*"No a najednou, co vlastně chci já, že jo?" (§25, ř. 8)*

Libuše se o sebe nestarala kvůli péči o všechny ostatní a své přání a celkové potřeby nechávala až jako poslední. Poté, co rodina přestala potřebovat Libušinu péči, se Libuše začala zamýšlet nad otázkou svých přání a potřeb.

## VLASTNÍ NEMOC

Téma nemoci popisuje velkou změnu v Libušině životě. Poté, co onemocněla začala vidět jiné vyhlídky do budoucna, než měla v plánu a také vnímala potíže týkající se svého zdravotního stavu a následná omezení, která z onemocnění plynula. V souvislosti s tímto tématem jsou vytvořena tři subtémata s názvy "práce", "šance" a "zvládnou to". Každé je v souvislosti s tématem nemoci popsáno a ocitováno.

*"Já jsem začala mít nějaké zdravotní problémy, ono se pořád nevědělo a vlastně dodneška se neví stoprocentně co to je. Ale jako pořád je to tak někde na hraně, že asi roztroušená skleróza. Začala jsem mít problémy s nohama a já strašně ráda chodím a teď jsem najednou chodit nemohla. Postupně zlepšovalo, pak se to zase nějakou dobu zhoršovalo. A když se to vlastně zhoršilo, na ten podzim 2021, tak před tím*

*Vánoci mi už paní doktorka řekla, že si mám zvykat, že už to bude na berle a já jsem se s tím neuměla srovnat. Jako že bych měla prostě přestat chodit, když to tak miluju."* (§7)

V této části Libuše popisuje svůj střet s onemocněním, sdělením lékařky vyhlídkami na budoucnost s onemocněním. Neuměla se srovnat s tím, že by neuměla chodit.

*Doktoři strašili, jako že možná nebudete dobře chodit a všechno."* (§1, ř. 9)

*"...ta představa, že jsem před těma vánocema byla ještě o těch holích. To byl pro mě takový symbol té nemohoucnosti, nebo já nevím, jak to říct"* (§18)

V tomto momentě si Libuše řekla, že by měla jet teď, protože ji lékaři strašili a nebylo by tedy jisté, zda by v budoucnu Camino zvládla.

V souvislosti s tématem "vlastní nemoc" se zde, jak již bylo zmíněno, objevují tři subtémata. Nyní jsou níže více popsána.

## **PRÁCE**

Vlivem počátku onemocnění toho měla Libuše také hodně v práci, jelikož uvažovala nad střetem, který vznikl. Celý život pomáhá lidem na nohy a nyní by nemohla chodit, bála se proto také, aby nebyla vůči lidem zatrpklá.

*"A potom se to tak nějak všechno sešlo dohromady, že jsem onemocněla, do toho to bylo celkem hodně asi v práci a všechno tak nějak dokupy."* (§1, ř. 6)

*"Já pracuju ve zdravotnictví a ono nějak asi v tu dobu mi víc přišlo takové, že prostě celej život, jestli si to teda byl celej život, pomáhám lidem na nohy. No a najednou jsem byla paradoxně já ten, kdo na ty nohy nebude moct. A v tu chvíli jsem si někdy říkala, když jsem viděla některé pacienty, „fíha, tak já si tady s nima dávám tu práci a někteří to ne že neocení, ale takový trošku asi jo". Takové lehké bych řekla, možná ne vyhoření, ale spíš taková nějaká sebelítost hnusná."* (§11)

Libuše viděla paradox, kdy sama pomáhá lidem na nohy, zatímco její prognóza ohledně chození je nejistá. Vnímala, jakou si s pacienty dává práci, oni to neocení a pociťovala sebelítost.

*"A potom jsem si říkala, jestli vůbec u té práce třeba i zůstat, nebo jestli jestli nad tím neuvažovat jinak...jako trošku jsem to ve mě i tady tohleto šilo. Jo, už vím, že to prostě do jaké míry třeba budu schopna tu práci dál dělat, když by se když by se změnilo moje nějak jakoby to zdravotní omezení... a na druhou stranu, abych já nebyla vůči těm lidem jakoby zatrpklá." (§11, ř. 6)*

Pro Libuši tato situace představovala dilema, při kterém se rozhodovala, zda v práci zůstane. Nevěděla, zda bude moci práci fyzicky vykonávat či uvažovala nad tím, zda to neovlivní její přístup k lidem, se kterými se v práci setkává.

### ŠANCE

*"No a zároveň jsem si říkala no jo, ale co když je to fakt ta poslední šance? Co když pak budou mít pravdu? Takže ve mně bylo takové to, že "ne, to se nestane" s takovým tím "ale co když jako jo?". A v tomhle jsem si říkala, že bych si nechtěla nechat ujít, tak proto jsem si řekla, že to nemá smysl nechat odkládat." (§7, ř. 6)*

Výhledy do budoucna vedly Libuši k tomu, že si začala klást otázku co když je to poslední šance. Bilancovala nad tím, že by se to nemuselo stát, ale Camino si nechtěla nechat ujít.

*"Že kdy jindy, když ne teďka? Je pravda, že fakt hodně let jsem spoustu věcí odkládala a tohle byl asi ten okamžik, kdy jsem si řekla, že už teda ne, že bych měla myslet taky tímhle způsobem. (§9)*

Ve chvíli, kdy lékaři strašili, si kladla otázku do budoucna. Faktor nejistoty z budoucnosti, který v této situaci hrál byl velký, a proto si řekla, že nemá cenu to nechat odkládat a rozhodla se, že pojede.

*"Teď tu spoustu věcí, co jsem měla ještě naplánovaný, nestihnu nebo nepůjde třeba podle mých představ [...] A já jsem si řekla já asi pojedu teďka. Jakože prostě byl takový ten moment, že jsem si řekla jako teď." (§8)*

Libuše si byla vědoma toho co všechno chce zvládnout a jaké má plány. Vnímala, že se nemusí podařit je zrealizovat nebo to nepůjde podle jejích představ.

*"Když jsme to doma probrali, tak ve chvíli, kdy manžel řekl "hele, kdy jindy, když ne teďka? A asi ten manžel byl ten zlom možná. Možná ne tohle, ty berle, ale možná*

*až on. Protože... když tak nad tím přemejšlim... no asi on to byl, kdo řekl "jed' teďka, přece tě tam nebudu za pět let tlačit na vozejku". (§18)*

Libuše si uvědomila, že pokud chce jet, měla by jet teď a teď je ta šance, protože by její zdravotní situace mohla být za pět let úplně jiná.

### **ZVLÁDNU TO**

K dalšímu faktoru, který přispěl k rozhodnutí vydat se na pouť, byla také vyhlídka určité jistoty, kterou zvládnutí poutě představovalo. Pro Libuši to znamenalo, že když zvládne pouť, všechno nějak půjde.

*"Já si spíš asi těsně předtím říkala, že tam odjždím s tím, že dojdu a v tu chvíli to bude pro mě, možná i pro ostatní, takový signál, že to půjde." (§13)*

*"Že to půjde tak nějak celkově, zdravotně a celkově. Jsem si říkala, prostě když tam dojdu, tak pak to prostě bude oukej." (§14)*

Zvládnutí Camina pro Libuši znamenalo to, že to vše celkově půjde.

*"Když člověk překoná nějakou vzdálenost, překoná všechny tady tyhle věci, tak pak asi zvládnou překonat i další tím, že to bude takový jako...jak to pojmenovat... Asi tím, že jako projdu tu cestu tak to, že ji nějakým způsobem zvládnou, tak mě možná tak nějak přimělo ujistit se v tom, že potom zvládnou i ten život." (§14, ř. 2)*

Ve chvíli, kdy Libuše pouť zvládne, zvládne i život, který ji, možná v úplně změněné podobě, čeká. Pokud překoná nějakou vzdálenost a nějaké věci, zvládne překonat i další.

*"Takže jsem to možná brala tak, jako že vyrazím, poprvé budu někde sama v zemi, kde nikomu nerozumím, moc neovládám jazyk a že možná přijdu na to, jak si v tom sama poradit, že si sama se sebou srovnám. (§12, ř. 5)*

*"A když se to povede, tak jsem to brala jako že to bude takový ten krok, že jsem v podstatě zdravěj člověk." (§12, ř. 7)*

Pouť představovala také jistotu, že když si Libuše zvládne poradit, bude v podstatě zdravý člověk.



## POŘÁDEK V HLAVĚ

Další, poslední téma na Libušině je téma s názvem "pořádek v hlavě".

Po náročných situacích se cítila být ztracená a měla potřebu udělat si v hlavě pořádek, srovnat si myšlenky. To vnímala jako těžké v situacích, kdy je s někým.

*"Možná v té době jsem si připadala trošku ztraceně." (§23)*

*" Jako na jednu stranu jsem si říkala, že fajn, mám práci, super. Mám skvělou rodinu. Všecko tady toleto tam jako bylo ale, jako kdybych za ty roky ztratila samu sebe." (§23)*

Libuše vnímala, že i když má rodinu a práci, ztratila samu sebe.

*"...že jsem měla tu potřebu si udělat v té hlavě pořádek." (§12, ř. 4)*

*"Když jsem s někým, tak si to v té hlavě neumím srovnat všechny tady tyhle věci dohromady, že si s tím prostě neumím poradit." (§12)*

### **2.10.2 Shrnutí výsledků**

Pro Libuši byla velikou inspirací kamarádka, která odcházela na Camino po rozvodu jako zlomený člověk a vrátila se úplně jiná. To v Libuši vzbudilo touhu vydat se na pouť také, zjistit co za tím je, prožít to také. Čím dál více to okolo sebe viděla, začalo to na ni útočit ze všech stran a touha vydat se na pouť sílila. I přes to, že sílila, se ale Libuše neustále starala o někoho nemocného ze své rodiny. Popisuje, že se celkově starala asi 25 let a zcela přestala vnímat své potřeby a až poté, co již nebyla potřeba její péče si tuto otázku Libuše začala klást.

Během života Libuše ale přišla další velká změna v podobě jejího vlastního onemocnění. S tím přicházely obavy, jak to bude v budoucnu, zda bude chodit, jak se to promítne v její vlastní práci či zda Camino stihne, pokud by chodit přestala.

Proto si uvědomila, že není na co čekat, uvědomila si, že kdy jindy by měla jet než teď. Vnímala to jako šanci, protože uvažovala nad tím, že by nestihla to co měla naplánované do budoucna, také si chtěla dokázat, že Camino zvládne, což by Libuši dodalo sílu věřit, že když to zvládne, zvládne i ten život.

Kromě toho něco dokázat, zvládnout to, bylo pro Libuši důležité udělat si pořádek v hlavě, protože si připadala ztraceně. To byla další věc, za kterou Libuše na pouť šla.

### 2.10.3 Alžběta – rozhovor příloha B

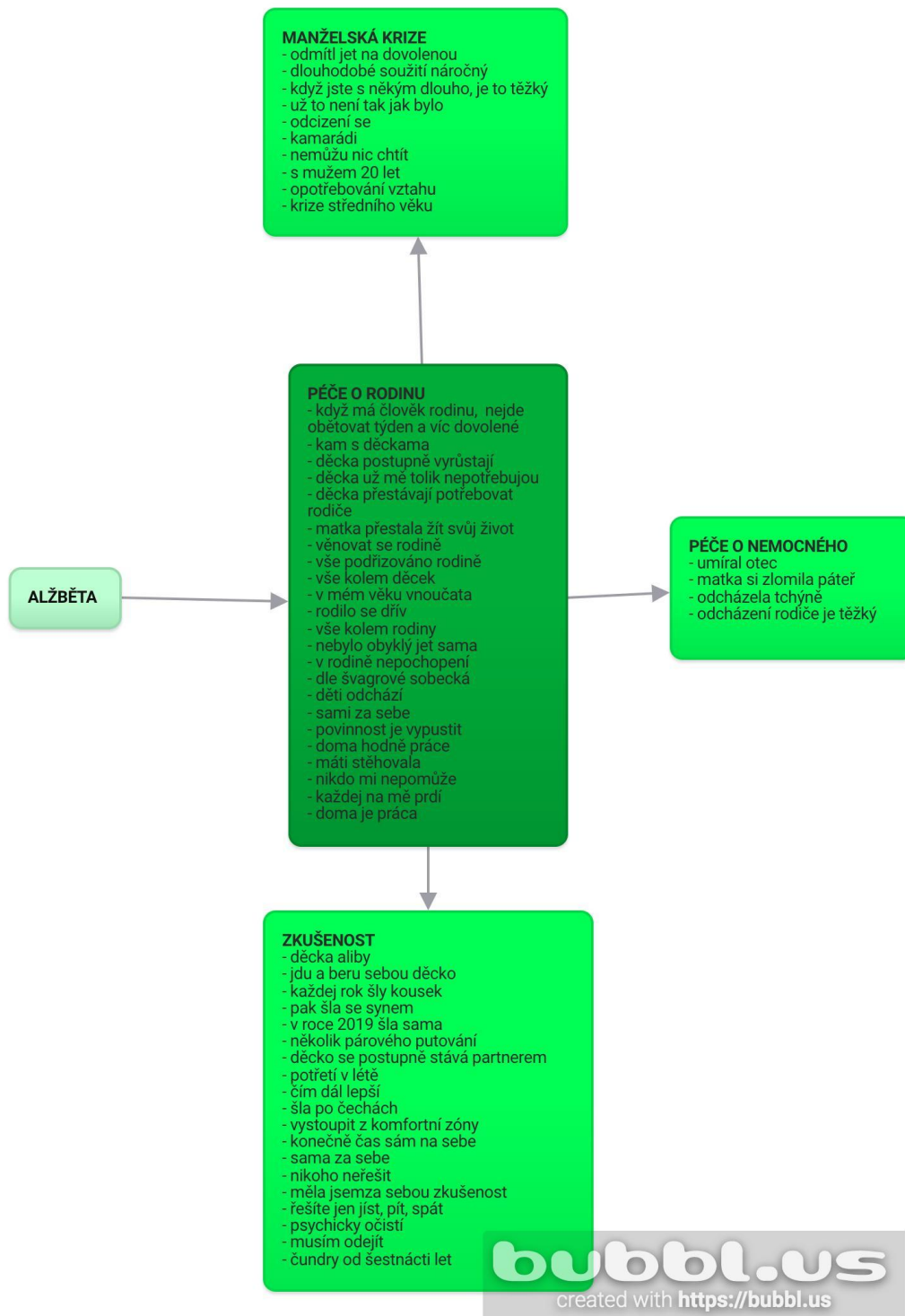
Alžběta má velké zkušenosti z poutí, které absolvovala se svými dětmi. To bylo také subtématem, které jsem na základě toho následně vytvořila. Rozhovor doprovázely mírné technické problémy na začátku, a proto chvíli trvalo, než jsme během rozhovoru našly uvolněnou notu a mohly probrat Alžbětin příběh. Celkový čas rozhovoru byl 33 minut.

Jako první, hlavní a jediné téma je téma s názvem "péče o rodinu", které následovaly tři subtémata, která jsem pojmenovala "manželská krize", "zkušenost" a "péče o nemocného". Hlavní téma je pouze jedno z toho důvodu, že nejvíce pokrývalo příběhy o péči a rodině, které se následně v celkovém příběhu prolíná do dalších subtémat.

Tabulka č. 3 - témata Alžběty

TÉMA	SUBTÉMA
PÉČE O RODINU	MANŽELSKÁ KRIZE ZKUŠENOST PÉČE O NEMOCNÉHO

## Myšlenková mapa – Alžběta



## PÉČE O RODINU

Téma péče o rodinu v Alžbětině situaci pokrývalo opravdu mnoho. Alžběta sdílela své vzpomínky na to když byly děti malé a potřebovaly ji, na to, jak to fungovalo v její rodiče dříve, ve starších generacích. Bylo zvykem, že matka zcela přestala žít svůj život a vše bylo podřizováno rodině, rodilo se dřív a vše se točilo kolem dětí. Z toho důvodu bylo také pro rodinu těžko představitelné, že by Alžběta jela někam sama, bez dětí. Mluvila o tom, že je jich doma velký počet, nikdo jí nepomůže a doma je také hodně práce.

*"Vnímala jako v jakym smyslu, protože jako v práci je toho hodně, doma je hodně práce, doma je na nás jak škaredých psů." (§4)*

*"Bylo to takový jako hodně hektický, těžký. Pak se máti stěhovala..." (§4, ř. 2)*

*Alžběta se starala nejen o rodinu, o práci doma, o členy rodiny, ale také zařizovala stěhování matky.*

*"No, protože mám práce jak na kostele, nikdo mi nepomůže a když si o tu práci a o tu pomoc řeknu, tak stejně jako každéj na mě prdí." (§5)*

I když si Alžběta o pomoc řekla, nikdo jí nepomohl.

*"Ale na vnímání se, pokud ten čas byl, tak jako "ó já su ale chudina"." (§4, ř. 5)*

*"No protože minimálně z prostředí z kterýho vycházím, vlastně ta naše matka přestala žít svůj život a začala jenom jako se věnovat rodině a prostě všechno se podřizovalo rodině. Jo, všechno bylo kolem děcek a v mém věku měla matka už dvě vnoučata. Jo, rodilo se dřív. No, takže vlastně všechno se motalo kolem rodiny. A to nebylo v mých kruzích obvyklý, aby si ženská jela sama na dovolenou a vůbec sama někam jako odjela. Takže takový to nedorozumění je vůbec jako v rodině nebo nepochopení.*

*V podstatě ze švagrovou jsme spolu promluvily až letos na Vánoce. Po kolika letech, po šesti letech? Protože jsem strašně sobecká no, podle ní." (§15)*

Alžběta chtěla jet někam sama dříve, ale rodina to nebrala v potaz, jelikož v jejich kruzích nebylo obvyklé, že matka pečující o domácnost a děti, nikam sama neodjíždí. Na tento fakt proto navazuje mnou vytvořené subtéma "zkušenost", jelikož

právě děti, které Alžběta brala s sebou, byly jako alibi pro to, aby mohla jít. A právě poutě, na které chodila od svých šestnácti let a poté s dětmi, jí mohly poskytnout to, co Alžběta v daný moment potřebovala – musela odejít, pryč z města, od lidí.

*"Chodím na čundry od šestnácti let, takže jsem si vlastně musela říct "ty jo, to je dlouhej čundr, ne? A vypadnout pryč, ven z domu a z města." (§9)*

Ještě následující část se váže k sub tématu "péče o nemocného". Je to z toho důvodu, že i zde se nachází faktor péče, týká se již konkrétních členů rodiny. Na toto sub téma dále navazuje další, s názvem "zkušenost".

### **PÉČE O NEMOCNÉHO**

*"Do toho tam bylo v roce 2010 poměrně složitě umíral můj otec, matka si zlomila páteř [...]do toho odcházela tchýně, takže vlastně té práce bylo hrozně moc" (§4, ř. 2)*

*"Vlastně to bylo za rok 2010, otec umíral a matka měla zlomenou páteř a prostě ráno vstávat o půl 5, máte tam toho tatíka [...] bylo toho prostě hrozně moc." (§10)*

Pro Alžbětu byla situace celkově velmi náročná, jelikož je starání se o příbuzné a následné odcházení rodiče těžké.

*"V tu dobu jsem byla ráda, že žiju. Zhubla jsem v osm kilo a to to bylo no, to bylo takový těžký no. Odcházení rodiče je jako těžký no" (§11)*

Péče o nemocného a umírajícího se podepsalo na Alžbětině zdraví, kdy zhubla osm kilo.

### **ZKUŠENOST**

Jak již bylo výše zmíněno, Alžběta má s poutěmi bohatou zkušenost. Začala chodit ve svých šestnácti letech, poté chodila s dětmi či kamarádkou.

*"Jo, tak v roce 2010. Zase jsem vyšla s dcerou z domu a bylo. [...] No a vlastně potom každej rok jsme šly kousek. Takže jsme s tou cenou 2010, 2011, 2012 jsme šly a postupně přešly celou Českou republiku. Vždycky po kouskách. Potom dcera v Německu nechtěla jít, tak jsem šla se synem, zase po kouskách. Pak 2018 už syn jít*

*nechtěl, to zas na druhou stranu, dal mi čtyři roky svého života jako puberťák, toho si cením. Už ale dál nechtěl, v devatenácti, takže jsem šla s kamarádkou..." (§1)*

Alžběta chodila s dětmi postupně každý rok. S dcerou prošla po kouskách celou Českou republiku, poté dceru vystřídal syn, který s Alžbětou absolvoval část poutě také.

*"Takže ty děcka byly alibi, jo, že prostě jdu někam a беру sebou děcko a tak."  
(§2, ř. 3)*

Právě tím, že v Alžbětině rodině nebylo obvyklé, aby matka odešla někam sama, brala Alžběta děti sebou.

*"I když napřed ty děti byly alibi, tak potom vlastně ten čas trávenej jenom já s jedním děckem, mám tři děcka, tak ten čas byl hrozně dobrej. Si to užívat takhle. A vlastně bylo to čím dál tím lepší, protože vlastně to děcko se postupně stává partnerem. A není to jenom to, že já su ta hlavní, ta matka, která všechno řeší, ale jako že nad tou mapou jsme vždycky seděli večer a oba i s dcerou, která byla malá, že musíme nakoupit, tady nejsou žádný obchody a že tohle bylo hrozně dobré. Pak s tou kamarádkou to bylo úplně jiný. Bylo to dobrý, ale bylo to prostě jiný." (§2, ř. 10)*

Během putování, které Alžběta s dětmi absolvovala po částech, docházelo ke změnám v rolích. Z dětí již nebyly děti, které bylo potřeba zajišťovat, ale děti se staly partnery a mohly tak Alžbětě pomoci v plánování kam a co dál.

*A pak v tom covidovém roce nebo dvou se nedalo odjet pryč, ale tím, že se dá putovat po Česku, tak jsem toho využila a šla jsem po Čechách." (§2, ř. 22)*

Následně přidává ještě jednu dřívější zkušenost se Svatojakubskou cestou v České republice. Následující výrok popisuje vývoj motivací a potřeb, kvůli kterým na ně Alžběta s dětmi nebo kamarádkou opakovaně chodila.

*"To proč jít se vlastně v průběhu těch dvanácti let měnilo. Původně to bylo vypadnout z toho stereotypu a pak vlastně "jo, dobrý, zvládnou to", protože ty reakce byly "dyť je to totální blbost. No to jako nemůžeš". Takže všem ukážu, že to blbost není a postupně to, že je to fakt dobrý. [...] Ted' je to v podstatě tak, já nevím. Někdo medituje nebo se zase nechává zavřít do tmy, tak já musím odejít." (§8)*

Motivace Alžběty se v průběhu dvanácti let měnila. Motivací pro odchod sama na Camino bylo to, že potřebuje odejít pryč, což ví, že jí pomáhá.

### **MANŽELSKÁ KRIZE**

*"A pak jsme měli nějakou krizi manželskou, no tak to už prostě úplně říká "tyjo, takže konečně". Když můj muž odmítl jet na dovolenou, tak mám pět dní sama pro sebe, že jo. No a tím pádem je vlastně člověk volnější." (§2, ř. 6)*

Alžběta vnímala, že ve chvíli, kdy do celé náročné situace přišla ještě manželská krize, pouť úplně vybízí k tomu, aby se na ni vydala. Uvědomila si, že má více volna pro sebe, a proto může pouť zrealizovat.

*"Dlouhodobé soužití je takový náročný. Jste s někým dlouho, žejo. Já nevím, je to takový těžký. V průběhu roku nebo věku a času se to vyvíjí, že jo. Takže už to není tak, jak to bylo. Jak postupně odrůstají děcka, tak se společný témata se vytrácí, ty děcka přestávají potřebovat ty rodiče. Je asi přirozený, že dochází k nějakému odcizení a vlastně z těch lidí se stávají kamarádi. Ale než jste se dopracovali do toho vztahu, že jsme ti kamarádi a že nemůžu nic chtít, to trvalo, než jsme se k tomu dopracovali." (§3)*

Alžběta popisuje dlouhodobé soužití s manželem jako náročné. Vztah se vyvíjí a mění, není takový, jaký byl v minulosti. Vnímá to také kvůli odrůstání dětí, jelikož společná témata, která měli skrze děti se vytrácela a tím se partneři odcizili.

*[...] a pak tím, že už přestaly chtít a můj muž řekl, že prostě v žádném případě nikam nepojede. Tak napřed jsem to oplakala, pak jsem si říkala dyť já mám čas sama pro sebe. (§12, ř. 4)*

Tento výrok popisuje moment, kdy manžel odmítl jet na společnou dovolenou, protože již děti nechtěly. Poté, co tuto skutečnost Alžběta zpracovala si uvědomila, že jí to poskytuje určitou volnost v podobě času sama pro sebe.

#### **2.10.4 Shrnutí výsledků**

U Alžběty se její příběh odvíjí od pouze jednoho tématu, kterým je "péče o rodinu". Toto téma v sobě skrývá tři další subtémata, jelikož se spolu mírně prolínají. Alžběta popisuje, že doma měla velké množství práce – starala se o tři děti,

nikdo jí nepomáhal, členů rodiny bylo hodně a vzhledem k tomu, že z prostředí, v jakém Alžběta vyrůstala bylo vzorcem, že pečuje hlavně matka a vše obětuje rodině.

Jedinou možností, jak se vydat na poutě, což byla Alžbětina dřívější zkušenost, bylo jít s dítětem. Dítě fungovalo jako alibi a Alžběta měla možnost splnit svou potřebu jít pryč z města, vypadnout ze stereotypu. Právě tato zkušenost posílila potřebu pout' zopakovat a ideálně sama. Důležité je v tomto momentu podotknout, že Alžbětin záměr původně nebyl jít sama, ale situace se tak vyvinula a ve finále to bylo dle Alžběty nejlepší. Na základě dřívějších zkušeností cítila potřebu odejít, fungovat tak, aby to bylo jen o ní.

V celé situaci bylo náročným faktorem to, že bylo potřeba pečovat o nemocné členy rodiny. Matka si zlomila páteř a umíral otec, což mělo za následek to, že Alžběta zhubla a v dané období byla ráda, že vůbec žije.

Později si Alžběta se svým mužem procházeli manželskou krizí v souvislosti s tím, že odrůstaly jejich děti a tím pádem se ztrácely společné zájmy a tím si uvědomila, že má více volnosti na plnění si svého přání, vydat se na Camino, na základě čehož pout' zrealizovala.

### 2.10.5 Žofie – rozhovor Příloha C

Žofie mi nastínila svůj příběh týkající se jejího starání se o rodinu, o děti, popsala mi svůj sen. Pout' chtěla jít vždy, velmi ji k tomu inspiroval Paulo Coelho

s knihou Alchymista. Později měla ale Žofie děti, starala se o rodinu a poté měla špatné období, takže byla otázka poutě upozaděna.

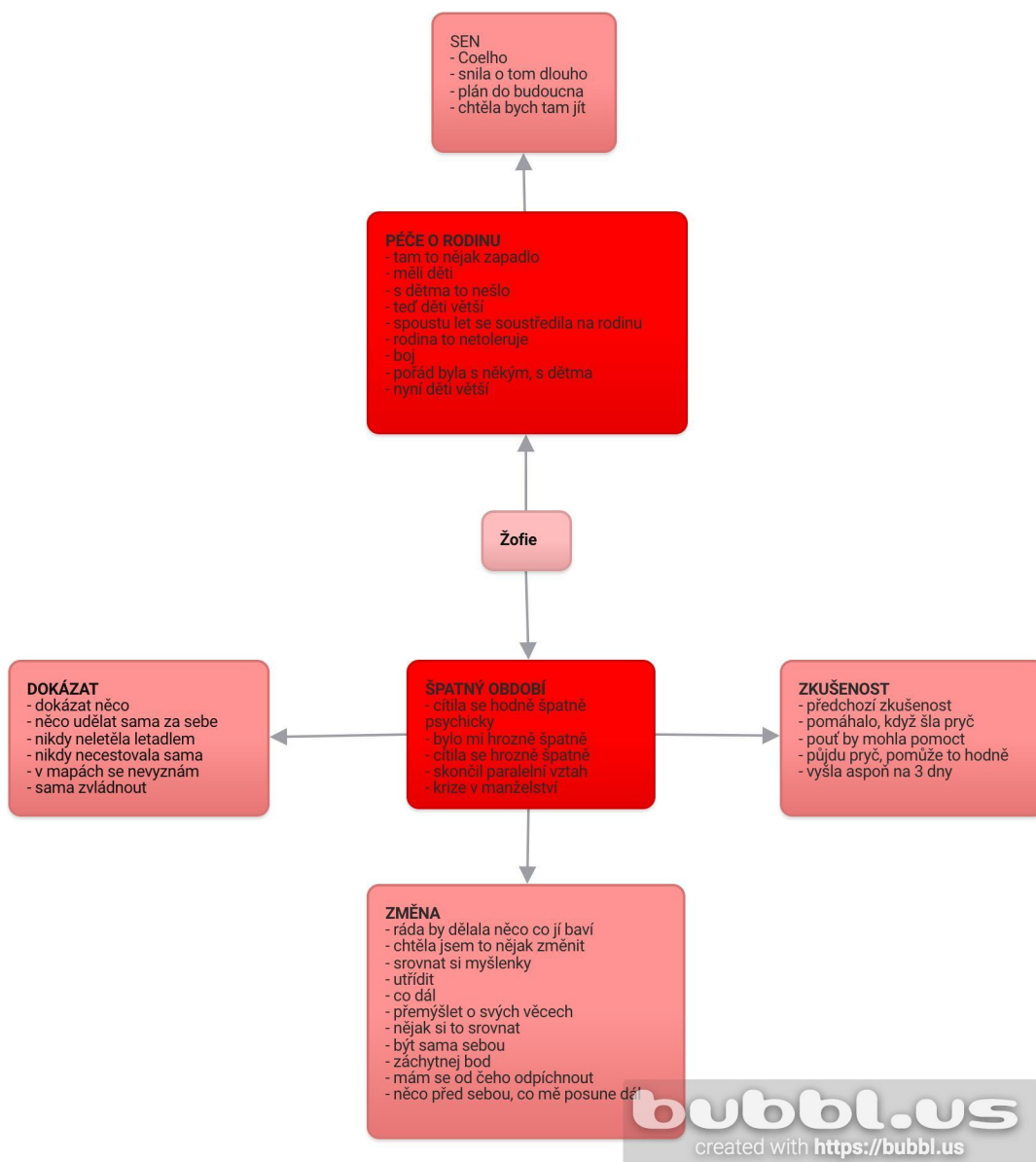
V tabulce níže je možno si všimnout, jak jsem vytvořila témata. Vznikla celkem dvě hlavní témata a tři subtémata.

Tabulka č. 4 - témata Žofie

TÉMA	SUBTÉMA
PÉČE O RODINU	SEN
ŠPATNÝ OBDOBÍ	ZKUŠENOST ZMĚNA DOKÁZAT



## Myšlenková mapa: Žofie



## PÉČE O RODINU

Hlavním tématem v této části je "péče o rodinu". Žofie popisuje své zaměření pouze na rodinu, s dětmi by realizace jejího snu, který je právě subtématem, nešla provést. Nejdříve se ale pojďme věnovat hlavnímu tématu, výroky jsou popsány níže.

*"[...]ale pak že jo, člověk studoval a měla jsem děti a rodinu, a tak jsem se k tomu vlastně dostala až po té čtyřicítce." (§1, ř. 3)*

*"A vlastně těch spoustu let jsem se soustředila jenom na rodinu, jenom prostě na děti a vůbec ne na to, co jsem kdy chtěla dělat nebo co bych chtěla dělat. A teďka vlastně děti už mám větší a mám víc času a mám víc času přemýšlet." (§2, ř. 4)*

Kvůli tomu, že se Žofie soustředila na svou rodinu po dlouhý čas, zcela vytěsnila to, co by chtěla dělat. Až nyní, kdy má starší děti, může více přemýšlet o svých touhách a přáních.

*"Ale někdy ještě to ta rodina moc netoleruje. Takže je to takovej boj no." (§2, ř. 7)*

Žofie si uvědomila, že kvůli péči o rodinu a děti vůbec nevěnovala pozornost tomu, co by chtěla dělat a na pouť by kvůli dětem jít vůbec nemohla. Nyní jsou její děti větší, a proto Žofie zjistila, že má možnost přemýšlet a rozhodovat o tom co chce. Popisuje ale, že i tak to její rodina těžce přímá a je to boj.

## SEN

Žofie popisuje, že o pouti vždy snila. Ve dvaceti letech četla knihy od Paula Coelho, který popisuje zážitky z poutě, si řekla, že by tam jednou také chtěla jít.

Sny o pouti měla dlouho, až o mnoho let později přišel zlom, na základě kterého se rozhodla jít.

*"Jakože já jsem o tom snila nebo chtěla jsem... já jsem měla takový plán do budoucna už tak ve dvaceti, když jsem četla knížky od Coelho – Alchymista a takový, tak jsem si říkala jednou bych tam chtěla jít..." (§1)*

*"Snila jsem o tom dlouho, ale až potom mě to vlastně donutilo nebo ne donutilo, ale prostě jako ... byl to ten okamžik, kdy jsem to potřebovala." (§1, ř. 7)*

## ŠPATNÝ OBDOBÍ

Dalším hlavním tématem je téma s názvem "špatný období", jelikož u Žofie nastala manželská krize, skončil její paralelní vztah a celkově se měla hrozně. Cítila proto, že potřebuje změnu, srovnat si myšlenky a něco dokázat. Právě proto na toto hlavní téma navazují tři subtémata s názvy „zkušenost“, „změna“ a „dokázat“.

*"Asi ten moment, jako kdy jsem se rozhodla, že opravdu teda půjdu, tak to bylo v souvislosti s nějakou takovou jako manželskou krizí, dá se říct. Že jsem si prostě řekla, že to potřebuju a že to prostě musím nějak udělat a jít. Měla jsem děsně."*

(§1, ř. 5)

Tuto chvíli Žofie popisuje jako onen okamžik, kdy si uvědomila, že pouť potřebuje. Bylo jí děsně a chtěla to nějak zařídit, aby mohla jít.

*Jo, byl tam, byl tam jeden zlom. To ale bylo takový.. prostě jo, byl tam takovej zlom, kdy vlastně jakoby skončil nějaký můj můj paralelní vztah a tím to začlo, že mě nebylo dobře. No ale jako ta krize v manželství jako byla dýl... z mého pohledu, bych řekla. Jakoby ten zlom byl tak asi tři měsíce před tím Santiagem, jelikož v té době, kdy jsem šla na tu pouť, tak už mně bylo mnohem líp, už to bylo lepší, ale pořád jakoby jsem toužila tam jít. (§5)*

Žofie vnímala krizi v manželství již delší dobu a v daný moment skončil Žofiin paralelní vztah, který měl za následek to, že Žofii nebylo dobře.

*"No a tak jsem si říkala prostě... bylo mě prostě hrozně špatně, tak jsem si říkala teď půjdu na týden pryč, že to pomůže hodně." (§3, ř. 4)*

## ZKUŠENOST

Právě díky tomu, že měla Žofie malou předchozí zkušenost, věděla, že by jí pouť mohla pomoci. Věděla, že když šla dříve tak jí to hodně pomohlo a chtěla to zopakovat.

*"Věděla jsem, že tohle by mně mohlo pomoci, protože už jsem měla takovou předchozí zkušenost, takovou jako malinkou." (§3)*

*" Nebo spíš jako možná vždycky mně tu pomáhalo, když jsem šla někam pryč a prostě byla jsem nějakou dobu sama [...] a vlastně už asi 2 roky předtím jsem vyšla aspoň na tři dny a hrozně mě to pomohlo." (§3, ř.3)*

## **ZMĚNA**

Ve chvíli, kdy bylo Žofii hrozně, situaci chtěla změnit. Potřebovala si utřídit myšlenky, vymyslet co dál a být sama se sebou.

*"... prostě jsem se cítila hrozně špatně a chtěla jsem to nějak změnit. Prostě jakoby si v hlavě srovnat myšlenky. Nějak si to utřídit. Co dál a tak, asi tak bych to popsala." (§4)*

*" Právě proto, abych mohla, jednak abych mohla přemýšlet o těch svých věcech, abych mohla být sama se sebou a a nějak si to srovnat všechno, ty myšlenky." (§6)*

Následující tři výroky se týkají chvíle poté, co se Žofie rozhodla, že pojede a koupila letenky. Věděla, že má něco, na co se může těšit, něco, od čeho se může odpíchnout dál.

*"No jako ty jo, myslím, že mě to už v tu chvíli pomohlo, že jsem věděla, že tam půjdu, že sem měla nákej záchytnej bod, že sem se na to těšila a jakoby." (§10)*

*"Ale jako jo, byla jsem taková si myslim klidnější a věděla jsem, že prostě to bude a že se mám od čeho odpíchnout." (§10, ř. 2)*

*"Asi jenom, že jsem se cítila jako jistější, že už mám něco před sebou. Co mě třeba posune dál." (§11)*

Camino pro Žofii také znamenalo něco, co ji v jejím životě posune dál.

## **DOKÁZAT**

Žofie chtěla také něco dokázat. Vnímala, že vždy byla s někým, s manželem a nikdy nebyla sama za sebe. Proto chtěla být sama, udělat něco, co nikdy neudělala, jako třeba letět letadlem nebo se vyznat v mapách.

*"A jednak jsem chtěla jakoby něco dokázat sama, protože vždycky jsem všude byla*

*s někým a celý život jsem byla pořád s někým, s dětma a chtěla jsem prostě jakoby něco jednou udělat sama za sebe a prostě být tam sama." (§6, ř. 3)*

*"A já jsem třeba nikdy neletěla letadlem sama předtím, nikdy jsem jako necestovala do zahraničí sama, vždycky prostě s manželem nebo s někým a tak. Ani třeba v mapách se vůbec nevyznám, ale chtěla jsem to prostě sama zvládnout." (§6, ř. 5)*

### **2.10.6 Shrnutí výsledků**

Hlavními tématy byly u Žofie "péče o rodinu", spolu s tímto tématem bylo subtéma "sen". Dalším hlavním tématem bylo "špatný období" u kterého byla subtémata "zkušenost", "změna" a "dokázat". Celkově se lze na základě této analýzy domnívat, že skrze péči o rodinu nevnímala Žofie svůj sen jít Camino, což si uvědomila až poté, co vyrostly děti a ona měla více času na přemýšlení o tom co chce.

Velkým faktorem bylo celkově špatné období, kterým si Žofie procházela, jehož součástí byla manželská krize. Během tohoto období se sílila potřeba vydat se na Camino, jelikož díky malé předchozí zkušenosti Žofie věděla, že by jí to mohlo pomoci, a nakonec tato potřeba vedla k realizaci poutě.

Vzhledem k tomu, že se v tomto období cítila hrozně, měla potřebu něco změnit, utřídit si myšlenky, vymyslet co dál. Další velkou potřebou bylo něco dokázat, něco, co zvládne sama za sebe.

### **2.10.7 Daniela – rozhovor Příloha D**

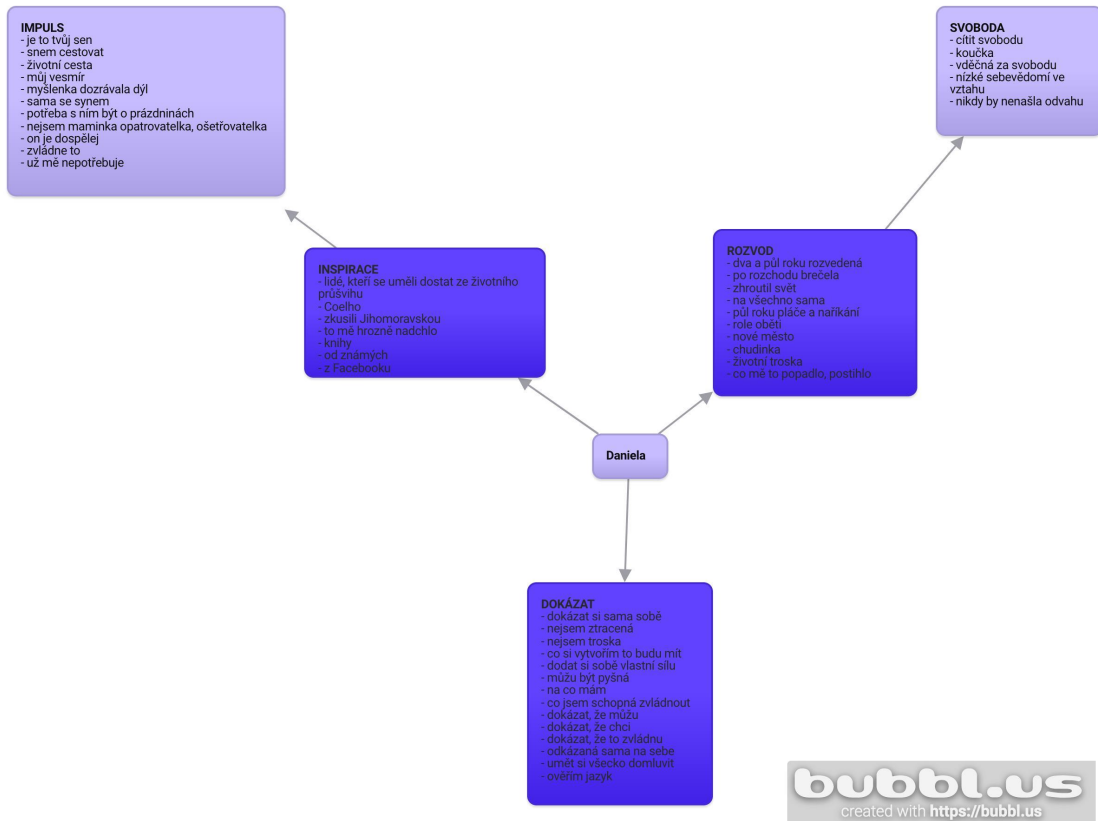
S Danielou byl rozhovor velmi příjemný. Jako s jedinou jsme si spolu od začátku tykaly a celková atmosféra rozhovoru, který trval necelých 24 minut, byla přátelská a uvolněná. Mnou vytvořená analýza tohoto rozhovoru obsahuje tři hlavní témata –

témata s názvem „inspirace“, „rozvod“ a „dokázat to“. S těmi souvisí dvě subtémata s názvy „svoboda“ a „impuls“, vše zpřehledněno v tabulce a myšlenkové mapě níže.

Tabulka č. 5 - témata Daniela

TÉMA	SUBTÉMA
INSPIRACE	IMPULZ
ROZVOD	SVOBODA
DOKÁZAT	

## Myšlenková mapa: Daniela



## ROZVOD

Téma rozvodu obsahovala již úplně první Danielina věta. Uvádí, že je nyní rozvedena dva a půl roku a potřebovala si srovnat myšlenky, jelikož vnímala, že pro ni byl rozvod jako něco, kdy se jí zbořil svět.

*"No, jsem dva a půl roku rozvedená a cítila jsem, že jsem potřebovala najít samu sebe." (§1)*

*"... asi tím rozchodem ... Tím rozchodem a toho půl roku toho mého pláče a naříkání a takovýho toho, tý role tý oběti, jako jaká jsem já chudinka a co mě to popadlo, postihlo a tak." (§12)*

Daniela vnímala samu sebe jako chudinku, přemítala, co ji to postihlo a celé období půl roku pro ni bylo náročné.

*"Takže to bylo hrozně těžký uvědomit si, že vlastně... že na všechno už budu sama." (§2, ř. 2)*

Po rozvodu se Daniela cítila, že se jí zbořil svět. Uvědomila si, že bude na vše sama, což bylo jiné, než na co byla doposud zvyklá. Vnímala ten rozdíl, kdy je sama v novém městě bez kamarádek, sama na všechno a velmi si uvědomovala, co se stalo a co ji postihlo.

*"No, po tom rozchodu jsem, jak to říct, půl roku jenom brečela, protože pro mě prostě se zhroutil svět." (§2)*

*"Jestli má cenu někdy v těch letech hledat ještě nějakého partnera, takový to jako balancování. Jako v tomhle věku si myslím, že úplně to není lehký... přestěhována do nového města bez nějakýho množství kamarádek a tak dále." (§2, ř. 3)*

Kromě toho, že byla Daniela sama v novém městě a bez kamarádek, také přemítala, zda má cenu si někdy hledat nového partnera.



## SVOBODA

*"Já si myslím, že v tom vztahu a celý život jsem měla tak nízké sebevědomí, že at' mi to bylo naznačováno, nebo jsem si to vypěstovala z dětství a tak dál, takový ty vzorečky. Že jako se nedomluví, že jsem marná, že se ztratím, že na to nemám a tak dále a tak dále. Takže to si myslím, že to byly takový ty tyhle důvody. No, že to bylo moje sebevědomí, že vopravdu bych na to neměla." (§13)*

Daniela popisuje, že by neměla odvalu udělat krok a na Camino během vztahu jet, jelikož měla nízké sebevědomí. To, že jí okolí naznačovalo, že nezvládne běžnou komunikaci ani zvládnout trasu mělo za následek to, že se Daniela nevydala dříve.

*"A pak... hrozně moc teda mě nakopla ta koučka a všechny ty webináře psychologický a tak dál." (§12, ř. 2)*

Po rozchodu si Daniela zaplatila koučku, která jí byla velkou oporou. Uvědomila si, že kdyby nebylo rozchodu, nikdy by na pouť nešla. Uvědomila si, že má možnost se na rozchod dívat tak, že jí poskytl svobodu.

*"Kdy jsem si uvědomila, že buď' budu dál tou obětí a bude ze mě životní troska, tak jak to vidím u některých svých třeba kamarádek. A anebo budu já ten tvůrce života a budu se na ten rozchod dívat tak, že jsem vlastně tomu pánovi vděčná za tu svobodu, protože s ním bych v životě takovou zkušenost neměla." (§12, ř. 3)*

Daniela si uvědomila, že se vnímala jako oběť a když obětí bude dál, bude z ní životní troska. Druhou variantou pro ni bylo to, že bude tvůrcem svého života, ve kterém rozchod znamenal svobodu.

*"Takovou cestu, ani s ním, ani bez něho. Já myslím si, že bych se, kdybychom spolu zůstali, tak bych nikdy zřejmě nenašla odvalu říct "hele, tak já si ted' balím kufri, batoh, něco a odjíždím na tři tejdny, protože chci jít na cestu" [...] On by to se mnou nepodnikl a já bych zřejmě sama nejela." (§12, ř. 6)*

Svoboda pro Danielu spočívala v její osobní volnosti, nevázanosti se na vztah, ve kterém byla dlouhou dobu. Během vztahu by pro Danielu nebylo možné jet, jelikož by nenašla odvalu, sama by jet nechtěla v její manžel by s ní jet nechtěl.

## DOKÁZAT

Poté, co v sobě Daniela díky koučce začala cítit změny, vnímala své potřeby něco dokázat. Uvědomila si, že si může dokázat, že není ztracená, dokáže si, že může a další možnosti, které pouť poskytovala.

*" Takže tohleto, jsem si říkala, to by mohlo být právě to, dokázat sama sobě, že prostě nejsem ztracená, nejsem troska a co si vytvořím, to budu mít a můžu na to být pyšná." ( §2, ř. 8)*

Po znovunabyté síle Daniela cítila, že může vytvořit spoustu věcí, na které může být náležitě pyšná.

*"[...] jestli jako chci jít do zahraničí a dokázat sama sobě, že vlastně můžu, že chci, že to zvládnu, tak že stoprocentně musím jít sama." ( §5, ř. 2)*

Dalším dokázáním si bylo pro Danielu také to, že může, že to zvládne. Věděla ale, že pokud si toto chce dokázat, musí jít sama.

*"Že chci být odkázaná sama na sebe, umět si všechno domluvit a nebo a když to nezvládnu, tak si řeknou jo, tak prostě tak jsem to nezvládla, ale to jsem si nějak nepřipouštěla [...] nebo to v hlavě bylo, že chci jít sama, chci jít zahraniční, že ta česká už mi nestačí, že si ověřím, jak jsem na tom s jazykovými dovednostmi, a tak všechno." ( §5, ř. 3)*

Pouť představovala spoustu výzev na různých úrovních. Bylo potřeba si vše domluvit, Daniela uvažovala i nad tím, jak na tom bude s jazykovými dovednostmi a co když to nezvládne, ale to si nepřipouštěla.

## INSPIRACE

*"Potkávala jsem čím dál víc lidí, kteří našli sami sebe, kteří se uměli z toho průšvihů životního tak nějak dostat, vyhrabat, dodat si sobě vlastní sílu a dokázat si, že vlastně jako v těch skoro padesáti život nekončí prostě nějakým životním průšvihem." ( §1)*

Jako první Daniela uvádí, že potkávala spoustu lidí, kteří svůj život dokázali změnit i poté, co se jim svět změnil k horšímu, což Daniela nazývá jako životní průšvih.

*"To, co mě oslovilo v minulosti, tak byla kniha od P. Coelho, Alchymista, takže Alchymista byl ten hlavní nakopávač, před třeba 20 lety, kdy jsem ho četla poprvé. Takže to bylo to a on (Coelho) to zvládl a šel tu Svatojakubskou. A to bylo to moje vlastně první takový se seznámení s tím, že vůbec nějaká taková cesta existuje."*

*(§4, ř. 3)*

O pouti se poprvé dozvěděla od Paula Coelho, z jeho knihy Alchymista, která pojednává o absolvování poutě Camino.

*"Dozvěděla jsem se různě z knih a od pár známých, z Facebooku hodně. Takže jsem dokonce si zadala i skupinu, a právě Svatojakubská cesta. A nadchla mě i ta Česká, samozřejmě, ale to mi nestačilo, takže různě ze sociálních sítí a tak. Takže pak jsem*

*i chodila po knihkupectvích a hledala a teď jsem se dívala na ty mapy, jako co by mě mohlo nadchnout a co ne. A takový to jako zase takový ty úvahy jako na co mám, co jsem schopná zvládnout." (§3)*

O pouti se dozvíдалa z různých koutů, díky většímu množství informací Daniela hledala na více, jelikož začala uvažovat nad tím na co má a co zvládne.

*"Takže první co? Tak jsme si zkusily českou z Brna do Mikulova v srpnu 2021 a to mě hrozně nadchlo, i ty žluté šipky a tak dále. A řekla jsem si, že prostě jako musím."*

*(§1, ř. 8)*

*"No tak zkusily jsme si tu českou nebo tu jihomoravskou, na tři dny, to bylo takový jako bláznivý a bylo to ve dvojici." (§5)*

Daniela má také vlastní zkušenost ze Svatojakubské poutě po České republice, kterou absolvovala s kamarádkou a která ji nadchla. Líbily se jí žluté šipky a věděla, že musí na Camino.

## **IMPULS**

Daniela se mnou během rozhovoru sdílela, že cestování bylo vždy jejím snem. Během vztahu bylo ale snižováno její sebevědomí (jak bylo zmíněno výše), myšlenka proto dozrávala déle. Proto byl hlavním impulzem Daniely syn, který jí řekl, že má prostě jet.

*"Já myslím, že ta myšlenka dozrávala jako dýl, že to nebylo jako že teď hned. A ten hlavní impuls opravdu vlastně byl od toho mého syna." (§7)*

*"Takže když se naskytla situace, možnost a jakž takž levné letenky, tak můj syn byl ten, který řekl jako mami, to je tvůj sen, dlouho o tom mluvíš, tak prostě pojd', koupíme letenky a musíš odjet. Takže to byl takový ten hlavní jako spouštěč pro mě toho všeho asi a synovi jsem vlastně doted'ka strašně jako vděčná, protože si myslím, že to byl ten důležitý krok. To, abych to zvládla." (§1, ř. 9)*

Daniely syn ji podpořil, aby letenky koupila. On byl tím, kdo udělal první reálný krok směřující k tomu, že se Camino stane realitou.

*"On řekl "ne, mami, já jsem teď byl, tak teď prostě musíš jet ty, protože vidím, že jako chceš a musíš a ty letenky jsou v akci" a tak dále a tak dále. Prostě jed' a užij si to." (§7, ř. 3)*

Daniela popisuje, jak jí syn řekl, aby jela. I když s ním chtěla být, jelikož byl delší dobu v zahraničí, vnímal jako důležité to, aby se odhodlala a své přání uskutečnila.

*"Takže tohlecko si myslím, že pro mě byl ten hlavní impuls, byť jsem ještě tápala, jestli chci, nechci, jestli můžu, nemůžu, jestli si to dovolím, nedovolím." (§7, ř. 4)*

Daniela tento moment vnímá jako impuls, který rozhodl, jelikož ona sama se ještě rozhodovala a přemýšlela o spoustě věcech. Po synově impulsu koupila letenky.

*"Tak jsem tak jako nečekala, že bych mohla někdy jako cestovat a sama a objevovat, ale strašně moc mi pomohl a několika lidem právě z ciziny jsem to říkala na té pouti." (§4)*

Daniela podotýkala, že to byl on, kdo byl hlavním spouštěčem, jinak by se hodně rozhodovala, zda jet, hodně jí v tom pomohl.

Ve chvíli, kdy se rozhodla vydat se na Camino cítila úlevu, jelikož si uvědomila, že se již nemusí o syna starat, jelikož je dospělý a ona tak může žít svůj život. Proto se definitivně rozhodla, že se na Camino vydá a koupila letenky.

*"Ohromná úleva pro mě, že vlastně v tom smyslu, že už nejsem já ta jeho jako maminka opatrovatelka, ošetřovatelka nebo jak to říct, že on, to vlastně on je dospělej, on to zvládne. On už mě nepotřebuje a já si můžu začít chvíli žít svůj život."*  
(§8)

Poté, co byl syn tím, kdo dal impuls k rozhodnutí, aby se vydala na pouť si uvědomila, že se může rozhodovat za sebe a žít svůj život, protože syn vše zvládne.

### **2.10.8 Shrnutí výsledků**

Obě hlavní témata vnímám u Daniely jako velmi významná. Prvním je inspirace, jelikož o pouti Daniela věděla již dříve a bylo to něco, o čem Daniela velmi snila a považovala to za životní cestu a svůj magický vesmír. Byť se touha vydat se na pouť na nějaký čas skryla, nikam nezmizela.

Druhým tématem bylo téma rozvodu, od kterého plynulo subtéma svobody popisuje chvilkové zhroucení Daniely světa. Našla si proto koučku, která ji dodala sílu na to, aby se zamýšlela na rozvod jinak – jako na něco, co jí poskytlo svobodu a možnost rozhodovat se podle sebe a svých přání.

Z této nově nabyté síly plynula potřeba něco dokázat. Daniela si uvědomovala, že si potřebuje dokázat, že není troska a co si vytvoří to bude mít, proto pro ni pouť představovala místo, kde to může dokázat. Daniele bylo jasné, že pokud to chce dokázat, musí pouť absolvovat sama.

Při rozhodování, zda jet či ne, byl hlavním impulzem její syn, který ji podpořil v tomto rozhodnutí. Podotýkal, že je to její sen, on nyní v zahraničí byl a Daniele došlo, že je její syn dospělý, zvládne to a už ji nepotřebuje. Proto zakoupila letenky a pouť se stala reálnou.

### **2.10.9 Pavla – rozhovor Příloha E**

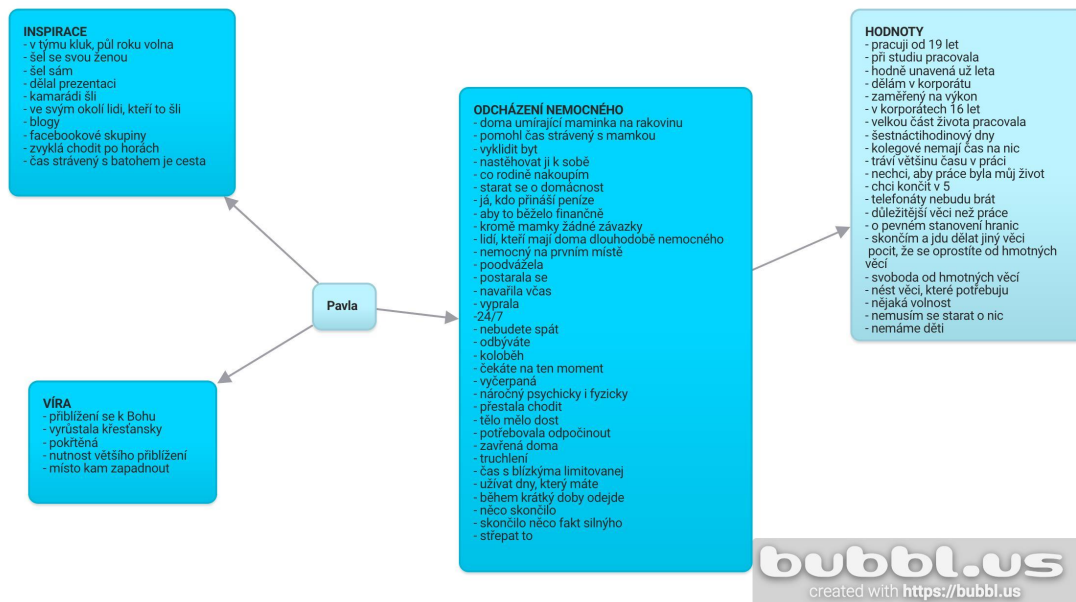
Pavla mne během svého vyprávění uvedla do příběhu o své práci, nastavování hranic, starání se o nemocnou maminku a od toho plynoucích dalších tématech. Stejně jako s předešlými respondentkami, i s Pavlou probíhal rozhovor v uvolněné atmosféře a celková délka rozhovoru byla 25 minut. V rámci analýzy tohoto rozhovoru jsem vytvořila čtyři hlavní témata a tři subtémata.



Tabulka č. 6 - témata Pavla

TÉMA	SUBTÉMA
PRÁCE	
INSPIRACE	
ODCHÁZENÍ NEMOCNÉHO	HODNOTY
VÍRA	

### Myšlenková mapa – Pavla



## INSPIRACE

Pavla popisuje, že se k tématu poutě dostala více přes podřízeného, který pouť šel nejdříve sám a poté se svou ženou. Také má kamarády, kteří šli pouť spolu, takže ve svém okolí znala osoby, které to šly. Poté si začala hledat více informací skrze Facebook, blogy, knihy a další. Věděla, že čas strávený někde s batohem je cesta i na základě své dřívější zkušenosti z dětství.

*"[...]měla jsem v týmu kluka, kterému jsem dávala půl roku neplaceného volna, aby tu pouť mohl jít se svou ženou. Léta před tím šel sám a podruhé už byl ženatý a tak šli spolu. [...] A pak mám ještě kamarády, kteří jsou manželský pár a ti to šli asi rok nebo dva přede mnou, takže jsem vyloženě ve svém okolí znala lidi, kteří to šli. A pak se člověk začne pít po nějakých jako Facebookových skupinách a začne si dívat po lidech, kteří píšou různé blogy a tak. Nakoupila jsem si pár knížek, takže pak už to bylo spíš jenom jakoby o těch detailech jako kam a jak dlouho a tak, ale pro mě to bylo z první ruky." (§5)*

Ve svém okolí měla Pavla lidi, kteří se na Camino vydali. Začala také sama hledat další informace na různých místech, které Pavle mohly více přiblížit co Camino vlastně je, co obnáší a další.

*"Možná jsem v tu chvíli nevěděla, že Santiago je ta cesta, ale určitě jsem věděla, že tím, že jsem byla od malička zvyklá s tatškou chodit po horách, tak jsem věděla, že nějaký jako delší období strávený někde s batohem, je pro mě ta cesta." (§6)*

Na základě své dřívější zkušenosti Pavla věděla, že být někde s batohem je pro ni cesta. Proto se chtěla vydat na Camino, právě i vzhledem k získaným informacím a lidem z jejího okolí, kteří Camino šli.

## ODCHÁZENÍ NEMOCNÉHO

V těchto následujících výrocích Pavla popisuje, jaké to je starat se o nemocného. Mluví o fyzické i psychické náročnosti, vyčerpání a také o tom, že když se člověk rozhodne, že se postará o nemocného, nemusí přesně vědět co vše to obnáší.

Poslední dva výroky se týkají úmrtí maminky, které bylo pro Pavlu náročné a pouť představovala možnost, kde by mohla truchlit.



*"Já vlastně od prosince 2020 do srpna 2021 jsem měla doma umírající maminku na rakovinu." (§1, ř. 3)*

*"A právě i s tou mamkou, tam už jsem věděla, že stoprocentně, že tam jet musím, že teďka jak teďka je ten čas." (§9)*

*"Já si myslím, že spousta lidí, kteří mají doma někoho jakoby dlouhodobě nemocného nebo dobu umírajícího, tak většinou jako... ten nemocný je na prvním místě, že abyste ho jako poodvážela, postarala se, navařila v čas, vyprala tak. A často se potom jako odbýváte, ať se to týče jídla nebo nějaký čas strávený sama se sebou a pro mě to bylo určitě jako pravda." (§12)*

Dle Pavly je časté odbývání se ve chvíli, kdy se staráte o někoho, kdo je dlouhodobě nemocný. Také z důvodu, že je nemocný celkově na prvním místě.

*"To, když se rozhodnete, že se postaráte, tak podle mě si neuvědomíte úplně jakoby všechny details toho, co se bude dít jo, že to bude fakt 24/7 a jako hodně hodně týdnů prostě nebudete pořádně v noci spát, mamka měla zrovna nejhorší období vždycky dobou mezi nějakou půlnocí a třetí ráno." (§12, ř. 4)*

Pro Pavlu bylo náročné starání se i z hlediska spánku. Vstávala brzo ráno do práce a nemocná maminka měla nejhorší čas v době, kdy Pavla nejvíce potřebovala spát. Musela o ni proto pečovat i uprostřed noci, což mělo za následek nedostatečné množství spánku.

*"Takže člověk si to jako neuvědomí, zapluje do toho koloběhu a pak je hrozně těžký z toho vyskočit do té míry, že jako fakt se jdete někam projít nebo si skočíte na jógu, aniž byste se jako obávala, že se vlastně něco stane, když nejste doma. A na tom konci to pak už ani moc jako nejde o to už to už jí bylo jako blbě do té míry, že fakt jako čekáte, kdy vlastně přijde ten moment a nechcete ho zmeškat." (§12, ř. 7)*

Pavla popisuje neuvědomění si faktu, že když se takto člověk dlouhodobě stará, dostane se do určitého koloběhu, ze kterého je těžké vyskočit např. kvůli tomu, aby si udělal čas jen sám pro sebe. Popisuje, že na konci člověk jen čeká, aby nezmeškal moment, kdy nemocný člověk zemře a takový moment pečující nechce zmeškat.

*"Já jsem byla fakt vyčerpaná a fakt, řekla bych téměř i na pokraji sil. Ono je to jako hodně... to starání se o toho umírajícího není náročný jenom jako psychicky, ale fakt to není úplná legrace ani jako fyzicky. Mamka pak už přestala chodit a tak, tak bylo nutný zvedat ji z postele, zvedat na to křesílko jako že na záchod a tak a to už bylo fakt jako fyzicky hodně náročný i když byla vyhublá, já mám metr šedesát, takže i fyzicky to bylo fakt jako hodně náročný a v tom období jsem fakt jako pořádně nespala, takže to bylo takový... kdy jako víte, že musíte jo. Ono ten adrenalin vás jako pohání kupředu, ale když to skončilo tak to tělo fakt jako už mělo dost." (§15)*

Starání se vnímala Pavla jako náročné po fyzické i psychické stránce. Popisuje, že musela matku často zvedat a přesouvat, což pro Pavlu jako pro ženu s výškou 160 centimetrů, bylo hodně náročné. To vše si uvědomovala až později, jelikož během pečování se člověka pohání adrenalin.

Pavla v následujících dvou výrocích popisuje, že ve chvíli, kdy maminka zemřela, potřebovala truchlit a nějak to ze sebe střeptat.

*"V té době to bylo fakt takový, jako že něco končilo a já jsem měla fakt hodně takový jako silnej a hezkej vztah s mamkou, takže možná i proto to bylo takový, jako že skončilo fakt něco silnýho a potřebovala jsem to ze sebe nějakým způsobem střeptat." (§11, ř. 5)*

Vztah mezi Pavlou a její maminkou byl silný. Proto ve chvíli, kdy maminka zemřela, cítila Pavla potřebu to pro ni potřebným způsobem zpracovat.

*"No a když už to teda bylo jako definitivní, že fakt se bavíme jako o nějakých dnech, případně týdnech, tak jsem prostě koupila letenku, vzala jsem si je jako měsíc volna v práci a a spíš jsem to brala tak jako nějakou kombinaci, možná truchlení [...]" (§1, ř. 4)*

Jelikož Pavla o maminku pečovala dlouho, věděla, že se smrt matky blíží. Zakoupila proto letenky již dříve, aby měla jisté, že po matčině odchodu může odletět pryč a na Caminu truchlit.

## **HODNOTY**

Během starání se o matku Pavla zjistila, že jsou pro ni důležitější jiné věci než práce, čemuž tak bylo doposud. Sdílela svůj poznatek, že byla unavena už leta kvůli tomu, že už několik let pracuje. Přesněji pracuje od svých devatenácti let a při studiu

také pracovala. Souběžně s tím ale udává, že již před lety měla v hlavě myšlenku týkající se uvažování o pouti.

*"Tak já jsem asi jako několik let před tím už jsem uvažovala, že bych, že bych šla tak nějak, protože já pracuji od svých devatenácti, že od té doby, co jsem vylezla ze střední školy a i při dalším studiu jsem pracovala, takže jsem byla jako hodně unavená už leta." (§1)*

*"Já doted' dělám v xxx (z důvodu ochrany anonymity vymazáno), takže to takový hodně jakože zaměřený na výkon, takže nějakých, kolik ted' už vlastně asi patnáct, šestnáct let dělám po různých xxx." (§2)*

V koloběhu práce byla Pavla patnáct let, byla zvyklá na prostředí zaměřující se na výkon a na to, že se práci obětuje většina života.

*"A já jsem hodně velkou část života fakt kdy pracovala, fakt hodně pracovala, takže, takže to byly třeba ve čtrnácti, šestnácti hodinový dny a v tom období, kdy vlastně matka odcházela, tak to bylo takový, že se člověk konečně vymezil proti nějakému telefonátu v devět večer a dal si nějaký pevný hranice." (§2, ř. 4)*

Během odcházení matky si Pavla uvědomila, že je potřeba se více vymezit, jelikož nechtěla obětovat svůj volný čas práci jako tomu bylo doposud.

*"A to je asi co mě provází jako od té doby, že vlastně si uvědomuju že nějak jako rodinný život a moje koníčky jsou jako přednější než práce a že práce mě teda jako živí, že ty i že ty koníčky třeba podpoří, ale že to určitě nechci. [...] Nechci, aby to, ta práce, do budoucna byl jenom můj život. Jo, což vidím tím, že já dělám xxx, tak to vidím v těch spoustě těch kolegů jo, že oni opravdu nemají čas téměř na nic, jenom tráví většinu svého času v práci a to je opravdu něco, co už pak nechci. Jako zažila jsem to a určitě jakoby nechci pokračovat tady v tom." (2, ř. 8)*

Od doby, co se starala o nemocnou maminku Pavla viděla, že jsou důležitější věci než práce, která byla na prvním místě doposud. U svých kolegů viděla, že obětovávají svůj život pouze práci a nemají čas téměř na nic jiného, což byl styl života, který rozhodně nechtěla vést.

*"Napřed to bylo takový, že jsem, že jsem třeba byla jenom fakt naštvaná, když se mi objevilo něco v kalendáři třeba později, ale pak už jsem vyloženě řekla šéfovi, že chci končit nejpozději v pět odpoledne a že fakt takovou ty telefonáty nebudu brát a čekala jsem, že to jako nedopadne úplně dobře ta konverzace. Ale ve finále on říkal že jo, že to chápe a že si myslí, že jsou důležitější jiné věci než ta práce." (§4)*

Během toho, co si Pavla uvědomila, že si potřebuje a chce nastavit hranice jinak a nechce trávit většinu volného času v práci, cítila nejdříve naštvání ve chvíli, kdy práce přesahovala mimo pracovní dobu. Řekla to poté nadřízenému a ten to pochopil. Předtím ale, než to nadřízenému řekla, měla strach.

*"Často, podle mě, tam hraje nějakou roli strach z toho, že to jako nebude pochopeno a nebo že vám řeknou, že to vlastně jako nejde. No ale mně se to nestalo. Fakt jsem začala jako stavět i tady tímhle způsobem, tak to vlastně bylo v pohodě a do teďka to tak je. Pak jako skončím, zavřu laptop a pak už si jdu dělat nějaký jiné věci." (§4, ř. 9)*

Strach vnímá Pavla jako častý ve chvíli, kdy chce člověk uskutečnit nějakou změnu nebo se vymezit. Člověk může mít strach z nepochopení či odmítnutí, což se jí nestalo a Pavla si tak mohla nastavit hranice podle toho, jak to potřebovala.

*"Asi fakt jako takovou tu svobodu těch hmotných věcí. Jenom si vzít prostě ten baťůžek a nemuset se starat o toho a jako že oh, co tady jako rodině nakoupím a starat se o domácnost, ale vyloženě jenom jakoby nést ty věci, který potřebuju sebou. To bylo pro mě asi jako důležitý, že já jsem asi dlouhou dobu ta, která přináší domů ty peníze reálně se stará o to, aby to nějak běželo finančně a asi tohle bylo pro mě klíčový. Vědět, že vlastně člověk toho až tolik nepotřebuje." (§7)*

Další změněnou hodnotou bylo to, že Pavla začala pociťovat touhu po svobodě od hmotných věcí, což pouť představovala. Uvědomila si totiž, že toho není zapotřebí mnoho, že toho člověk tolik nepotřebuje.

*"Ale hodně právě mě v tomhle uvědomění pomohl ten čas strávený s tou mamkou, musela jsem vyklidit její byt a nastěhovat si ji kompletně k sobě, protože nebyla schopna se o sebe starat, takže jsem samozřejmě netrávila až tolik času v práci, takže si uvědomíte, že ten čas s těma s těma blízkýma máte jako limitovanej s nimi. To si pak užíváte každý den, kterej máte. A to byl asi ten asi ten začátek no, že fakt není*

*jistý, že ti lidi, který máte ráda, tady budou jako do nekonečna. Jo, takže fakt si užívat ty dny, který máte, protože člověk fakt nikdy neví, co se stane druhéj den." (§3, ř. 2)*

V uvědomění si pomohl Pavle čas strávený s matkou, jelikož musela vyklidit její byt, nastěhovat si ji k sobě. Pak přišlo další uvědomění, že čas strávený s blízkými je limitovaný, a proto nechce být tolik v práci.

## **VÍRA**

Pavla potřebovala cítit větší přiblížení k Bohu, jelikož nenašly se ženou místo, kam zapadnout. Kromě truchlení, které bylo zmíněno výše, bylo právě přiblížení druhým důvodem proč jít na pout'.

*"Já jsem vnímala nějakou právě nutnost nějakýho většího přiblížení [...], ale když jsem se přestěhovala zpátky, tak vlastně až do této chvíle i se ženou, která je věřící, jsme jakoby nenašly vyloženě místo, kam jako zapadnout a i díky nějakýmu lesbickému zaměření ..." (§17)*

*"[...]nějaký jako přiblížení k Bohu, já jsem vyrůstala křesťansky, ale byla jsem pokřtěná ve svých dvaadvaceti tuším, když jsem žila v zahraničí, takže to byly takový dva hlavní důvody, proč jsem teda udělala to definitivní rozhodnutí, že si vezmu volno a jako fakt půjdu." (§1, ř. 6)*

### **2.10.10 Shrnutí výsledků**

Jak již Pavla zmiňovala, otázku poutě měla v hlavě již delší čas. Měla okolo sebe také lidi, kteří pout' šli a následně s Pavlou sdíleli své poznatky. Pavla poté začala hledat další informace v knížkách, na Facebooku či různých blogách.

Během náročného pečování o odcházející matku si Pavla přehodnocovala, co je pro ni důležité a co nikoliv, nastavila si hranice pevné pracovní doby, po jejímž skončení se šla věnovat jiným věcem. Poté, co matka zemřela, Pavla požádala o volno v práci a odjela na Camino. Věděla, že na pouti potřebuje truchlit, střeptat to ze sebe a také vnímala, že jí pout' poskytne možnost blíže se přiblížit k Bohu, což potřebovala. Nevěděla jistě, že je právě Camino cesta, ale tím, že ze své předchozí zkušenosti věděla, že být někde s batohem cestou je, bylo jí jasné, že teď je čas na to, aby se na Camino vydala.

### **2.10.11 Shrnutí výsledků – celková analýza**

Celkovou analýzu jsem zpracovala tak, že jsem si nejdříve vypsala všechna témata i subtémata do tabulky, která je níže přiložena.

Po vytvoření tabulky jsem si vypsala na papír témata, která jsem vnímala jako nejčastější nebo taková témata, která měla něco společného (např. téma "dokázat" a "zvládnout" jsem zašitila názvem "výzva").

Vytvořila jsem celkem čtyři hlavní témata, kterými jsou "inspirace", "výzva", "péče" a "manželství".

Tabulka č. 7 - všechna témata

CELKOVÁ ANALÝZA I.		
JMÉNO RESPONDENTKY	TÉMA	SUBTÉMA
LIBUŠE	INSPIRACE	
	PÉČE O NEMOCNÉHO	POTŘEBY
	VLASTNÍ NEMOC	ŠANCE PRÁCE ZVLÁDNU TO
ALŽBĚTA	PÉČE O RODINU	PÉČE O NEMOCNÉHO MANŽELSKÁ KRIZE
ŽOFIE	PÉČE O RODINU	SEN
	ŠPATNÝ OBDOBÍ	ZKUŠENOST ZMĚNA DOKÁZAT
DANIELA	INSPIRACE	IMPULS
	ROZVOD	SVOBODA DOKÁZAT
PAVLA	ODCHÁZENÍ NEMOCNÉHO	HODNOTY
	INSPIRACE	
	VÍRA	

Tabulka č. 8 - celková analýza všech témat

CELKOVÁ ANALÝZA II. TÉMATA
TÉMA
INSPIRACE
VÝZVA
PÉČE
MANŽELSTVÍ

## INSPIRACE

Jako prvním tématem je téma „inspirace“, jelikož se opakovaně respondentky zmiňovaly, že měly např. dřívější zkušenost nebo někoho okolo sebe, kdo pouť šel.

*"..mě to zaujalo a mě hlavně zaujala ta kamarádka, když se vrátila, když jsem jí viděla, jsem si říkala, jak je možné, že něco dokáže člověka jako takhle proměnit, uklidnit. Ona opravdu odjížděla jako strašně nešťastný člověk, takový jako zlomený a vrátila se úplně jiná." (Libuše)*

Pro Libuši byla zásadní změna kamarádky, kterou viděla před poutí a po pouti. Lákalo jí pouť zažít také, zjistit v čem změna může být.

*" A pak mám ještě kamarády, kteří jsou manželský pár a ti to šli asi rok nebo dva přede mnou, takže jsem vyloženě ve svém okolí znala lidi, kteří to šli. [...] A pak se člověk začne pít po nějakých jako facebookových skupinách a začne si dívat po lidech, kteří píšou různé blogy a tak. Nakoupila jsem si pár knížek, takže pak už to bylo spíš jenom jakoby o těch detailech jako kam a jak dlouho a tak, ale pro mě to bylo z první ruky." (Pavla)*

Pavla popisuje své setkání s poutí skrze člověka, které měla okolo sebe. Na základě toho poté začala hledat více informací, jelikož věděla, že je to něco, co potřebuje.

*"Věděla jsem, že tohle by mně mohlo pomoci, protože už jsem měla takovou předchozí zkušenost, takovou jako malinkou." (Žofie)*

*" Nebo spíš jako možná vždycky mně tu pomáhalo, když jsem šla někam pryč a prostě byla jsem nějakou dobu sama [...] a vlastně už asi 2 roky předtím jsem vyšla aspoň na tři dny a hrozně mě to pomohlo." (Žofie)*

Žofie věděla, že jakákoli možnost jít někam pryč jí hodně pomáhá. Dva roky zpět měla malou zkušenost sama někam jít a již tenkrát jí to velmi pomohlo.

*"Takže první co? Tak jsme si zkusily českou z Brna do Mikulova v srpnu 2021 a to mě hrozně nadchlo, i ty žluté šipky a tak dále. A řekla jsem si, že prostě jako musím." (Daniela)*

Daniela se na základě své zkušenosti v České republice rozhodla, že musí na Camino do Španělska.



*"Možná jsem v tu chvíli nevěděla, že Santiago je ta cesta, ale určitě jsem věděla, že tím, že jsem byla od malička zvyklá s tatškou chodit po horách, tak jsem věděla, že nějaký jako delší období strávený někde s batohem, je pro mě ta cesta" (Pavla)*

Inspiraci v dřívější zkušenosti měla také Pavla, která věděla, že je pro ni čas strávený někde s batohem cesta.

*"...ten čas trávenej jenom já s jedním děckem, mám tři děcka, tak ten čas byl hrozně dobrej. Si to užívat takhle. A vlastně bylo to čím dál tím lepší, protože vlastně to děcko se postupně stává partnerem. A není to jenom to, že já su ta hlavní, ta matka, která všechno řeší, ale jako že nad tou mapou jsme vždycky seděli večer a oba i s dcerou, která byla malá, že musíme nakoupit, tady nejsou žádné obchody a že tohle bylo hrozně dobré. Pak s tou kamarádkou to bylo úplně jiný. Bylo to dobrý, ale bylo to prostě jiný." (Alžběta)*

Zkušenost měla také Alžběta, která na své dosavadní poutě chodila se svými dětmi, které měla jako alibi, aby vůbec někam mohla jít. Popisuje, že to bylo hrozně dobré, dítě se stává partnerem a mohou tak o věci plánovat a rozhodovat o nich společně. Porovnává svou zkušenost také se zkušeností s kamarádkou, která byla rozdílná.

*"To, co mě oslovilo v minulosti, tak byla kniha od P. Coelho, Alchymista, takže Alchymista byl ten hlavní nakopávač, před třeba 20ti lety, kdy jsem ho četla poprvé. Takže to bylo to a on (Coelho) to zvládl a šel tu Svatojakubskou. A to bylo to moje vlastně první takový se seznámení s tím, že vůbec nějaká taková cesta existuje." (Daniela)*

Také uvádí, že její první seznámení se, které ji oslovilo, byla kniha od P. Coelho – Alchymista, ve kterém autor popisuje svou vlastní cestu, při které šel Camino. K inspiraci Alchymistou se přidává také Žofie, jejíž výrok je vidět níže.

*"Jakože já jsem o tom snila nebo chtěla jsem... já jsem měla takový plán do budoucna už tak ve dvaceti, když jsem četla knížky od Coelho – Alchymista a takový, tak jsem si říkala jednou bych tam chtěla jít..." (Žofie)*

Žofie četla knihu Alchymista a měla tak dlouholetý sen, že se na Camino vydá jednou také.



## VÝZVA

Toto téma jsem nazvala výzvou z toho důvodu, že dle mého začleňuje předchozí názvy "dokázat" a "zvládnout". Respondentky byly v různých životních situacích a potřebovaly dokázat, že něco zvládnou, následně zvládnou i ten život, dokáží si, že nejsou ztracené a další.

*"Když člověk překoná nějakou vzdálenost, překoná všechny tady tyhle věci, tak pak asi zvládnou překonat i další tím, že to bude takový jako...jak to pojmenovat... Asi tím, že jako projdu tu cestu tak to, že ji nějakým způsobem zvládnou, tak mě možná tak nějak přimělo ujistit se v tom, že potom zvládnou i ten život." (Libuše)*

Libuše si říkala, že pokud zvládne pout', tak možná zvládne i život.

*Původně to bylo vypadnout z toho stereotypu a pak vlastně "jo, dobrý, zvládnou to", protože ty reakce byly "dyť je to totální blbost". (Alžběta)*

Alžběta chtěla nejdříve vypadnout ze stereotypu a okolí reagovalo tím, že je pout' "totální blbost". Na základě toho si poté Alžběta řekla, že to zvládne.

*"Takže tohleto, jsem si říkala, to by mohlo být právě to, dokázat sama sobě, že prostě nejsem ztracená, nejsem troska a co si vytvořím, to budu mít a můžu na to být pyšná." (Daniela)*

Daniela potřebovala dokázat sama sobě, že není ztracená. Že má sílu, není troska a může být na spoustu věcí pyšná.

*"A jednak jsem chtěla jakoby něco dokázat sama, protože vždycky jsem všude byla s někým a celej život jsem byla pořád s někým, s dětma a chtěla jsem prostě jakoby něco jednou udělat sama za sebe a prostě být tam sama." (Žofie)*

Pro Žofii znamenala pout' něco dokázat sama. Doposud byla vždy s někým a nikdy se nerozhodovala za sebe, proto chtěla něco jednou udělat sama za sebe a být tam sama.

*"Takže jsem to možná brala tak, jako že vyrazím, poprvé budu někde sama v zemi, kde nikomu nerozumím, moc neovládám jazyk a že možná přijdu na to, jak si v tom sama poradit, že si sama se sebou srovnám." (Libuše)*

Libuše uvažovala nad tím, že když bude někde poprvé sama v zemi a nebude rozumět cizímu jazyku tak přijde na to, jak si poradit.

### PÉČE

Téma péče je velmi široké, jelikož může zahrnovat více druhů pečování. Některé z žen uváděly, že se musely neustále starat o svou rodinu a děti, některé pečovaly o své členy rodiny, kteří byli nemocní, v častých případech byla péče potřeba na různých místech či u různých lidí najednou.

Respondentky popisují dlouhodobé starání se o nemocného, konstantní pečování o různé členy rodiny mnoho let a s tím spojenou naprostou vyčerpanost po psychické i fyzické stránce. Proto považují téma s obecným názvem "péče" jako název, který zaštiťuje vše, výroky žen jsou popsány níže.

*"Protože fakt já nevím, od svých asi 15 ti se pořád o někoho jakoby jsem starala, o ségru, pak jen o mamku, která byla nemocná, pak byly ty děti, do toho nemocná tchýně." (Libuše)*

*"Do toho tam bylo v roce 2010 poměrně složitě umíral můj otec, matka si zlomila páteř [...]do toho odcházela tchýně, takže vlastně té práce bylo hrozně moc" (Alžběta)*

*"A vlastně těch spoustu let jsem se soustředila jenom na rodinu, jenom prostě na děti a vůbec ne na to, co jsem kdy chtěla dělat nebo co bych chtěla dělat." (Žofie)*

*"On už mě nepotřebuje a já si můžu začít chvíli žít svůj život." (Daniela)*

*"Já jsem byla fakt vyčerpaná a fakt, řekla bych téměř i na pokraji sil. Ono je to jako hodně... to starání se o toho umírajícího není náročný jenom jako psychicky, ale fakt to není úplně legrace ani jako fyzicky. Mamka pak už přestala chodit a tak, tak bylo nutný zvedat ji z postele, zvedat na to křesílko jako že na záchod a tak a to už bylo fakt jako fyzicky hodně náročný i když byla vyhublá, já mám metr šedesát, takže i fyzicky to bylo fakt jako hodně náročný a v tom období jsem fakt jako pořádně nespala, takže to bylo takový... kdy jako víte, že musíte jo. Ono ten adrenalin vás jako pohání kupředu, ale když to skončilo tak to tělo fakt jako už mělo dost." (Pavla)*

## MANŽELSTVÍ

Toto čtvrté, poslední téma je tématem, který zaštiťuje krizi v manželství nebo rozvod. Právě tyto formulace použily ženy ve svém příběhu, který vyprávěly.

*"Dlouhodobé soužití je takový náročný. Jste s někým dlouho, žejo. Já nevím, je to takový těžký. V průběhu roku nebo věku a času se to vyvíjí, že jo. Takže už to není tak, jak to bylo. Jak postupně odrůstají děcka, tak se společný témata se vytrácí, ty děcka přestávají potřebovat ty rodiče. Je asi přirozený, že dochází k nějakému odcizení a vlastně z těch lidí se stávají kamarádi. Ale než jste se dopracovali do toho vztahu, že jsme ti kamarádi a že nemůžu nic chtít, to trvalo, než jsme se k tomu dopracovali."*  
(Alžběta)

Alžběta popisuje celkové odcizení od partnera poté, co jsou ve vztahu dlouho, děti už nepotřebují péči a tím, jak odrůstají, se partneři navzájem oddalují, jelikož nemají společná témata skrze děti. Proto si Alžběta postupně přehodnocovala, co chce a ve chvíli, kdy partner nechtěl jet na dovolenou, věděla, že má pár dnů volna a svobodu k tomu, aby se vydala na pouť.

*"Asi ten moment, jako kdy jsem se rozhodla, že opravdu teda půjdu, tak to bylo v souvislosti s nějakou takovou jako manželskou krizí, dá se říct. Že jsem si prostě řekla, že to potřebuju a že to prostě musím nějak udělat a jít. Měla jsem děsně."*  
(Žofie)

Žofie vnímala manželskou krizi a jako období, kdy potřebuje někam jít, protože se celkově měla špatně. Na základě dřívějších zkušeností věděla, že pouť je pro ni něco, co jí pomůže.

*"No, po tom rozchodu jsem, jak to říct, půl roku jenom brečela, protože pro mě prostě se zhroutil svět."* (Daniela)

Rozvod Daniela popisuje jako moment, kdy se jí zhroutil svět. Začínala v novém městě, bez přátel, sama se synem a nevěděla co dál, proto si našla koučku, která jí pomohla najít sílu a promyslet další plán, kterým bylo ve finále rozhodnutí vydat se na pouť.

## 2.11 Diskuse

Cílem tohoto výzkumu bylo zjistit pohnutky, které vedly člověka (konkrétně ženy) k vydání se na pěší pouť Camino de Santiago. Důvodem zaměření tohoto výzkumu je rozšíření oblasti tématu o Caminu, jelikož se mnoho studií věnuje přínosům a pozitivům, které poutník získá, což vnímám jako velmi zajímavé. Proto jsem chtěla posunout hranice tématu o Caminu dále a věnovat se období poutníka před poutí a zjistit tak co ho k pouti vedlo.

S celkem pěti respondentkami jsem udělala rozhovor a následně získaná data jsem zpracovávala skrze tematickou analýzu. Nejdříve jsem zpracovala každý rozhovor zvlášť a následně vytvořila celkovou analýzu zpracováním všech témat dohromady.

Analýzy všech rozhovorů zvlášť jsem vytvořila celkem dvanáct témat a patnáct subtémat, ze kterých jsem následně vytvářela celkovou analýzu.

V rámci celkové analýzy jsem zpracovala celkem čtyři hlavní témata, konkrétně tyto: "inspirace", "výzva", "péče" a "manželství". Tento počet a tato témata jsem zvolila z toho důvodu, že v ostatních tématech nebyl dostatek kódů pro to, abych vytvořila další téma či subtéma. Postupovala jsem proto tak, aby tyto hlavní témata byla obecnější a pokrývala tak více kódů.

V následujícím textu bych se ráda věnovala teoriím, které byly obsaženy v teoretické části. Tento text není součástí odpovědi na výzkumnou otázku, nýbrž se jedná o mé domněnky týkající se spojitosti či korelace výsledků výzkumu a teorií.

Dle výsledků této analýzy se lze domnívat, že v obecné rovině mohou korelovat s výsledky výzkumu Cristiana Kurrata (2019), který, jak popisují v teoretické části, popisuje jednotlivé typy poutníků dle jejich motivace. Právě dle výsledků získaných v celkové analýze se lze tudíž domnívat, že mohou odpovídat typu "crisis pilgrim" což je jedinec, který se právě nachází v určité životní krizi, což v tomto výzkumu může být vlastní onemocnění, ztráta blízkého člena rodiny, či se jedná o potřebu něco dokázat sama za sebe. Může se také jednat o "*transitional pilgrim*", který se nachází v určité fázi svého života, ve které přehodnocuje svou minulost či je v nějakém přelomovém období, kdy například odrostly děti a jedinec tak nemusí být neustále pečujícím rodičem, což uvádělo více respondentek. Výsledky odpovídají také případně typu "*time-out pilgrim*", zvažující velkou změnu ve svém dosavadním životě, například kvůli opuštění dosavadního partnera, přičemž se tento fakt ve výzkumu též objevil.

Slater, C.L. (2003), rozebírající Eriksonovu teorii Osm věků člověka uvádí, že je v této fázi jedinec nastaven na péči a výchovu dětí, což může následně vést ke krizi rodičovství ve chvíli, kdy dítě vyrostne a péče rodiče již není potřeba. Popisuje také další možné krize jako např. krize v manželství nebo rozvod, kdy v takové situaci stojí jedinec na pomezí rozhodování, co se svým životem, a jakou cestou se vydá dále. S touto teorií se lze domnívat, že se výsledky výzkumu shodují, jelikož ženy uváděly, že dlouho o někoho pečovaly, následně jejich péče nebyla potřebná, a tak se zamýšlely nad tím co chtějí nebo došly ve svém životě ke zlomu, kdy měly krizi v manželství či došlo k rozvodu.

Lze se domnívat, že výsledky výzkumu poukazují na nutkavost naplnění potřeb, které se nachází na Maslowově pyramidě potřeb. V souvislosti s výsledky výzkumu se lze domnívat, že například téma "výzva" může odpovídat potřebě uznání a všechna témata se mohou týkat potřeby seberealizace. Některé ženy popisovaly na základě své dřívější zkušenosti to, že se jim líbila představa řešit pouze to, kde bude člověk spát, jíst a pít, na základě čehož se lze domnívat, že by mohly pociťovat touhu po primárním naplnění potřeby – tato domněnka se již týká aktuální poutě, nikoliv období před poutí, na což se zaměřuje tento výzkum.

### **2.11.1 Další možnosti rozpracování výzkumu**

V dalším výzkumu by se nabízelo na tento výzkum navázat další výzkumnou otázkou týkající se kladů, které pouť ženám přinesla. Druhou výzkumnou otázkou by mohla být otázka, zda to, co od poutě ženy očekávaly, pouť opravdu přinesla.

## **2.12 Závěr**

Výzkum této diplomové práce se zaměřoval na pohnutky, které vedly pět žen k tomu vydat se na Camino de Santiago. Data byla získávána skrze polostrukturované rozhovory s pěti ženami a zpracována byla metodou tematické analýzy.

Výsledná témata "inspirace", "výzva", "péče" a "manželství" vychází ze zpracované tematické analýzy obsahující všechna získaná témata a subtémata z jednotlivých rozhovorů.

Respondentky popisovaly, že měly zkušenosti z jiných poutí, líbila se jim kniha Alchymista, pojednávající o pouti nebo znaly ve svém okolí někoho, kdo pouť šel a proto viděly rozdíl, v jakém se jedinec vrátil. Na základě těchto věcí byla v ženách

skrytá touha vydat se na pouť, která velmi ovlivnila jejich rozhodnutí vydat se na pouť. Ženy totiž věděly, že na pouť chtějí, otázkou bylo kdy. Chtěly zakusit to co lidé v jejich okolí, zjistit, co pouť obnáší nebo zakusit, co popisuje P. Coelho ve své knize.

Na pouť se vydávaly také kvůli tomu, že pro ně byla určitou výzvou. Ať se jednalo o to, že pouť přímo zvládnou nebo tím, že se vůbec na pouť vydají si něco dokáží.

Respondentky také popisovaly vyčerpanost, neustálou péči o rodinu nebo nemocného. Proto poté, co již nemusely pečovat a mohly být samy, šly na pouť s touhou být pryč od lidí, sama se sebou, měly potřebu si srovnat myšlenky.

Krize v manželství či přímo rozvod představoval pro ženy velký milník. Získaly například svobodu v rozhodování, v získání odvahy či ve spoustě změn, ve kterých se najednou nacházely.

Právě tato témata, původní inspirace a touha zažít pouť, zvládnout výzvu, vyčerpanost a neustálá dosavadní péče o někoho či krize v manželství nebo případný rozvod, byly na základě analýzy tohoto výzkumu pohnutky, které vedly tyto ženy k rozhodnutí vydat se na Camino.



### 3 Seznam literatury:

#### A) Knihy

Blatný, M. (Ed.). (2017). *Psychologie celoživotního vývoje*. Charles University in Prague, Karolinum Press.

Chang, A. Y. P., Li, M., & Vincent, T. (2020). Development and validation of an experience scale for pilgrimage tourists. *Journal of Destination Marketing & Management*, 15, 100400.

Collin, C., Benson, N. C., Ginsburg, J., Grand, V., Lazyan, M., & Weeks, M. (2019). *Kniha psychologie*. Euromedia Group.

Erikson, E. H. (2015). *Životní cyklus rozšířený a dokončený: devět věků člověka*. Praha: Portál.

Hall, J. (2015). *Jíst, spát, jít. Jíst, spát, jít: průvodce jedním z nejmagičtějších způsobů cestování - poutnictvím*. Praha: Synergie Publishing SE.

HENDL, J. Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace. Praha: Portál, 2005, 49 - 55.

Hrdlička, M., & Blatný, M. (2021). Krize středního věku: psychologické a psychiatrické aspekty. *Česká a Slovenská Psychiatrie*, 117(2).

Marcia, J. E., Waterman, A. S., Matteson, D. R., Archer, S. L., & Orlofsky, J. L. (1993). *Ego identity: A handbook for psychosocial research*. New York: Springer-Verlag.

Rabe, C. (2009). *Svatojakubská cesta: z Pyrenejí do Santiaga de Compostela : všechny etapy s variantami a výškovými profily : [41 etap]*. Praha: Freytag & Berndt.

Říčan, P. (2007). Psychologie náboženství a spirituality. Praha: Portál.

Štěpánek, P. (2009). Čechy s Španělsko ve středověku. *Dějiny a umění*. (str. 193-241)

## B) Články

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Využití tematické analýzy v psychologii. *Kvalitativní výzkum v psychologii*, 3(2), 77–101. doi:10.1191/1478088706qp063oa

Im, K., Jun, J. (2015). The meaning of learning on the Camino de Santiago Pilgrimage. *Australian Journal of Adult Learning*, 55(2), 331–351. doi/10.3316/aeipt.209720

Jørgensen, Nanna Natalia; Eade, John; Ekeland, Tor-Johan; and Lorentzen, Catherine A.N. (2020) "The Processes, Effects and Therapeutics of Pilgrimage Walking the St. Olav Way," *International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage*: Vol. 8: Iss. 1, Article 6. doi:https://doi.org/10.21427/v0cc-7135

Mau, M., Aaby, A., Klausen, S. H., & Roessler, K. K. (2021). Are Long-Distance Walks Therapeutic? A Systematic Scoping Review of the Conceptualization of Long-Distance Walking and Its Relation to Mental Health. *International journal of environmental research and public health*, 18(15), 7741. <https://doi.org/10.3390/ijerph18157741>

Mau, M., Klausen, S. H., Roessler, K. K. (2022). Becoming a person: How long-distance walking can lead to personal growth - A cultural and health-related approach. *New Ideas in Psychology*, <https://doi.org/10.1016/j.newideapsych.2022.100975>

McLeod, S. (2007). Maslow's Hierarchy of Needs. *Simply Psychology*, 1.

Kenrick, D. T., Griskevicius, V., Neuberg, S. L., & Schaller, M. (2010). Renovating the pyramid of needs: Contemporary extensions built upon ancient foundations. *Perspectives on psychological science*, 5(3), 292-314. <https://doi.org/10.1177/1745691610369469>

Kurrat, Ch. (2019) "Biographical Motivations of Pilgrims on the Camino de Santiago," *International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage*: Vol. 7: Iss. 2, Article 3. doi:<https://doi.org/10.21427/06p1-9w68>

Rube'n C. Lois González (2013) The *Camino de Santiago* and its contemporary renewal: Pilgrims, tourists and territorial identities, *Culture and Religion*, 14:1, 8-22, DOI: 10.1080/14755610.2012.756406

Slater, C. L. (2003). Generativity versus stagnation: An elaboration of Erikson's adult stage of human development. *Journal of Adult development*, 10(1), 53-65., DOI:10.1023/A:1020790820868

### C) WEB

*Pout' do santiago*. (2018). Jakubská cesta. <https://www.jakubskacesta.cz/pout-do-santiago>

*The french way*. (n.d.). [caminodesantiago.gal. https://www.caminodesantiago.gal/en/make-plans/the-ways/french-way](https://www.caminodesantiago.gal/en/make-plans/the-ways/french-way)

## 4 Přílohy

### 4.1 PŘÍLOHY - ROZHOVORY

#### 4.1.1 PŘÍLOHA A - LIBUŠE

§1

Linda: Jak jste vlastně přišla na to, že byste mohla jít pouť Camino?

**Libuše:** No, to trvalo trochu delší čas, nebylo to tak rychlé, ale první asi takový nápad byl tak 5 let před tím, než jsem vyrazila. Když moje kamarádka se rozhodla po rozvodu, že vyrazí do Santiaga. Teprve tehdy jsem poprvé slyšela, že existuje Santiago. Já jsem pouť znala, protože jsem věřící člověk, ale o Santiagu poprvé vlastně od ní.

A když jsem jí pak viděla, když přijela, tak jsem si pořád říkala, že to není ten stejný člověk, že na tom něco bude. A říkala jsem si jo, super, až odrostou děti, tak se tam prostě jednou vypravíme taky. Ale ještě pořád to bylo v plánu, jako že vyrazíme s kamarádkou prostě ještě možná za nějakých pět let. Prostě za delší čas. A potom se to tak nějak všechno sešlo dohromady, že jsem onemocněla, do toho to bylo celkem hodně asi v práci a všechno tak nějak dokupy. A já jsem si řekla já asi pojedu teďka. Jakože prostě byl takový ten moment, že jsem si řekla jako teď. Doktoři strašili, jako že možná nebudete dobře chodit a všecko. A takhle jsem si říkala jako a co když já to nestihnou? Tak jsem si řekla, že vyrazím teďka. Takže to bylo tak jako hodně spontánní nápad. Já jsem se někdy v prosinci rozhodla. Mezi Vánoci jsem koupila batoh a v lednu letenky a pak už to tak jako nijak. A pak už jsem čekala na ten duben. To bylo rychlý. No a pak jsem vyrazila, takže to bylo takové... myslela jsem si, že to teda skutečným. Když to tak spočítám, tak za nějaké teprve 3 4 roky od ode dneška, když to tak vezmu. Takže za delší čas. Ale tady tyhle okolnosti mě tak nějak jako řekly, že by mi bylo líto, kdyby ne. A další asi faktor možná... Mezitím jsem viděla tu pouť, tak jsem si tak jako že to na mě začlo tak jako útočit z různých, jako strach na že jsem měla pocit, že se mi to tak jako víc objevuje. Byla jsem na pouti tady jakoby v Česku a pořád to nebylo to ono, protože to bylo se skupinou, s větším množstvím lidí, ale pořád to nebylo to ono. A tady tohleto bylo poprvé, kdy jsem vyrazila prostě úplně sama.

§2

Linda: Aha, takže jste v ČR šla v šla s někým?

**Libuše:** To jsem šla prostě se skupinou, ještě s děckama jako doprovod. Prostě to jsme šli jenom z Opavy, vlastně na Velehrad a a já sama jsem šla vlastně noční pouť, ale bylo to taky jako s davem lidí, že prostě šlo hodně lidí a já jsem tam byla někde mezi nima a tomu ty tři roky asi zpátky a tam už jsem si říkala jako ten pocit, když šel člověk sám tu noc, takže to bylo takové jiné. Člověk jsem měla čas trochu jinak vnímat, všecko to tak nějak jinak vnímat, tak jsem si říkala, že prostě až bude to šance, tak vyrazím. No a to bylo teda loni v dubnu, no to.

§3

Linda: A co se vám honilo hlavou, když jste dostala tyhle informace o tom, že něco takového je, že byste tam mohla jít?

**Libuše:** No, já jsem se o tom začala zjišťovat více, protože mě to zaujalo a mě hlavně zaujala ta kamarádka, když se vrátila, když jsem jí viděla, jsem si říkala, jak je možné, že něco dokáže člověka jako takhle proměnit, uklidnit. Ona opravdu odjízďela jako strašně nešťastný člověk, takový jako zlomený a vrátila se úplně jiná. Já už jsem, když už se to stalo, vlastně fotku z toho města. Když tam dorazila, přesně jak jsem neozývala, tak už na té

fotce jsem si tehdy říkala, jako co se přihodilo, že je to prostě jí takhle strašně změnilo. A hodně se o tom bavili a ona to vyličila celou tu. A já jsem si říkala ty jo, tak prostě až jednou bude ta možnost, tak já to chci podniknout taky, abych věděla prostě co za tím i trošku je nebo prostě jak, jak to, jak se to dá prožít. Ale ještě tehdy pořád jsem si myslela, že to nepudu sama, že bych šla s někým, že nebudu tak jako odvážná nebo nebudu mít ten, že bych prostě šla s někým až jak se to tak nějak všechno se sbíralo, tak jsem si řekla, že né, že budu sama, že možná to potřebuju víc.

§4

Linda: A jak se to vyvíjelo dál?

**Libuše:** No my jsme si s kamarádkou daly takový limit, že když nám bude 42 a 45, tak i s tou mojí kamarádkou vyrazíme, ona má trošku mladší děti než jo, já mám trošku starší a že to bude tak ten věk, kdy si řeknem "Tak a teď už je čas zelená a teď vyrazíme".

§5

Linda: Takže tam faktorem byly ty děti a konkrétně ten věk?

**Libuše:** Věk jsme si takhle řekly. A řekly jsme si, že když by jsme chtěly vyrazit tak jsme počítaly s tím, že to prostě bude třeba na čtrnáct dní. A dřív jsme si moc neuměly ani jedna představit to, že prostě necháme děti na čtrnáct dní doma.

§6

Linda: Povězte mi ještě proč zrovna 45.

**Libuše:** No, my jsme si říkali, že to bude ve věku, kdy budou moje děti v mých čtyřiceti v podstatě dospělé. A od té mojí kamarádky už by měly těch jakoby řekněme 13 15, takže by byly v tom věku, kdy se zvládnou jakoby, nechci říct, že samy o sebe postarat, ale už by to prostě zvládly. Říkaly jsme si, že to už bude ten věk, kdy nás nebudou tak potřebovat.

§7

Linda: Mluvila jste o tom, že se toho nastrádalo víc. Co se dělo?

**Libuše:** Já jsem začala mít nějaké zdravotní problémy, ono se pořád nevědělo a vlastně dodneška se neví stoprocentně co to je. Ale jako pořád je to tak někde na hraně, že asi roztroušená skleróza. Začala jsem mít problémy s nohama a já strašně ráda chodím a teď jsem najednou chodit nemohla. Postupně zlepšovalo, pak se to zase nějakou dobu zhoršovalo. A když se to vlastně zhoršilo, na ten podzim 2021, tak před tím Vánoci mi už paní doktorka řekla, že si mám zvykat, že už to bude na berle a já jsem se s tím neuměla srovnat. Jako že bych měla prostě přestat chodit, když to tak miluju. No a zároveň jsem si říkala no jo, ale co když je to fakt ta poslední šance? Co když pak budou mít pravdu? Takže ve mně bylo takové to, že "ne, to se nestane" s takovým tím "ale co když jako jo?". A v tomhle jsem si říkala, že bych si nechtěla nechat ujít, tak proto jsem si řekla, že to nemá smysl nechat odkládat.

§8

Linda: Jak vám bylo, když vám tohle lékařka sdělila?

**Libuše:** No, v první chvíli jsem si říkala tak a teď je to v čudu. Teď tu spoustu věcí, co jsem měla ještě naplánovaný, nestihnu nebo nepůjde třeba podle mých představ. Ale na druhé straně jsem si zase řekla jako... " a třeba si to potřebovala zrovna teďka ... takhle, aby tě něco pošťouchlo". Jsem si říkala, že možná jsem fakt jako spoustu let pořád něco odkládala na až až až až až. A jestli zrovna tohle nebylo třeba.

§9

Linda: Jo, že jste to vnímala možná jako nějaký znamení.

**Libuše:** Přesně přesně jo. Že kdy jindy, když ne teďka? Je pravda, že fakt hodně let jsem spoustu věcí odkládala a tohle byl asi ten okamžik, kdy jsem si řekla, že už teda ne, že bych měla myslet taky tímhle způsobem.

§10

Linda: Také jste zmiňovala, že jste věřící... mělo pro vás nějaký význam to, že jdete zrovna tuto pouť nebo ne?

**Libuše:** Měla, velký. Protože... a to jsem si to nemyslela ještě ve chvíli, když jsem odjížděla, až vlastně v průběhu té pouti jsem si to začala víc uvědomovat. Úplně ten prvotní důvod nebyl ten, jakože tak jak se říká, že každý věřící by měl absolvovat pouť do Říma, do Santiaga, do Jeruzaléma... Tak takhle jsem to jako neměla od počátku nastavené. Neřekla bych, že to bylo prostě primární, ale jako pouť, jako taková, mi prostě určitý takový nějaký ten pocit nebo posuny, tady tohle to dává. Ale určitě to nebylo taková ta první myšlenka. Ale je pravda, že než jsem vlastně odjížděla, tak jsem zašla i za naším knězem, aby mi požehnal na tu cestu. Takže... takže jo. Takže v něčem to mělo význam, ale nebyl to ten prvotní.

§11

Linda: Bavíme se o náboženství, o vašem zdravotním stavu... bylo tam ještě něco dalšího nebo se nestrádání se týkalo těchto témat?

**Libuše:** Bylo toho hodně i v práci. Já pracuju ve zdravotnictví a ono nějak asi v tu dobu mi víc přišlo takové, že prostě celý život, jestli si to teda byl celý život, pomáhám lidem na nohy, jsem ... (z důvodu anonymity vymazáno). No a najednou jsem byla paradoxně já ten, kdo na ty nohy nebude moct. A v tu chvíli jsem si někdy říkala, když jsem viděla některé pacienty, "fíha, tak já si tady s nima dávám tu práci a někteří to ne že neocení, ale takový trošku asi jo". Takové lehké bych řekla, možná ne vyhoření, ale spíš taková nějaká sebelítost hnusná. Nevím jak to pojmenovat. A potom jsem si říkala jestli vůbec u té práce třeba i zůstat, nebo jestli jestli nad tím neuvažovat jinak...jako trošku jsem to ve mě i tady tohleto šilo. Jo, už vím, že to prostě do jaké míry třeba budu schopna tu práci dál dělat, když by se když by se změnilo moje nějak jakoby to zdravotní omezení... a na druhou stranu, abych já nebyla vůči těm lidem jakoby zatrpklá. Jo, jako s pocitem, že mně moc nikdo nepomůže a já jim jo, tak toho jsem se trošku bála, takže bych řekla, že se to tak asi i tady tohle nasbíralo no.

§12

Linda: Vy jste šla pouť sama - co rozhodlo o tom, že půjdete sama?

**Libuše:** No právě to, že jsem měla pocit, že když jsem s někým, tak si to v té hlavě neumím srovnat všechny tady tyhle věci dohromady, že si s tím prostě neumím poradit. S těma lidma, i když v tom jeli třeba se mnou, třeba moje nejlepší kamarádka, která mě prostě zná strašnou spoustu let. Tak že už když jsme se bavily a cokoliv, tak jsem jí zaprvý nechtěla být přítěží, kdyby se něco dělo. To byl jeden faktor. A druhý, že jsem měla tu potřebu si udělat v té hlavě pořádek. Takže jsem to možná brala tak, jako že vyrazím, poprvé budu někde sama v zemi, kde nikomu nerozumím, moc neovládám jazyk a že možná přijdu na to, jak si v tom sama poradit, že si sama se sebou srovnám. A když se to povede, tak jsem to brala jako že to bude takový ten krok, že jsem v podstatě zdravěj člověk.

§13

Linda: Když jste uvažovala nad tím, že si to chcete srovnat... jak by to podle vás vypadalo, mít ty věci ve vašem životě srovnané?

**Libuše:** Já nevím, jestli jsem to až jako takhle domyslela. Jakože jak to bude vypadat? Já si spíš asi těsně předtím říkala, že tam odjízdim s tím, že dojdu a v tu chvíli to bude pro mě, možná i pro ostatní, takový signál, že že to půjde.

§14

Linda: A co konkrétního máte na mysli, že půjde?

**Libuše:** Že to půjde tak nějak celkově, zdravotně a celkově. Jsem si říkala, prostě když tam dojdu, tak pak to prostě bude oukej. Když člověk překoná nějakou vzdálenost, překoná všechny tady tyhle věci, tak pak asi zvládnou překonat i další tím, že to bude takový jako...jak to pojmenovat... Asi tím, že jako projdu tu cestu tak to, že ji nějakým způsobem zvládnou, tak mě možná tak nějak přimělo ujistit se v tom, že potom zvládnou i ten život.

§15

Linda: Když opustíme tu fázi už toho plánování, cesty a podobně... Jak byste popsala svůj život před tím?

**Libuše:** Ty jo, já nevím no. No, starala jsem se víc o všechny ostatní víc než o sebe. To je asi nejpřesnější. Měla jsem pocit, že se furt musím starat o všechny kolem a nejmíň asi sama o sebe. Tak to bylo předtím bych řekla, že jsem si tak nějak to svoje nechávala až úplně jako poslední.

§16

Linda: A dokážete zachytit, kdy jste došla k tomuhle uvědomění?

**Libuše:** Asi až tam. No vlastně to, že vůbec jsem si nakonec odjela, tak to bylo nějak plus pro mě. Asi to, že poprvé fakt dělám něco čistě jen pro sebe.

§17

Linda: Jak jste se u toho cítila?

**Libuše:** No ten prvotní pocit byl takovej šok. A to asi přišlo asi na letišti, když jsem se se všema rozloučila, zůstala jsem sama na tom letišti, tak ten první pocit byl takový, že se míchal strach a trošku jako lehká panika a na druhou stranu takový pocit jakože "tak a teď seš tady úplně sama ze sebe". Protože fakt já nevím, od svých asi 15 ti se pořád o někoho jakoby jsem starala, o ségru, pak jen o mamku, která byla nemocná, pak byly to děti, do toho nemocná tehýně. To teda jsem se starala ještě vlastně z toho roku předtím A teď jsem najednou zjistila, že jsem jenom já a teď se budu starat jenom sama o sebe. Tak to bylo takový strašně zajímavý pocit.

§18

Linda: Byl nějaký konkrétní zlom/bod, který rozhodl o tom, že pojedete?

**Libuše:** Asi ty hole (berle). Asi ta představa, že jsem před těma vánocema byla ještě o těch holích. To byl pro mě takový symbol té nemohoucnosti, nebo já nevím jak to říct. A nebo to možná bylo to, že když jsme to doma probrali, tak ve chvíli, kdy manžel řekl "hele, kdy jindy, když né teďka?" Jo, asi jsem potřebovala ten, ne že souhlas, ale to, že to prostě půjde. Proč ne teď, pořád jsem to odsouvala a přemýšlela nad tím. A asi ten manžel byl ten zlom možná. Možná ne tohle, ty berle, ale možná až on. Protože... když tak nad tím přemejšlim... no asi on to byl, kdo řekl "jed' teďka, přece tě tam nebudu za pět let tlačit na vozejku".

§19

Linda: Přemýšlím jak by to bylo, kdyby to manžel neřekl.

**Libuše:** No... asi jsem potřebovala se i od něho slyšet. Asi jo. Asi to byl takový ten poslední okamžik... a tehdy jsem koupila ty letenky. Byla jsem na to tak jako vnitřně na to nastavená, ale asi jsem potřebovala ještě slyšet. Prostě jed'. Prostě v tu chvíli jsem věděla, že bude o všechny postaráno a že to prostě půjde.

§20

Linda: A jak jste to řešila v práci?

**Libuše:** No v práci... Já jsem totiž měla před covidem odletět se sportovci do Španělska, shodou okolností. No a to měla být vlastně taková ta moje první cesta, samostatná, bez dětí. Když to tak vezmu zpětně. A nám 2 dny před tím zrušili vlastně všechny lety. To bylo jak začal covid a všechno, takže nám stopli lety, takže jsme neodletěli. No já už jsem měla našetřeno jako dovolenou tady na tohleto jako akci, takže jsem věděla, že mám prostě dovolenou nějakou navíc, kterou, to množství těch dnů nepotřebuju na to, abych zajistila děti, když už jsou větší a tím, že jsem to naplánovala přes Velikonoce, tak v podstatě jsem potřebovala nějakých pět dnů volna. Takže i tady tohle. Tak jsem si řekla, proč ne. A na druhou stranu jsem si říkala, že jsem v práci takhle jako řekla, že bych chtěla na těch 14 dní odjet. A oni to brali. Ale myslím si, že to je dobře, protože nevím, jestli bych tam ještě zůstala. Možná to bylo dobře, že se to takhle jako všechno sešlo, že to vyšlo a že hlavně v tom to v té době nebyl prostě problém, abych odjela.

§21

Linda: Prosim, zkusíte mi víc popsat jak to myslíte, že nevíte, jestli byste tam ještě zůstala?

**Libuše:** No jako že jsem fakt jako váhala, jestli tam zůstat, jestli prostě fakt nepotřebuju úplně ještě nějakou jinou změnu. A zjistila jsem, že ne, že ta změna vlastně vůbec nebyla zapotřebí.

§122

Linda: A kvůli čemu jste si řekla, že potřebujete změnu v práci?

**Libuše:** Já nevím, jsem tam kolik, pět, šest let. Tak jako proběhly tam nějaké změny. Odešli lidi, se kterými třeba jsem si měla co říct. Takže, no, tohle byl možná jeden faktor. Další věc, že jsem byla na chvíli odvelena na pobočku, kde je člověk sám. Tam jsem měla šanci trošičku jako jinak přemýšlet a všechno. A to bych řekla, že už byla spíš taková předpříprava na tu pouť. Tak to pro mě byla taková nová situace. Asi asi ti lidi mi chyběli. No to asi nedokážu posoudit, nevím.

§23

Linda: Jak jste vnímala sama sebe a váš život?

**Libuše:** Možná v té době jsem si připadala trošku ztraceně. Zase. Jako na jednu stranu jsem si říkala, že fajn, mám práci, super. Mám skvělou rodinu. Všecko tady tohleto tam jako bylo ale, jako kdybych za ty roky ztratila samu sebe.

§24

Linda: A zkusíte mi ještě víc popsat, jak to myslíte?

**Libuše:** Jo, jakože jsem se tak strašně soustředila na všechny kolem sebe, na jejich potřeby, až jsem asi přestala vnímat ty svoje.

§25

Linda: A jaké potřeby to byly?

**Libuše:** Nevím já nevím, asi jsem možná jsem měla pocit, že i ta nemoc... možná jako jsem to pak začala vnímat třeba nebyl signál jo, toho těla totiž že že "hele jako pozor, já tady jsem a budeš se věnovat i sama sobě". Možná jo, nevím. Takže takže asi tady tenhle. Ale jinak je pravda, že než jsem onemocněla já, jsem strašně hodně sportovala a běhala a měla jsem takové ty vize, takové ty závodní, malé a sportovní a tady tyhle a pak to s tou nemocí najednou všecko jakoby odešlo. A asi mi chyběla nějaká vize, něco takového. A další věc je, že prostě



tím, že jsem se furt starala, a ještě do toho vlastně ještě předtím o tu tchýni, tak jsem měla pocit, že furt čtyřicet hodin, furt něco jako dělám, jakože pořád. A najednou ona tu péči už nepotřebovala, ty děti už taky neměly takovou tu potřebu. No a najednou, co vlastně chci já, že jo?

§26

Linda: Dokážete si představit, že když by tam třeba pořád někdo byl, kdo by potřeboval tu péči, ať už děti nebo tchýně nebo někdo jiný, dokážete si představit, že byste se na tu pouť vydala i tak?

**Libuše:** To asi ne, asi je ve mně furt taková ta nějaká vypěstovaná, nějaká zodpovědnost. To by asi převážilo. Nejdřív onemocněla sestra, pak maminka, pak byly děti malé, no a do toho tchán onemocněl a posledních sedm let byla tchýně nemocná. Takže jsem se starala dlouho, asi 25 let.

§27

Linda: Jak dlouhé časové rozmezí to tedy bylo? Mluvila jste o tom, že jste se cítila ztracená, pak jste se dozvěděla o pouti a nakonec jste se odhodlala a jela jste.

**Libuše:** Já si myslím, že první takový náznak bylo to, že jsem měla odjet do toho Španělska před třemi lety. Tak to už jsem si tehdy říkala, že že to bude ten okamžik, kdy venku budu sama a kdy budu moct, jak to nějakým způsobem jako fungovat a zkusit si to jaké to je u nikoho se nestarat a starat se jenom sama o sebe. A tím, že to nevyšlo, tak, tak to vlastně trvalo další v podstatě dva roky než na to došlo. A od té myšlenky, že asi jo (že asi pojedu), to bylo vlastně od toho prosince do toho dubna, čistě ten úsek, jakože teď už je ten nejvyšší čas a do odletu bylo v podstatě tři měsíce, ani ne.

§28

Linda: Takže Španělsko bylo dva roky před Santiagem, zrušilo se a nějak se to posouvalo, až jste se během třech měsíců odhodlala odjet.

**Libuše:** To jsem se rozhodla, přesně tak.

## 4.1.2 PŘÍLOHA B - ALŽBĚTA:

§1

Linda: Zkuste mi, prosím, popsat Váš život před poutí.

**Alžběta:** Jo, tak v roce 2010. Zase jsem vyšla s dcerou z domu a bylo. Dceři bylo 8, vyšly jsme v pátek po práci a v sobotu jsme byly doma, protože pršelo. No a vlastně potom každé rok jsme šly kousek. Takže jsme s tou cenou 2010, 2011, 2012 jsme šly a postupně přešly celou Českou republiku. Vždycky po kouskách. Potom dcera v Německu nechtěla jít, tak jsem šla se synem, zase po kouskách. Pak 2018 už syn jít nechtěl, to zas na druhou stranu, dal mi čtyři roky svého života jako puberták, toho si cením. Už ale dál nechtěl, v devatenácti, takže jsem šla s kamarádkou a v roce 2019 jsem šla konečně sama. Ale jestli chcete takové to jak se k tomu došlo...

§2

Linda: Popište mi prosím, jak Vás napadlo, že byste mohla jít poutí.

**Alžběta:** No já jsem chtěla jít už dlouho, že jo, ale když má člověk rodinu, tak ono to moc dobře nejde, protože prostě obětovat týden a víc dovolené, když musíte řešit kam s děckama o prázdninách, je docela takový jako těžký. Takže ty děcka byly alibi, jo, že prostě jdu někam a беру sebou děcko a tak. Takže to byla jedna věc a potom druhá věc jsou peníze a i když jsme spali jsme dycky venku jako ve staně a nebo když už jako hodně jsme se rozšoupli tak v kempu, když se člověk potřebuje umejit. Takže to, že rodina by nezkousla, že jdu sama, ale to s tím děckem už jako jo a pak aby to teda stálo co nejmíň peněz a ale postupně vlastně jsem si to začala víc a víc prosazovat doma, že teda jako "tak co, no"... mám něco svýho a děcka postupně vyrůstají, už mě tolik nepotřebují, takže můžu jít i sama. A pak jsme měli nějakou krizi manželskou, no tak to už prostě úplně říká "tyjo, takže konečně". Když můj muž odmítl jet na dovolenou, tak mám pět dní sama pro sebe, že jo. No a tím pádem je vlastně člověk volnější, ale jde to i tím, že ty děcka už nechcous a i když napřed ty děti byly alibi, tak potom vlastně ten čas trávenej jenom já s jedním děckem, mám tři děcka, tak ten čas byl hrozně dobrý. Si to užívat takhle. A vlastně bylo to čím dál tím lepší, protože vlastně to děcko se postupně stává partnerem. A není to jenom to, že já su ta hlavní, ta matka, která všechno řeší, ale jako že nad tou mapou jsme vždycky seděli večer a oba i s dcerou, která byla malá, že musíme nakoupit, tady nejsou žádný obchody a že tohle bylo hrozně dobré. Pak s tou kamarádkou to bylo úplně jiný. Bylo to dobrý, ale bylo to prostě jiný. Ale když pak se přihodilo to, že jsem mohla jít sama, tak to bylo úplně nejlepší. Protože jednak už to bylo vlastně ten ty tři týdny potřeť, co jsem šla v létě, takže už to to jako na to byli doma zvyklí a už jsem byla odváznější s tím, když člověk jde pěšky přes celou Evropu, sice s někým, ale jako už se tak nějak víc vyznám. A to Španělsko je nejzajištěnější země, ve smyslu zázemí pro poutníky. Takže jako třeba ten strach, že když bude pršet, tak se někde vospím jako za malý peníz a prostě to poutnický zázemí je nejlepší. Ale hlavně, že konečně jsem si mohla dělat co chcu. Konečně jsem mohla jít 30 kilometrů nebo 15 a tam jste se zastavili, protože je tam hezky a támhle se zastavit na kafe. No prostě konečně to bylo o mně, ale předcházelo tomu vlastně to, že si za několik let toho párového putování po lese. A pak v tom covidovém roce nebo dvou se nedalo odjet pryč, ale tím, že se dá putovat po Česku, tak jsem toho využila a šla jsem po českých. Překvapilo mě jak je u nás krásně, jak je to příjemné, jak už je v povědomí to, že když má někdo šebli na zádech tak jde do Santiaga, což v tom roce 2010/2011/2012 u nás nebylo, to u nás lidi vůbec nevěděli kam jdeme a kdo jsme. To za ty tři roky jenom jeden jedinej pán zareagoval, ale bylo to zas obtížnější to, že není takové poutnické zázemí. Zas to byla to větší výzva no, takže když tam bylo v roce 2021 to tornádo na Moravě, tak v Čechách byly ten týden velký bouřky a vichřice, takže jsem se snažila někde sehnat spaní. Ale najednou, když člověk zjistí, že musí vystoupit z nějaké komfortní zóny, protože musí žádat o to přespání, to mě

hodně posunulo. Ano, jako je to s zkušenostma a věkem, že jsem schopná dělat ženu v nouzi. Takže to bylo prostě jiný ve smyslu nezajištěním pro poutníky.

### §3

Linda: Zmínila jste mnoho faktorů, které ovlivňovaly Vaše rozhodnutí kdy a jak na pouť jít - rodina, krize v manželství, finanční důvody. Prosím, zkuste mi to více popsat.

**Alžběta:** Dlouhodobé soužití je takový náročný. Jste s někým dlouho, žejo. Já nevím, je to takový těžký. V průběhu roku nebo věku a času se to vyvíjí, že jo. Takže už to není tak, jak to bylo. Jak postupně odrůstají děcka, tak se společný témata se vytrácí, ty děcka přestávají potřebovat ty rodiče. Je asi přirozený, že dochází k nějakému odcizení a vlastně z těch lidí se stávají kamarádi. Ale než jste se dopracovali do toho vztahu, že jsme ti kamarádi a že nemůžu nic chtít, to trvalo, než jsme se k tomu dopracovali. A když člověk jde, tak přemýšlí nad ledasčím.

### §4

Linda: Prosím, zkuste mi ještě jednou popsat sama sebe a Váš život před poutí.

**Alžběta:** Vnímala jako v jakým smyslu, protože jako v práci je toho hodně, doma je hodně práce, doma je na nás jak škaredých psů. Do toho tam bylo v roce 2010 poměrně složitě umíral můj otec, matka si zlomila páteř. Bylo to takový jako hodně hektický, těžký. Pak se máti stěhovala a do toho odcházela tehdy, takže vlastně té práce bylo hrozně moc. A konečně dycky ty čtyři týdny člověk měl čas jenom sám na sebe, nebo jako já sama na sebe. Jo, samozřejmě takový to volání, že žiju. Ano, jak se máte vy? Taky žijete, to je hezký. No to jako jo. Ale na vnímání se, pokud ten čas byl, tak jako "ó já su ale chudina".

### §5

Linda: Zkusíte mi to víc popsat? Jak to myslíte?

**Alžběta:** No, protože mám práce jak na kostele, nikdo mi nepomůže a když si o tu práci a o tu pomoc řeknu, tak stejně jako každé na mě prdí. Takže když jsem potom mohla být sama, tak to bylo úplně úžasný, protože jsem mohla být sama za sebe, nikoho neřešit. Už jenom taková ta věc jako najít místo na spaní. V tom Španělsku jsem spávala jednu noc venku a jednu noc uvnitř. Kde teď budu jíst, budu jíst, nebudu jíst, co si dám k jídlu. Kdy vstát jak vstát, to už jsem si mohla řešit sama, nemusela jsem se s nikým domlouvat. Asi je to normální, nějaká taková ta krize toho středního věku, totálního opotřebování a pak zase najít sama sebe. Jak jste si dala ten věk, 40 - 50, to je asi ten věk, kdy já nevím, jsou ženský s tím mužem 20 let, už dochází k nějakému opotřebování vztahu.

### §6

Linda: Kvůli čemu jste se rozhodla jít pouť sama?

**Alžběta:** To, že Martina, ta kamarádka, co jsme spolu šli ten rok před tím, si potrhala sítnici, takže nemohla jít. Takže to nebylo jako že bych šla, ale vlastně spadlo to na mě. Nevybrala jsem si to, vyšlo to tak jako samo a bylo to vlastně dobrý. Že se to přihodilo.

### §7

Linda: A jak vám bylo, když jste zjistila, že se to takhle vyvinulo a že půjdete sama?

**Alžběta:** No tyjo, do jisté míry to byla úleva, protože ne že bych to Martině přála ale, je mezi náma prostě patnáctiletý věkový rozdíl a dělala jsem chlapa jako v tom smyslu, že prostě jsem byla ten řešič v praktických věcí. Ošetřovatelka, hledačka místa na spaní. A bylo to vlastně únavný, protože s těma dětma, jak jsem vám říkala, ty děcka byli parťáci. Syn vzal buzolu, zorientoval mapu a bylo to a šli jsme. A Martina vlastně se nechala vést. Takže ono to bylo únavný. A tak když jsem mohla jít konečně sama, tak to byla bezva špica. Bylo to dobrý. Ale

bylo to určitě tím, že už jsem měla za sebou nějakou tu zkušenost v té té cizí zemi. Moje španělština teď je asi na úrovni A2.

§8

Linda: Co rozhodlo o tom, že na pout' půjdete?

**Alžběta:** Protože řešíte jenom jíst, pít, spát, nic jinýho. To proč jít se vlastně v průběhu těch dvanácti let měnilo. Původně to bylo vypadnout z toho stereotypu a pak vlastně "jo, dobrý, zvládnú to", protože ty reakce byly "dyť je to totální blbost. No to jako nemůžeš". Takže všem ukážu, že to blbost není a postupně to, že je to fakt dobrý. Člověk se očistí psychicky, pozná kus světa, potká lidi, vidí jinou kulturu, architekturu. Obrazy, kytky, můžete si utrhnout kiwi. Ale bylo to tím, že vlastně už jsem šla nějakou dobu. Teď je to v podstatě tak, já nevím. Někdo medituje nebo se zase nechává zavřít do tmy, tak já musím odejít.

§9

Linda: A kvůli čemu jste potřebovala odejít? Pokud bylo něco konkrétního.

**Alžběta:** Chodím na čundry od šestnácti let, takže jsem si vlastně musela říct "ty jo, to je dlouhej čundr, ne? A vypadnout pryč, ven z domu a z města.

§10

Linda: Jak jste teď popisovala "vypadnout z domu, pryč" . Mohla byste to více rozvést?

**Alžběta:** No tak doma je pořád práca. Jsem vám to říkala. Vlastně to bylo za rok 2010, otec umíral a matka měla zlomenou páteř a prostě ráno vstávat o půl 5, máte tam toho tatíka, máte tři svý děcka, chodit do práce, bylo toho prostě hrozně moc.

§11

Linda: A co to s vámi dělalo v tu dobu?

**Alžběta:** V tu dobu jsem byla ráda, že žiju. Zhubla jsem v osm kilo a to to bylo no, to bylo takový těžký no. Odcházení rodiče je jako těžký no.

§12

Linda: Mluvila jste o tom, že čas na pout' jste měla kvůli tomu, že manžel nechtěl jet na společnou dovolenou. Řekněte mi k tomu, prosím, více.

**Alžběta:** To je takový těžší, protože v té době ještě děcka stály o to, aby s náma jely na dovolenou. Nevím, jak to máte vy, do kdy jste jezdila s rodičema někam na dovolenou. Ale v určitém věku už člověk jako nechce, že jo. A pokud ho rodič donutil, tak je to trest jako pro oboje. Ty děcka ještě o to stály s nama jet, takže vlastně to, že jsem na pout' šla kratší dobu vyplývalo z toho, že ještě ty děcka o nás stály a pak tím, že už přestaly chtít a můj muž řekl, že prostě v žádným případě nikam nepojede. Tak napřed jsem to oplakala, pak jsem si říkala dyť já mám čas sama pro sebe.

§13

Linda: Tak dlouho na to jste potom jela?

**Alžběta:** No tak co až v létě, za půl roku. V lednu řekl, že nikam nepojede, tak letenky, někdy v únoru potom místenky jsme kupovali.

§14

Linda: Jak váš život vypadal poté, co jste se rozhodla, že pojedete sama?

**Alžběta:** No, začala jsem... Ono to možná vypadá být víc sobecká, ale to ne víc sobecká. Prostě konečně jsem začala být to, co jsem byla před dětma.

§15

Linda: Zkusíte mi to blíže popsat?

**Alžběta:** No protože minimálně z prostředí z kterýho vycházím, vlastně ta naše matka přestala žít svůj život a začala jenom jako se věnovat rodině a prostě všechno se podřizovalo rodině. Jo, všechno bylo kolem děcek a v mém věku měla matka už dvě vnoučata. Jo, rodilo se dřív. No, takže vlastně všechno se motalo kolem rodiny. A to nebylo v mých kruzích obvyklý, aby si ženská jela sama na dovolenou a vůbec sama někam jako odjela. Takže takový to nedorozumění je vůbec jako v rodině nebo nepochopení. V podstatě ze švagrovou jsme spolu promluvily až letos na Vánoce. Po kolika letech, po šesti letech? Protože jsem strašně sobecká no, podle ní.

§16

Linda: Přemýšlím, jestli jste něco změnila, něco přímo v tom svém životě od chvíle, co jste se rozhodla, že pojedete za toho půl roku.

**Alžběta:** Přestala jsem být tak tabu ochránářská, rodinná. Že mi došlo, že ne jenom ty moje děti jak odchází, tak mají právo začít být sami za sebe, ale i já vlastně mám povinnost je vypustit. A být zase sama za sebe. A musela jsem si to zvědomovat. Protože čím jsou starší, tím víc mi dochází, co všechno si člověk nese z toho dětství, ačkoliv jsem prostě tam s těma rodičema byla do devatenácti let. Ale jako to, co vlastně bylo všechno kolem, jako tehdy doma, tak to určuje většinou asi jak to člověk chce nebo nechce mít potom v tom svém dalším životě a ve své další rodině. Pořád to tam je že jo. No já nevím, "musíš, nesmíš". Vždycky vstaneš a usteleš si postel. Musí to tak bejt. Napřed je to těžký, protože člověk musí přebít ty stereotypy z dětství a potom ty, co si vybuduje vlastně v tom partnerství. Ale teď už je to v pohodě, tak už s tím problém nemám. No, myslím si, že teď už nemám žádný problém. Vlastně už nemám potřebu se svého muže ptát, ale prostě mu už jenom oznamuju.

### 4.1.3 PŘÍLOHA C - ŽOFIE:

§1

Linda: Prosím, popište mi svůj život předtím, než jste se vydala na pouť.

**Žofie:** Jakože já jsem o tom snila nebo chtěla jsem... já jsem měla takový plán do budoucna už tak ve dvaceti, když jsem četla knížky od Coelho - Alchymista a takový, tak jsem si říkala jednou bych tam chtěla jít, ale pak že jo, člověk studoval a měla jsem děti a rodinu a tak jsem se k tomu vlastně dostala až po té čtyřicítce. Vloni mně bylo 41, takže až loni jsem to uskutečnila aspoň na ten týden, protože jsem víc času neměla. A asi dlouho nebudu mít, si myslím. Asi ten moment, jako kdy jsem se rozhodla, že opravdu teda půjdu, tak to bylo v souvislosti s nějakou takovou jako manželskou krizí, dá se říct. Že jsem si prostě řekla, že to potřebuju a že to prostě musím nějak udělat a jít. Měla jsem děsně. Snila jsem o tom dlouho, ale až potom mě to vlastně donutilo nebo ne donutilo, ale prostě jako ... byl to ten okamžik, kdy jsem to potřebovala.

§2

Linda: A když jste tu touhu měla dlouho předtím, co Vás od toho rozhodnutí jít, drželo?

**Žofie:** Tak když jsem byla hodně mladá, tak sem neměla vůbec peníze jak sem studovala. To jsem si nedovedla představit, to jsem tak tak vycházela normálně tady cestovat po České republice. A asi bych prostě na to ty peníze nebyla sehnala. A pak jsem vlastně po dokončení studia začla hned pracovat a pořád jsem pracovala a vdala jsem se hned a asi jako, tam to nějak zapadlo. Pak jsem měla děti, no a s dětma by to vůbec nešlo a. A vlastně těch spoustu let jsem se soustředila jenom na rodinu, jenom prostě na děti a vůbec ne na to, co jsem kdy chtěla dělat nebo co bych chtěla dělat. A teďka vlastně děti už mám větší a mám víc času a mám víc času přemýšlet. A tak vlastně bych ráda zase dělala něco, co mě baví. Ale někdy ještě to ta rodina moc netoleruje. Takže je to takovej boj no. Vlastně i loni jak jsem šla do toho Santiaga, tak sem to udělala tak, že sem jela v době, kdy děti byly na horách s babičkou, takže vlastně vůbec se jich to nedotklo, že bych nebyla doma. Akorát manžel na to musel přistoupit, že musel hlídat psa. Ale jako tak nějak sem to vymyslela, aby je to nák neomezovalo nebo prostě aby to nějak nepocítily.

§3

Linda: Bylo něco konkrétního, co rozhodlo o tom, že pojedete?

**Žofie:** No měla jsem takový období, kdy jsem se cítila hodně špatně. Jako že prostě hodně špatně psychicky. Věděla jsem, že tohle by mně mohlo pomoci, protože už jsem měla takovou předchozí zkušenost, takovou jako malinkou. Nebo spíš jako možná vždycky mně tu pomáhalo, když jsem šla někam pryč a prostě byla jsem nějakou dobu sama a utírdila jsem si ty myšlenky a vlastně už asi 2 roky předtím jsem vyšla aspoň na tři dny a hrozně mě to pomohlo. No a tak jsem si říkala prostě... bylo mě prostě hrozně špatně, tak jsem si říkala teď půjdu na týden pryč, že to pomůže hodně. Ale kdybych si nezajistili tu rodinu, tak bych to asi... jako možná bych šla taky, ale jako těžko bych to obhájila doma. Já jsem to vlastně jak předložila, tak všechno je zajištěný, děti jsou zajištěný, prostě nic tam nic není potřeba doma dělat a tak, že všechno bude v pohodě, jenom na týden prostě odejdu a takhle vlastně mně to usnadnilo ten odchod. No nebo ten plán.

§4

Linda: Říkala jste, že vám bylo hodně psychicky špatně. Zkuste mi prosím více popsat toto období.

**Žofie:** Jako to období... Asi jako, no nevím jak bych to popsala. No bylo to takový hodně špatný období, kdy prostě jsem se cítila hrozně špatně a chtěla jsem to nějak změnit. Prostě jakoby si v hlavě srovnat myšlenky. Nějak si to utřídit. Co dál a tak, asi tak bych to popsala.

§5

Linda: Nevím, zda vnímáte nějaký moment, kdy nebo proč to začalo.

**Žofie:** Jo, byl tam, byl tam jeden zlom. To ale bylo takový.. prostě jo, byl tam takovej zlom, kdy vlastně jakoby skončil nějaký můj můj paralelní vztah a tím to začlo, že mě nebylo dobře. No ale jako ta krize v manželství jako byla dýl... z mého pohledu, bych řekla. Jakoby ten zlom byl tak asi tři měsíce před tím Santiagem, jelikož v té době, kdy jsem šla na tu pouť, tak už mně bylo mnohem líp, už to bylo lepší, ale pořád jakoby jsem toužila tam jít.

§6

Linda: Co rozhodlo o tom, že půjdete sama?

**Žofie:** Já jsem opravdu chtěla jít sama, což se nelíbilo mé rodině, samozřejmě. Právě proto, abych mohla, jednak abych mohla přemýšlet o těch svých věcech, abych mohla být sama se sebou a a nějak si to srovnat všechno, ty myšlenky. A jednak jsem chtěla jakoby něco dokázat sama, protože vždycky jsem všude byla s někým a celý život jsem byla pořád s někým, s dětma a chtěla jsem prostě jakoby něco jednou udělat sama za sebe a prostě být tam sama. A já jsem třeba nikdy neletěla letadlem sama předtím, nikdy jsem jako necestovala do zahraničí sama, vždycky prostě s manželem nebo s někým a tak. Ani třeba v mapách se vůbec nevyznám, ale chtěla jsem to prostě sama zvládnout.

§7

Linda: Dokázala byste zachytit, co konkrétně Vás k pouti táhlo?

**Žofie:** Jako... já jsem asi prostě věřila, že mě to pomůže. Jednak jsem tam teda vždycky chtěla, ale i tak jsem prostě čekala od toho, že mi to pomůže.

§8

Linda: Camino je vázáno také úzce s náboženstvím. Měl tam pro Vás nějaký význam i tento aspekt?

**Žofie:** Jo, jako su věřící, nechodím teda do kostela. Ale když jsem byla malá nebo mladá, tak jsem chodila do kostela, ale i tak věřící jsem, takže určitě to nějak podle mě hrálo roli.

§9

Linda: Jak dlouhá doba byla od Vašeho rozhodnutí, že pojedete, až po chvíli, kdy jste opravdu vyjela?

**Žofie:** Asi 2 měsíce před, ve 3 měsíce před. Já myslím, že kolem Vánoc jsem se rozhodla a naplánovala si to v hlavě. Zatím jsem to neříkala a pátýho března jsem jela.

§10

Linda: Jak vypadal Váš život poté, co jste se rozhodla, že pojedete?

**Žofie:** No jako ty jo, myslím, že mě to už v tu chvíli pomohlo, že jsem věděla, že tam půjdu, že sem měla nějaký záchytný bod, že sem se na to těšila a jakoby... já jsem se trochu bála, protože jsem nevěděla vůbec co mě čeká. Ale jako jo, byla jsem taková si myslím klidnější a věděla jsem, že prostě to bude a že se mám od čeho odpíchnout.

§11

Linda: Zkusíte mi, prosím popsat, v čem byl ten rozdíl? Před tím rozhodnutím a po něm.

**Žofie:** Asi jenom, že jsem se cítila jako jistější, že už mám něco před sebou. Co mě třeba posune dál.

§12

Linda: A po tomto rozhodnutí, jak jste vnímala sama sebe?

**Žofie:** To nevím, to nedokážu asi posoudit. Takhle jsem nad tím asi nepřemýšlela.



#### 4.1.4 PŘÍLOHA D - DANIELA:

§1

Linda: Prosím, povyprávěj mi tvůj příběh před poutí.

**Daniela:** No, jsem dva a půl roku rozvedená a cítila jsem, že jsem potřebovala najít samu sebe. A potkávala jsem čím dál víc lidí, kteří našli sami sebe, kteří se uměli z toho průšvihů životního tak nějak dostat, vyhrabat, dodat si sobě vlastní sílu a dokázat si, že vlastně jako v těch skoro padesáti život nekončí prostě nějakým životním průšvihem. A tak nějak trochu mi to překazila korona a původně jsem chtěla jít s kamarádkou. Nevím, jestli už to nejsou tvoje další otázky, ale chtěli jsme jít z Porta do Santiaga už v roce 2021, takže a já jsem nikdy žádný takový trek nešla, takže pro mě i jako koupě nového batohu, byť jsem sportovec, tak toto jsem nikdy neabsolvovala a chtěla jsem opravdu s kamarádkou, ta byla spíš méně sportovní typ a Korona nám zavřela hranice a pak ještě spousta dalších věcí. Takže první co? Tak jsme si zkusily českou z Brna do Mikulova v srpnu 2021 a to mě hrozně nadchlo, i ty žluté šipky a tak dále. A řekla jsem si, že prostě jako musím. Takže když se naskytla situace, možnost a jakž takž levné letenky, tak můj syn byl ten, který řekl jako mami, to je tvůj sen, dlouho o tom mluvíš, tak prostě pojď, koupíme letenky a musíš odjet. Takže to byl takový ten hlavní jako spouštěč pro mě toho všeho asi a synovi jsem vlastně doteďka strašně jako vděčná, protože si myslím, že to byl ten důležitý krok. To, abych to zvládla. Protože do té doby jsem žila tím, že byť mám angličtinu nebo maturitu z angličtiny, tak jsem ji čtvrt století neviděla. Taková ta hovorová, prostě trapná. Nedomluví se bez toho chlapa jsem úplně ztracená a prostě sama ve světě, byť jenom Španělsko. Takže moje sebevědomí, co se týče nějakého cestování dřív bylo na bodě nula a toto pro mě byl obrovský krok do neznáma. A už se těším na léto, byť jako učitelka, tak prostě jsem okleštěná tím časem, že opravdu jenom teda o těch velkých prázdninách. Ale už jen to, že to nějak přesahuju dál a ty další plány, to, že jsem se začala učit španělsky, abych se domluvila a tak dále a zdokonaluju angličtinu... tak to prostě pro mě má obrovské zábr. Musím říct, že jako jo. Takže tak.

§2

Linda: Říkala jsi, že si dva o půl roku rozvedená, že jsi potřebovala najít samu sebe. Zkusíš mi, prosím, popsat, jak jsi samu sebe vnímala v tom období před poutí?

**Daniela:** No, po tom rozchodu jsem, jak to říct, půl roku jenom brečela, protože pro mě prostě se zhroutil svět. Úplně jako sama se synem a tak dál, byť je dospělej, tak nebo tehdy nebyl. Takže to bylo hrozně těžký uvědomit si, že vlastně... že na všechno už budu sama. Jestli má cenu někdy v těch letech hledat ještě nějakého partnera, takový to jako balancování. Jako v tomhle věku si myslím, že úplně to není lehký... přestěhována do nového města bez nějakého množství kamarádek a tak dále. Takže takže to bylo těžký a našla jsem si koučku, takže jsem si ji zaplatila. Ta mi hrozně moc pomohla psychologicky. Začala jsem na různých jako webinářích hledat, co by mohla být moje cesta, jak by a co by mi hlavně mohlo pomoci k tomu, abych opravdu našla samu sebe. A tohle, to byl jeden z těch klíčů jako od různých já nevím, šamanů, webinářů a nevím co všechno. Takže tohleco, jsem si říkala, to by mohlo být právě to, dokázat sama sobě, že prostě nejsem ztracená, nejsem troska a co si vytvořím, to budu mít a můžu na to bejt pyšná.

§3

Linda: A jak ses o Caminu vůbec dozvěděla?

**Daniela:** Různě z knih a od pár známých, z Facebooku hodně. Takže jsem dokonce si zadala i skupinu a právě Svatojakubská cesta. A nadchla mě i ta Česká, samozřejmě, ale to mi nestačilo, takže různě ze sociálních sítí

a tak. Takže pak jsem i chodila po knihkupectvích a hledala a teď jsem se dívala na ty mapy, jako co by mě mohlo nadchnout a co ne. A takový to jako zase takový ty úvahy jako na co mám, co jsem schopná zvládnout.

§4

Linda: Jaký to mělo celé průběh? Syn ti říkal, že už o tom sníš dlouho.

**Daniela:** Ten prvopočátek, musím říct, že jsem to úplně vytěsnila, právě jako v té době toho partnerství. Tak jsem tak jako nečekala, že bych mohla někdy jako cestovat a sama a objevovat, ale strašně moc mi pomohl a několika lidem právě z ciziny jsem to říkala na té pouti. To, co mě oslovilo v minulosti, tak byla kniha od P. Coelho, Alchymista, takže Alchymista byl ten hlavní nakopávač, před třeba 20ti lety, kdy jsem ho četla poprvé. Takže to bylo to a on (Coelho) to zvládl a šel tu Svatojakubskou. A to bylo to moje vlastně první takový se seznámení s tím, že vůbec nějaká taková cesta existuje.

## §5

Linda: A když jsi znala knihu, věděla, že něco takového existuje. Jak se to potom vyvíjelo dál?

**Daniela:** No tak zkusili jsme si tu českou nebo tu jihomoravskou, na tři dny, to bylo takový jako bláznivý a bylo to ve dvojici. Bylo to vlastně s kamarádkou, která není úplně sportovní typ a pochopila jsem, že jestli jako chci jít do zahraničí a dokázat sama sobě, že vlastně můžu, že chci, že to zvládnou, tak že stoprocentně musím jít sama. Že chci být odkázaná sama na sebe, umět si všechno domluvit a nebo a když to nezvládnou, tak si řeknou jo, tak prostě tak jsem to nezvládla, ale to jsem si nějak nepřipouštěla, takže stoprocentně jsem věděla ta příprava... nebo to v hlavě bylo, že chci jít sama, chci jít zahraniční, že ta česká už mi nestačí, že si ověřím, jak jsem na tom s jazykovými dovednostmi a tak všechno. No protože i finanční stránka samozřejmě hrála roli, protože koupit se v penězích, to nekoupit a takže jako takový to šetření a teď jako i ty letenky a co můžu a co nemůžu. Takže jedno s druhým.

## §6

Linda: Dokážeš zachytit, co tě k Caminu táhlo?

**Daniela:** Já si myslím, že ta izolovanost. Ta izolovanost od českých lidí, poznat něco jiného, od češtiny vůbec, od známých a příbuzných, byť každý den se synem jsme si napsali, jestli je všechno v pořádku a tak dále, to je jasná věc. Ale vopravdu tahlenctá věc, to pro mě bylo to hlavní. Vyzkoušet si. Jako mým snem vždycky bylo cestovat, ale ty podmínky tomu nikdy jako nenahrávaly, takže tohleto byla vlastně moje taková první, životní, byť jen do Španělska, tak pro mě úžasná světová cesta. No, takovej můj vesmír.

## §7

Linda: Vnímáš nějaký zlom, při kterém by sis řekla "tak a teď půjdu"? Něco, co to rozhodlo?

**Daniela:** Já myslím, že ta myšlenka dozrávala jako dýl, že to nebylo jako že teď hned. A ten hlavní impuls opravdu vlastně byl od toho mého syna. Byť byl předtím rok v zahraničí, takže jsem ho rok skoro neviděla a měla jsem potřebu jako s ním trávit ten čas o prázdninách... ale on řekl "ne, mamí, já jsem teď byl, tak teď prostě musíš jet ty, protože vidím, že jako chceš a musíš a ty letenky jsou v akci" a tak dále a tak dále. Prostě jed' a užij si to. Takže tohleto si myslím, že pro mě byl ten hlavní impuls, byť jsem ještě tápala, jestli chci, nechci, jestli můžu, nemůžu, jestli si to dovolím, nedovolím. A po nákupu letenek už to bylo jasné. Tam už nebylo cesty zpátky. No tam už jedinečně sbalit věci a za tejdén tradá.

## §8

Linda: A jak ses cítila, když ti, když ti to syn řekl?

**Daniela:** Nó. Asi nadšení z jeho strany a ohromná úleva pro mě, že vlastně v tom smyslu, že už nejsem já ta jeho jako maminka opatrovatelka, ošetřovatelka nebo jak to říct, že on, to vlastně on je dospělejší, on to zvládne. On už mě nepotřebuje a já si můžu začít chvíli žít svůj život.

## §9

Linda: No a ve chvíli, kdy došlo k tomu rozhodnutí, naplánovala se ta letenka. Začalo to, že se to už rýsuje. Změnilo se ve tvém životě něco nebo ne?

**Daniela:** No no já si myslím takhle, od té koupě letenky do odletu jsem měla 6 dní. A 6 dní pro mě bylo hrozně adrenalinových. Já jsem vůbec nevěděla, fakt to pro mě bylo poprvý do ciziny, poprvý sama, bez nějakých map, bez nějakých příprav. Když teďka třeba čtu v těch skupinách i cizojazyčných Svatojakubské cesty, tak ti lidé tam často píšou příspěvky ve stylu mám v plánu jít na jaře 2024, poraďte mi, co mám dělat. A já si říkám proboha, já nevím, co bude zítra, natož co bude za rok a půl a oni jsou schopni plánovat takto dlouho dopředu. Takže toto bylo jako super a asi, změnilo se neměnilo. Přemýšlela jsem nad tím, jestli koupit nějaké encyklopedie, tak jsem si říkala

to jsou vyhozené peníze, stovky peněz jako stejně to nepotáhnu s sebou, to je blbost. Takže opravdu jsem si tvořila jenom na, zaplat'pánbůh, za mapy.cz. Takže na mapách jsem vytvářela a vyráběla nějaký svůj itinerář na kilometrůž, kam jsem schopná dojít, který den a kde mohu přespát a kde najdu nějaké pití a jídlo a tak dále a tak dále, abych to všechno časově zvládla. Takže tohle to byla pro mě každoroční příprava těch 6 dní před tím odletem. No jinak s tím byla spojena, protože jsem odlétala z Vídně, takže ještě vlastně zaplatit si dopravce do té Vídně. Takže zase pro mě novinka, teď nějakém nočním autobusem v Praze. Takže zase pro mě úplně... asi to, co asi náctiletí prožívají dnes a denně a jsou schopni cestovat a nebojí se a mají tu odvahu. Tak já ve svých téměř padesáti letech jsem objevovala jako nové možnosti a hrozně mi to dodávalo jako sílu, energii, chuť, odvahu to navyšovalo. Ale neskutečnej adrenalin, něco nezapomenout, jak se s tím poperu a tak dále a tak dále. No, takže u FlixBusu jsem do Vídně a teď je spíš na tom letišti, nezabloudit, teď jako aby všechno sedělo na minutu, takže. Takže pro mě fakt neskutečný... Neskutečná novinka.

#### §10

Linda: Jo, slyším, že pro tebe byla spousta věcí úplně nová.

**Daniela:** Jo, vždycky to bylo jakože autem nebo i letadlem, ale všechno bylo jako přes cestovku, která se u nás jako postavila někde v nějakým resortu, tak jako no a jídlo prostě nějak jsme se postarali, ale to vůbec to zařídit si vlastně všechno sama, kam dojdu, tam přespím a teď jsem vlastně nevěděla, jestli tam dojdu nebo přespím, nebo něco, jsem neřešila dopředu, protože mi to přišlo jinak finančně náročné. Jednak samozřejmě i takový jako svazující to, co třeba někteří poutníci měli dopředu, vlastně si kupují ty, ta místa na spaní. Tak tohle já jsem jako absolutně řešit nechtěla s tím, že nevím, jestli dneska budu mít puchýře a ujdu jenom 10, nebo zejtra chytanu druhou mízu a ujdu 50 kilometrů. Takže tady v tom jsem jako chtěla cejtit svobodu zase.

#### §11

Linda: Když se vrátíme o kousek zpět, před rozhodování a další věci. Jak bys popsala sama sebe a svůj život před rozhodnutím?

**Daniela:** Wow. Oddaná partnerka, služka, obětavá maminka, žít pro všechny, jen ne pro sebe a podřídit všechno všem ostatním. Taková typická puňťa či ťuňťa. To, co jsem zažila a viděla celý život u své maminky a vidím bohužel doteď.

#### §12

Linda: Kdy sis tohle uvědomila?

**Daniela:** Kdy to přišlo, asi tím rozchodem. Tím rozchodem a toho půl roku toho mého pláče a nařikání a takovýho toho, ty role ty oběti, jako jaká jsem já chudinka a co mě to popadlo, postihlo a tak. A pak... hrozně moc teda mě nakopla ta koučka a všechny ty webináře psychologický a tak dál. Kdy jsem si uvědomila, že buď budu dál tou obětí a bude ze mě životní troska, tak jak to vidím u některých svých třeba kamarádek. A anebo budu já ten tvůrce života a budu se na ten rozchod dívat tak, že jsem vlastně tomu pánovi vděčná za tu svobodu, protože s ním bych v životě takovou zkušenost neměla. Takovou cestu, ani s ním, ani bez něho. Já myslím si, že bych se, kdybychom spolu zůstali, tak bych nikdy zřejmě nenašla odvahu říct "hele, tak já si teď balím kufru, batoh, něco a odjíždím na tři tejdny, protože chci jít na cestu". On by to se mnou nepodnikl a já bych zřejmě sama nejela. Takže bych byla furt zaprdlá puťka. No, takže tady po té stránce... jako fakt asi toho půl roku pro mě, nebo půl roku toho pláče a pak přišel ten zlom, kde jsem si uvědomila buď a nebo. Zaplat'pánbůh vyhrálo to lepší.

#### §13

Linda: Říkala jsi, že bys dřív sama nejela. Kvůli čemu to bylo?

**Daniela:** Já si myslím, že v tom vztahu a celý život jsem měla tak nízké sebevědomí, že ať mi to bylo naznačováno, nebo jsem si to vypěstovala z dětství a tak dál, takový ty vzorečky. Že jako se nedomluví, že jsem marná, že se ztratím, že na to nemám a tak dále a tak dále. Takže to si myslím, že to byly takový ty tyhle důvody. No, že to bylo moje sebevědomí, že vopravdu bych na to neměla.

§14

Linda: Říkala jsi, že tě podpořil tvůj syn, když ti řekl, abys jela. Přemýšlím jaké by to bylo, když by ti to neřekl.

**Daniela:** Wow, no ježiš to mě nenapadlo. Ještě že to řekl. No já se bojím, že asi... asi možná. Asi bych to neudělala a měla bych potřebu tady s ním vyjít a užívat si s ním a nenajít v sobě tu odvalu. Ale vím, že by to ve mně hlodalo a litovala bych. Že bych si říkala, že jsem prokaučovala vlastně celej rok další do těch velkejch prázdnin, ty levný letenky, tu šanci prostě dokázat si... no hlodalo by to ve mně určitě. Děkuju, teď jsi mi otevřela voči, jakože co by kdyby. Ty jo, to mě nikdy nenapadlo.

§15

Linda: Camino je úzce spojeno s náboženstvím, vnímala jsi tam i tento aspekt nebo ne?

**Daniela:** No jednak, jak to říct. No já sem, nechci použít úplně slovo "věřící", věřím v něco. Jestli je to Bůh nebo vesmír nebo nebo budha, nevim, v něco rozhodně věřím. Takže pro mě to mělo i ten náboj, samozřejmě náboženský, ezoterický, nevim jak to jinak říct. A to, o co jsem vnímala na té pouti už na té jihomoravské. Takový, já nevim, takový jako různý symboly, který mi pomáhaly. Já jsem si říkala, jako že to je pecka. Zapisovala jsem si to poctivě do svého deníčku a sbírala ta razítka a tak. A v tom Španělsku to pro mě teda musím říct, že bylo úplně. Že ať jsem někam přišla a slyšela jsem hudbu a dodneška si ji pouštím, zapsala jsem si názvy těch písniček a pak, když jsem si doma ještě jako znovu překládala a užívala ty texty, tak jsem si říkala wow, vždyť co jako lepšího jinýho se mi mohlo stát, Potkávat ty lidi, které jsem zrovna jako měla potkat.

## 4.1.5 PŘÍLOHA E - PAVLA:

§1

Linda: Zkuste mi, prosím popsat, váš příběh před poutí.

**Pavla:** Jo, určitě. Tak já jsem asi jako několik let před tím už jsem uvažovala, že bych, že bych šla tak nějak, protože já pracuji od svých devatenácti, že od té doby, co jsem vylezla ze střední školy a i při dalším studiu jsem pracovala, takže jsem byla jako hodně unavená už leta. Ale kdy to padlo, to definitivní rozhodnutí... Já vlastně od prosince 2020. Do do srpna 2021 jsem měla doma umírající maminku na rakovinu. No a když už to teda bylo jako definitivní, že fakt se bavíme jako o nějakých dnech, případně týdnech, tak jsem prostě koupila letenku, vzala jsem si je jako měsíc volna v práci a a spíš jsem to brala tak jako nějakou kombinaci, možná truchlení a a nějaký jako přiblížení k Bohu, já jsem vyrůstala křesťansky, ale byla jsem pokřtěná ve svých dvanácti tuším, když jsem žila v zahraničí, takže to byly takový dva hlavní důvody, proč jsem teda udělala to definitivní rozhodnutí, že si vezmu volno a jako fakt půjdu.

§2

Linda: A jak byste svůj život před poutí popsala?

**Pavla:** Já doteď dělám v xxx (pro anonymitu vymazáno), takže to takový hodně jakože zaměřený na výkon, takže nějakých, kolik teď už vlastně asi patnáct, šestnáct let dělám po různých nadnárodních xxx. A člověk, když potom jako jde tu pout' tak si uvědomí, že je to takový trochu prázdný jo, že už potřebuje vlastně něco jiného, čeho se v tom životě držet. A já jsem hodně velkou část života fakt kdy pracovala, fakt hodně pracovala, takže, takže to byly třeba ve čtrnácti, šestnácti hodinový dny a v tom období, kdy vlastně matka odcházela, tak to bylo takový, že se člověk konečně vymezil proti nějakému telefonátu v devět večer a dal si nějaký pevný hranice. A to je asi co mě provází jako od té doby, že vlastně si uvědomuju že nějak jako rodinný život a moje koníčky jsou jako přednější než práce a že práce mě teda jako živí, že ty i že ty koníčky třeba podpoří, ale že to určitě nechci. Nechci, aby to, ta práce, do budoucna byl jenom můj život. Jo, což vidím tím, že já dělám to americký nadnárodky, tak to vidím v těch spoustě těch kolegů jo, že oni opravdu nemají čas téměř na nic, jenom tráví většinu svého času v práci a to je opravdu něco, co už pak nechci. Jako zažila jsem to a určitě jakoby nechci pokračovat tady v tom.

§3

Linda: A k tomuto uvědomění došlo kdy?

**Pavla:** Spíš asi před tou poutí, ona už to jako umocnila tady ten pocit, že se vlastně oprostíte od těch jeho hmotných věcí a jdete furt jenom s těma věcmi na zádech, který potřebujete. Ale hodně právě mě v tomhle uvědomění pomohl ten čas strávený s tou mamkou, musela jsem vyklidit její byt a nastěhovat si ji kompletně k sobě, protože nebyla schopna se o sebe starat, takže jsem samozřejmě netrávila až tolik času v práci, takže si uvědomíte, že ten čas s těma s těma blízkýma máte jako limitovanej s nimi. To si pak užíváte každý den, který máte. A to byl asi ten asi ten začátek no, že fakt není jistý, že ti lidi, který máte ráda, tady budou jako do nekonečna. Jo, takže fakt si užívat ty dny, který máte, protože člověk fakt nikdy neví, co se stane druhej den.

§4

Linda: A když jste si tohle začala uvědomovat, jaký to mělo vývoj dál?

**Pavla:** Tak jako že napřed to bylo takový, že jsem, že jsem třeba byla jenom fakt našťavaná, když se mi objevilo něco v kalendáři třeba později, ale pak už jsem vyloženě řekla šéfovi, že chci končit nejpozději v pět odpoledne a že fakt takovou ty telefonáty nebudu brát a čekala jsem, že to jako nedopadne úplně dobře ta konverzace. Ale ve finále on říkal že jo, že to chápe a že si myslí, že jsou důležitější jiný věci než ta práce. Takže

neříkám, že jako nikdy nejdu na pozdější telefonát, ale pokud jako už jo, tak to chci vědět dopředu a začnu třeba později, jo, nezačnu v osm ráno a začnu v 10. Takže spíš to bylo fakt o tom jako pevným stanovení hranic, že ze začátku, když jsem si to začala uvědomovat taky, tak tam probíhalo takový to jako ta frustrace a to naštvání nebo vyložene jen ty emoce. Ale jakmile jsem to začla fakt nějakým způsobem jako rozumně verbalizovat šéfovi a ostatním, tak tak to vlastně v pohodě jo, že oni to jako ti lidi, to chápou. Často, podle mě, tam hraje nějakou roli strach z toho, že to jako nebude pochopeno a nebo že vám řeknou, že to vlastně jako nejde. No ale mně se to nestalo. Fakt jsem začala jako stavět i tady tímhle způsobem, tak to vlastně bylo v pohodě a do teďka to tak je. Pak jako skončím, zavřu laptop a pak už si jdu dělat nějaký jiný věci.

## §5

Linda: Když přejdeme k pouti, jak jste se o ní vůbec dozvěděla?

**Pavla:** Já jsem v jedné ze svých korporátních rolí měla manažerskou roli a měla jsem v týmu kluka, kterému jsem dávala půl roku neplaceného volna, aby tu pouť mohl jít se svou ženou. Léta před tím šel sám a podruhé už byl ženatý a tak šli spolu. A potom jsem se jich vyptávala a on nám dělal dokonce nějakou prezentaci když se vrátil zpátky do týmu. A pak mám ještě kamarády, kteří jsou manželský pár a ti to šli asi rok nebo dva přede mnou, takže jsem vyloženě ve svém okolí znala lidi, kteří to šli. A pak se člověk začne pít po nějakých jako facebookových skupinách a začne si dívat po lidech, kteří píšou různé blogy a tak. Nakoupila jsem si pár knížek, takže pak už to bylo spíš jenom jakoby o těch detailech jako kam a jak dlouho a tak, ale pro mě to bylo z první ruky. No vyloženě jsem znala někoho, kdo to absolvoval.

## §6

Linda: A když jsi se o ní dozvěděla, byla pouť něco, o čem jste hned věděla, že to chcete absolvovat?

**Pavla:** Já si myslím, že jo. Možná jsem v tu chvíli nevěděla, že Santiago je ta cesta, ale určitě jsem věděla, že tím, že jsem byla od malička zvyklá s taťkou chodit po horách, tak jsem věděla, že nějaký jako delší období strávený někde s batohem, je pro mě ta cesta. Jo, takže to bylo fakt jenom takový k tomu nějakým způsobem dozrát a vědět, že teď a Santiago je tady ta cesta pro mě.

## §7

Linda: Když teď popisujete, že jste dlouhodobě vnímala, že je pouť něco pro vás, co za tím bylo to, co vás za poutí táhlo?

**Pavla:** Asi fakt jako takovou tu svobodu těch hmotných věcí. Jenom si vzít prostě ten baťůžek a nemuset se starat o toho a jako že oh, co tady jako rodině nakoupím a starat se o domácnost, ale vyloženě jenom jakoby nést ty věci, který potřebuju sebou. To bylo pro mě asi jako důležitý, že já jsem asi dlouhou dobu ta, která přináší domů ty peníze reálně se stará o to, aby to nějak běželo finančně a asi tohle bylo pro mě klíčový. Vědět, že vlastně člověk toho až tolik nepotřebuje.

## §8

Linda: Jak dlouhý časový horizont to byl? Od doby, kdy jste se o pouti dozvěděla, začala uvažovat, že pojedete, až jste nakonec jela.

**Pavla:** No jako fakt hodně let celkem. Já bych řekla tak 5 - 6 let určitě.

## §9

Linda: Mělo to nějaký vývoj během těch let, to vaše rozhodování?

**Pavla:** Já si myslím, že to jenom sílilo. A právě i s tou mamkou, tam už jsem věděla, že stoprocentně, že tam jet musím, že teďka jak teďka je ten čas. A taky to bylo takový jako že jsem nevěděla jestli mě vlastně dají nebo nedají neplacený volna a nakonec dopadlo všechno všechno dobře. A já jsem tam teda nebyla samozřejmě měsíc, že jo. Já jsem tam byla nějakých celkem osmnáct dní, že na začátku cesty a na konci jsem měla pár noclehů a mezitím jsem fakt jenom šla a ten zbytek času jsem strávila fakt tady jenom nějakým odpočinkem jako před cestou a po cestě.

## §10

Linda: Vy jste říkala, že jste měla i obavy z reakce vedení, jestli vám dají to volno.



**Pavla:** Jojo, tak ono je to takový, že oni vám můžou říct, že vám nedají prostě neplacený volno, že vás v té práci potřebují. A na začátku ta první reakce byla taková, že vlastně jako neví, že se musí zeptat a potom řekl, že jo, že je to v pořádku. Jo, takže to nebylo nic na dlouhý lokte.

§11

Linda: Nastal někdy nějaký konkrétní zlom, který rozhodl o tom, že pojedete?

**Pavla:** No pro mě asi ta chvíle, že kromě té mamky jsem už neměla vlastně žádné závazky, věděla jsem, že ona prostě fakt během krátký doby odejde, tak to byla taková ta nějaká volnost jo, že vlastně dyť je to v pohodě, jo, že se nemusím starat o nic, o nic dalšího, o nikoho dalšího a postarám se teda o sebe. Jo, možná tohleto to bylo. Já do teďka nemám, nemáme vlastně děti, mám ženu, jsme se braly na podzim loňského roku, takže teď už zase jako nějaké závazky další jsou, ale v té době to bylo fakt takový, jako že něco končilo a já jsem měla fakt hodně takový jako silnej a hezkej vztah s mamkou, takže možná i proto to bylo takový, jako že skončilo fakt něco silného a potřebovala jsem to ze sebe nějakým způsobem střeptat.

§12

Linda: Říkala jste, že jste se potřebovala postarat sama o sebe. Co to pro vás znamenalo?

**Pavla:** Já si myslím, že spousta lidí, kteří mají doma někoho jakoby dlouhodobě nemocnýho nebo dobu umírajícího, tak většinou jako... ten nemocný je na prvním místě, že abyste ho jako poodvážela, postarala se, navařila v čas, vyprala tak. A často se potom jako odbýváte, ať se to týče jídla nebo nějaký čas strávený sama se sebou a pro mě to bylo určitě jako pravda. To, když se rozhodnete, že se postaráte, tak podle mě si neuvědomíte úplně jakoby všechny detaily toho co se bude dít jo, že to bude fakt 24/7 a jako hodně hodně týdnů prostě nebudete pořádně v noci spát, mamka měla zrovna nejhorší období vždycky dobou mezi nějakou půlnocí a třetí ráno. A já jsem pak vstávala brzo ráno do práce. Takže člověk si to jako neuvědomí, zapluje do toho koloběhu a pak je hrozně těžký z toho vyskočit do té míry, že jako fakt se jdete někam projít nebo si skočíte na jógu, aniž byste se jako obávala, že se vlastně něco stane, když nejste doma. A na tom konci to pak už ani moc jako nejde o to už to už jí bylo jako blbě do té míry, že fakt jako čekáte, kdy vlastně přijde ten moment a nechcete ho zmeškat.

§13

Linda: Mluvila jste o potřebě postarat se sama o sebe, co to pro vás znamenalo? Abych tomu správně porozuměla.

**Pavla:** Jo, pro mě to bylo asi fakt vyloženě ten čas, být jenom sama se sebou a být někde jinde než doma. Já to takhle prostě mám, že i když jedu na dovolenou, i když si vezmu dovolenou a třeba mám týden dovolené, kterou trávím vyloženě jako doma v bytě, tak je to tak, že člověk prostě začne dělat věci, který tady třeba jako několik měsíců chtěl dělat a neudělal a začne se starat vyloženě jakoby o ty věci doma, ale už tráví trochu míň času jako sám se sebou. Jo, o nějakou procházku venk, takže pro mě fakt klíčový, že když už teda dovolená, tak fakt kdy vycestovat někam a neřešit nějaký vaření a tyhle záležitosti a fakt to vzít se vším všudy. Takže pro mě to bylo asi tohle no, kombinace toho, že už jsem potřebovala být sama, vyloženě jako sama o samotě někde a ideálně někde mimo domov.

§14

Linda: A co rozhodlo o tom, že půjdete sama?

**Pavla:** Já jsem asi vždycky věděla, že půjdu sama. A právě možná jakoby to starání se o tu mamku, kdy jsem, že, to bylo někdy období třičtvrtě roku, kdy jako jo, já jsem si občas na tu jógu zašla nebo jsem šla prostě na chvíli na hod'ku třeba do lesa se projít, ale věděla jsem, že potřebuju fakt nějaký delší čas o samotě někde, jo, aniž bych se o někoho musela starat nebo s někým si povídat, pokud to vyloženě já sama nechci. Jo, takže já jsem

aspoň od začátku věděla, že jakoby ta cesta není s nějakou velkou skupinou nebo ve dvojici, ale že fakt tady tu první cestu chci jít sama.

§15

Linda: Zkuste mi prosím popsat jak jste vnímala samu sebe před tím, než jste se na pout' vydala.

**Pavla:** Já jsem byla fakt vyčerpaná a fakt, řekla bych téměř i na pokraji sil. Ono je to jako hodně... to starání se o toho umírajícího není náročný jenom jako psychicky, ale fakt to není úplná legrace ani jako fyzicky. Mamka pak už přestala chodit a tak, tak bylo nutný zvedat ji z postele, zvedat na to křesílko jako že na záchod a tak a to už bylo fakt jako fyzicky hodně náročný i když byla vyhublá, já mám metr šedesát, takže i fyzicky to bylo fakt jako hodně náročný a v tom období jsem fakt jako pořádně nespala, takže to bylo takový... kdy jako víte, že musíte jo. Ono ten adrenalin vás jako pohání kupředu, ale když to skončilo tak to tělo fakt jako už mělo dost.

§16

Linda: To se vůbec nedivím, že to bylo vyčerpávající.

**Pavla:** Jó, takže já jsem se fakt těšila. A to je jeden z důvodů, proč jsem se potom rozhodla vlastně jít tou cestou, že si pronajmu radši jako pokoj v hotelu nebo v nějakým jako soukromí a nebudu spát právě v místnosti s dvaceti/padesáti dalšíma lidma. To bylo tady to, že jsem si fakt potřebovala jako fyzicky a psychicky odpočinout. Takže já jsem to brala vyloženě takhle, jako byla spousta dní, kdy jsem strávila na cestě kus s jinýma lidma a někdy povídáním. Ale byla jsem normálně v soukromých pokojích nebo tady z toho důvodu, že jsem vyloženě nechtěla být rušena v noci. Fakt jsem si chtěla pořádně odpočinout.

§17

Linda: A taky jste na začátku zmínila, teď se omlouvám, nepamatuji si přesnou formulaci, že jste potřebovala být více v kontaktu s Bohem.

**Pavla:** Já jsem vnímala nějakou právě nutnost nějakýho většího přiblížení jo, já jsem myslím strávila zhruba dekádu jako v zahraničí, kde jsem byla jakože hodně v kontaktu i s nějakou jakože skupinou lidí věřících, ale když jsem se přestěhovala zpátky, tak vlastně až do této chvíle i se ženou, která je věřící, jsme jakoby nenašly vyložené místo, kam jako zapadnout a i díky nějakýmu lesbickému zaměření je spousta míst, který tomu nejsou nakloněni, žejo, nejsou otevření, ale i tak, to, že věřím, to tam prostě je. A ta cesta sama o sobě, já si myslím, že i tak jsme se tam bavili s lidma po cestě, že i někdo, kdo tam nejede s nějakým záměrem jako přiblížit se Bohu, tak se to stejně stane. Že zrovna ta cesta je taková jakoby silná v tomhle, že podle mě se tomu nevyhne i jako nevěřící.

§18

Linda: O jakém časovém horizontu se tady zhruba bavíme? Od toho rozhodnutí až po ten odjezd?

**Pavla:** No já jsem koupila letenky v červenci a šla jsem v září, takže nějaký dva měsíce něco dejme tomu.

§19

Linda: A ve chvíli, kdy jste se rozhodla, změnilo se ve vašem životě něco?

**Pavla:** No, jakože když to rozhodnutí padlo, tak ze mě vyložené jako spadly nějaký obavy. Jo, to už fakt začnete spíš, jako že vás to nakopne k tomu přemýšlení, co vlastně si potřebujete vzít sebou, co je potřeba dokoupit, lze se dívat na nějaký seznamy, co jako lidi s sebou nesli a už jste jakoby v tomhle módu. Skoro jako že už jste na cestě, jo? Že to jako hodně jiný, že když se pořád rozhodujete tak je to jakoby, vlastně nic jako nepotřebuju. A když to rozhodnutí padne, tak si uvědomíte jako jo, potřebuju si koupit jako pořádněj baťoh, potřebuju nějakou pláštěnku a tak dále a už vyložené jedete v tom plánování, jakou váhu ponese, co všechno vyložené potřebujete a nepotřebujete a tak. Jako pro mě jediný, co jsem potom nechala na cestě byl spacák, kterej jsem jako reálně nepotřebovala a přišlo mě, že jako zbytečně to přidává jako na váze. Ale jinak vlastně všechno, co jsem nesla, tak jsem i použila.

§20

Linda: A na začátku, jak jsme se bavily o tom, jak jste sama sebe vnímala, jak jste mluvila o tom vyčerpání a podobně. Když zkusíte porovnat před rozhodnutím a po něm, jak jste se cítila?

**Pavla:** Jako ono to ze mě celkem i spadlo, že ona v tom mezidobí jakoby odešla ta mamka, postarala jsem se fakt o všechny detaily, co se týkalo nějakýho nějakýho odchodu jejího, urny. Já nevím, řešila jsem byt, takže vlastně i všechny tady ty její už každodenní věci byly byly vyřešený, že tam právě nebyly žádný potom jako obavy, myšlenky, že když bych na něco zapoměla, že jsem věděla, že tady tedy tohle jako kompletně uzavřený i fakt finančně a jakkoli. Takže vlastně mám tu volnost a nemusím se nák jako strachovat. Jediný co, tak jsem po tom vlastně byla domluvena tady s kamarádem, že se ozvu, jo, že se ozvu jako ráno a večer, že vlastně jako vycházím a teď jako že jsem dorazila. Aby se nestrachovali. Ale jinak to bylo vlastně všechno.

§21

Linda: A jak vám bylo, když jste došla k tomu rozhodnutí?

**Pavla:** Já jsem byla nadšená. Já jsem fakt jako byla nadšená z toho, že se to děje jo, že to bylo vlastně ještě v té době, kdy to portugalsko a španělsko ještě pořád řešilo covid, a já jsem v té době už fakt poměrně dlouhou dobu dělala z domu a byla jsem jako zavřená doma a díky tomu starání se o mamku, takže jsem byla jsem se těšila, že i když i když tam bylo potřeba nosit v některých momentech roušku, tak mě to přišlo jako že konečně jsem někde

jako venku. Takže já jsem byla nadšená z toho, že prostě to rozhodnutí padlo a že mám letenky, že mám věci, který potřebuju a pak už to bylo jenom o tom to zabalit nějakým způsobem aby se v tom jednoduše člověk vyznal a bylo to.

## 4.2 INFORMOVANÝ SOUHLAS

### INFORMOVANÝ SOUHLAS PRO ÚČAST VE VÝZKUMU

**Název:** "Proč jsem se stala poutníkem? Pohnutky, které vedly k rozhodnutí vydat se na pěší pouť"

**Škola:** Pražská vysoká škola psychosociálních studií

Autorka diplomové práce: Linda Macholdová

Telefonní číslo: 777 055 131

**Mail:** linda.macholdova@gmail.com

#### **Cíle a struktura výzkumu:**

Cílem výzkumu v diplomové práci je zjistit pohnutky (důvody), které vedly člověka k rozhodnutí vydat se na pěší pouť. Rozhovor se bude nahrávat, aby mohlo dojít k následnému přepisu a následně budou rozhovory zpracovány skrze tematickou analýzu dat. Rozhovor potrvá 30-45 minut a bude probíhat online formou.

#### **Bezpečnost dat a umístění DP**

Jakékoli informace, které v rozhovoru poskytnete, budou zcela anonymní, nedojde ke sdílení osobních údajů ani jiných údajů, které by mohly vést k rozpoznání Vaší identity a v diplomové práci proto budete uváděna pod pseudonymem.

Přepis rozhovorů bude obsažen v příloze diplomové práce, celou diplomovou práci lze vyhledat v knihovně Pražské vysoké školy psychosociálních studií fyzicky či online, nahrávka rozhovoru bude po přepsání nenávratně smazána.

**Prohlášení:**

Prohlašuji, že jsem přečetla výše uvedené informace o výzkumu a souhlasím s poskytnutím rozhovoru online formou. Prohlašuji, že svou účast poskytnu dobrovolně, souhlasím s účastí a mám možnost ji kdykoli odmítnout. Dále prohlašuji, že jsem si vědoma svého práva pokládat otázky kdykoli před/během/po rozhovoru. Jsem si vědoma, že přepis tohoto rozhovoru bude součástí diplomové práce, která bude po obhájení zveřejněna v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, a tím zprostředkován pro účely jiných výzkumů a dalších badatelů, ale pouze v anonymizované podobě pod pseudonymem.

S osobními údaji bude nakládáno v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

Jsem si vědoma, že bude diplomová práce uložena v knihovně Pražské vysoké školy psychosociálních studií, kde ji mohu vyhledat.

datum:

podpis:

## BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno a příjmení autora/ky: Linda Macholdová

Studijní program: NMgr. Psychologie

**Název práce:** "Proč jsem se stala poutníkem? Pohnutky, které vedly k rozhodnutí vydat se na pěší pout'"

**Vedoucí práce:** PhDr. Magdalena Kot'ová, Ph.D.

Rok dokončení práce: 2023

Počty znaků hlavního textu práce (včetně literatury, bez příloh):

Přímé citace: 563

Ostatní text: 122 038

Celkový počet znaků: 122 601

Počet pramenů a literatury: 23

Názvy souborů:

**Text práce ve formátu PDF:**

Macholdova\_DP\_Proc\_jsem\_se\_stala\_poutnikem\_pohnutky\_ktere\_vedly\_k\_rozhodnuti\_vydat\_se\_na\_pesi\_pout\_pdf

Další soubory: žádné

**Posudek vedoucí diplomové práce  
na Pražské vysoké škole psychosociálních studií**

Jméno a příjmení studentky: **Bc. et Bc. Linda Macholdová**

Obor studia: Psychologie

Název práce: Proč jsem se stala poutníkem? Pohnutky, které vedly k rozhodnutí vydat se na Camino de Santiago

Vedoucí práce: PhDr. Magdalena Kořová, Ph.D.

**Technické parametry práce:**

Počty znaků hlavního textu práce (včetně literatury, bez příloh)

Přímé citace: 563

Ostatní text: 122 038

Celkový počet znaků: 122 601

Počet pramenů a literatury: 23

0**	1	2	3	4
-----	---	---	---	---

**Výběr tématu**

Závažnost tématu

	X			
--	---	--	--	--

Oborová příslušnost tématu

	X			
--	---	--	--	--

Originalita tématu a jeho zpracování

	X			
--	---	--	--	--

**Formální zpracování**

Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

	X			
--	---	--	--	--

Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

	X			
--	---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

	X	X		
--	---	---	--	--

**Metody práce**

Vhodnost a úroveň použitých metod

	X			
--	---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	X			
--	---	--	--	--

Využití praktických zkušeností

	X			
--	---	--	--	--

\*\* 0 – nehodnoceno; 1 – výborně; 2 – velmi dobře; 3 – dobře; 4 – neprospěl/a



## Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

	X			
--	---	--	--	--

Naplnění cílů práce

	X			
--	---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části v daném tématu

X				
---	--	--	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

	X			
--	---	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	X	X		
--	---	---	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce (publikace, referáty, apod.)

X				
---	--	--	--	--

Mohla by autorka prosím doplnit limity výzkumné sondy?

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Autorka se v textu empirické diplomové práce zabývá tím, co vedlo participantky k tomu, aby samy vyrazily na Camino de Santiago. V rámci úvodu k empirické výzkumné sondě nastiňuje autorka historii poutní cesty a shrnuje dosavadní poznání týkající se výzkumné problematiky. V rámci empirické sondy zpracovává pět polostrukturovaných rozhovorů metodou tematické analýzy.

Práce je psána kultivovaným jazykem, pouze místy se vyskytují drobnější chyby (např. chybějící čárky). Co se užívání odborných termínů týče, lze se domnívat, že generativita či stagnace (dle modelu Eriksona či Slatera) nejsou pocity, ale poměrně komplexní vývojové procesy, s nimiž se pojí, zřejmě, mnoho pocitů. Práce s odbornou literaturou je na dobré úrovni, autorka je schopna kriticky zpracovat jednotlivé prameny.

Velmi oceňuji volbu tématu (jedná se čistě subjektivně o mé oblíbené téma), domnívám se, že skrze motivy k činnosti/aktu typu pouti či třeba maratonu se lze dostat k zajímavým lidským zkušenostem. Autorka se o toto pokouší v empirické sondě a domnívám se, že úspěšně. Volba výzkumné strategie je adekvátní, rozhovory dobře vedeny, metoda zpracování dat je aplikována správně. Autorce se myslím podařilo poměrně poutavě nastínit výsledná témata a za zajímavé a adekvátní považuji jejich vztažení do souvislosti s hodnotovým systémem člověka či Eriksonovými stadii vývoje. Upozornila bych pouze na to, že v kvalitativním designu výzkumu je vhodnější nazývat aktéry například participantkami, nikoli respondentkami. V diskusi by měly být nastíněny limity výzkumné sondy.

Doporučení k obhajobě: doporučuji a přeji autorce hodně štěstí u obhajoby

Navrhovaná klasifikace: **výborně**

Datum, podpis: 24.5. 2022

PhDr. Magdalena Kořová, Ph.D.



**Posudek oponentky diplomové práce  
na Pražské vysoké škole psychosociálních studií**

Jméno a příjmení studenta/-tky: Bc. et Bc. Linda Macholdova

Obor studia: Psychologie

Název práce: Proč jsem se stala poutníkem? Pohnutky, které vedly k rozhodnutí vydat se na Camino de Santiago

Oponentka práce: doc. PhDr. Alena Hricová, Ph.D.

**Technické parametry práce:**

Počet stránek textu (bez příloh): 72

Počet stránek příloh: 35

Počet titulů v seznamu literatury: 23

0**	1	2	3	4
-----	---	---	---	---

**Výběr tématu**

Závažnost tématu

		X		
--	--	---	--	--

Oborová přílehavost tématu

			X	
--	--	--	---	--

Originalita tématu a jeho zpracování

		X		
--	--	---	--	--

**Formální zpracování**

*Soutěž<sup>1</sup> ano?*

Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

	X			
--	---	--	--	--

Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

			X	
--	--	--	---	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

			X	
--	--	--	---	--

**Metody práce**

*Soutěž<sup>1</sup> ano?*

Vhodnost a úroveň použitých metod

		X		
--	--	---	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	X			
--	---	--	--	--

Využití praktických zkušeností

	X			
--	---	--	--	--

**Obsahová kritéria a přínos práce**

*Soutěž<sup>1</sup> ano?*

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

X				
---	--	--	--	--

Naplnění cílů práce

	X			
--	---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části v daném tématu

		X		
--	--	---	--	--

\*\* 0 – nehodnoceno; 1 – výborně; 2 – velmi dobře; 3 – dobře; 4 – neprospěl/a

<sup>1</sup> Soutěž o nejlepší diplomovou práci. Zaškrtněte, pokud práci doporučujete na základě kvalit v dané oblasti hodnocení.

Návaznost kapitol a subkapitol

		X		
--	--	---	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	X			
--	---	--	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce (publikace, referáty, apod.)

	X			
--	---	--	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Jak mohlo výzkum zkreslit to, že se jednalo výhradně o vysokoškoláčky? Má práce nějaké další limity?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky; v případě doporučení do soutěže o nejlepší DP uveďte nadprůměrné charakteristiky práce v souladu s Vámi výše označeným kritériem formální úrovně, obsahové reprezentativnosti, metodologie a přínosnosti práce pro teorii či praxi):

Velice zajímavé téma s relativně velkým potenciálem, ne ale zcela dotažené. V teoretické části bych očekávala větší popis poutnictví z psychologické stránky, v části předporozumění (kde část by se hodila spíše do klasické torie) není dostatečně provázáno s poutnictvím. Není jasné, proč autorka pracuje právě s uvedenými teoriemi. Celková práce s literaturou je na DP spíše slabší (ne mnoho zdrojů). V metodologické části si kladu otázku, proč nebyl použit spíše nějaký hloubkový rozhovor na tak hluboké téma? Rozsah rozhovorů (20-30m) rovněž nepovažuji za dostatečný. Chválím naopak velmi pěkné a přehledné/čtivé zpracování dat včetně popisu toho, jak autorka postupovala. Diskuse prakticky absentuje, jedná se spíše o shrnutí výsledků.

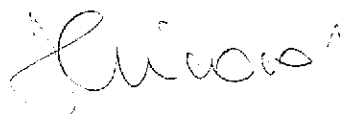
Slabší formální stránka: Místy nezarovnaný text, odskákané řádky, seznam zdrojů není zcela dle citační normy.

**Doporučuji do soutěže o nejlepší diplomovou práci\***

Doporučení k obhajobě: doporučuji

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře mínus

Datum, podpis: 28.4.2023



\* nehodící se škrtněte nebo vymažte